

Årsmelding og årsregnskap 2025

Sør-Aurdal

Årsmelding 26.03.2026

Øivind Næss
Kommunedirektør

Sammendrag

2025 var preget av både utvikling, omstilling og effektivisering. Som en liten kommune med store oppgaver står vi i en tid der kravene til tjenestekvalitet, bærekraft og økonomisk styring stadig øker.

Ledelsen i kommunen opplever at det totalt sett har foregått veldig mye bra og spennende i kommunen i 2025. De ansatte i tjenestene er opptatt av å utvikle seg og at det som gis av tjenester skal oppleves tilfredsstillende. Vi har ansatte med høy kompetanse, stort engasjement og sterk vilje til å bidra. Det gjør at vi lykkes, også når situasjonen er krevende.

Ansatte i kommunen er opptatt av å holde tritt med utviklingen og er nysgjerrige på det som kan effektivisere våre tjenester og gjøre arbeidshverdagen vår enklere. Dette jobbes det hardt for og med hver eneste dag.

Kommunen har et variert arbeidsmarked som gir gode muligheter i hele vår langstrakte kommune. Her har man muligheter innen både oppvekst, helse, plan, teknisk, samt i mange private bedrifter. Vi har ca 330 (345 i 2024) ansatte i kommunen i 270 årverk (280 i 2024) fordelt på alle våre tjenester, og vi har høyt fokus på å levere tilfredsstillende tjenester til kommunens innbyggere innen alle områder. Vi har et stort spekter av tilbud og har et sterkt kulturliv, aktive idrettslag og frivillige som står på for at kommunen skal være et bra sted å bo. Det skal vi ta vare på, og utvikle videre sammen.

Det er likevel noen grå skyer på himmelen, som handler om manglende tilflytning og økonomi. Antall innbyggere går nedover, og med dette reduseres også inntektene. I tillegg har vi over tid brukt mer penger enn vi burde for å ha en sunn kommuneøkonomi.

Regnskapet for 2025 ble avsluttet med et negativt netto driftsresultat på 2 millioner. Det ble budsjettert med et negativt netto driftsresultat på 10,9 millioner kr. Kommunens regnskap er vesentlig bedre enn budsjettert. Det er kommunedirektøren stolt av. Stramme tiltak gjennom året ga resultater, og hovedbudskapet er at vi får til endringer når vi jobber sammen. Målrettet arbeid for å styrke kvaliteten i tjenestene, tilpasse driften og utnytte ressursene bidro til at det negative driftsresultatet ble betydelig bedre enn budsjettert, og flere stramme tiltak har gitt ønsket effekt. Dette gir grunnlag for ytterligere forbedringsarbeid i 2026.

Sykefraværet i kommunen totalt sett gikk noe ned, og endte på 9,8% mot 10,1% i 2024. Det er allikevel høyt sammenlignet med norske kommuner som har et snitt på 8,7%. Det tar vi på alvor, og det jobbes godt i tjenestene med forebyggende arbeid, arbeidsmiljø og sykefravær oppfølging.

Rekruttering av nye medarbeidere i ledige stillinger er utfordrende, og det har generelt vært vanskelig å skaffe vikarer ute i tjenestene. Den varslede utfordringen med å skaffe nok helsepersonell kjenner vi på, og vil framover være en av våre største oppgaver i kommunal sektor.

Sør-Aurdal kommune er avhengig av samarbeid – både internt, regionalt og interkommunalt. Samarbeidet i Valdresregionen, blant annet om helse, NAV, IKT, renovasjon og digitalisering, er avgjørende for at vi kan levere gode tjenester i en tid med knapphet på fagfolk og økende kompleksitet. Året 2025 har vist at felles løsninger styrker oss, og dette vil være et satsingsområde også fremover.

Totalt sett har 2025 vært et krevende år, men vi har også oppnådd mange av våre mål og levert tjenester av høy kvalitet til innbyggerne. Dette hadde ikke vært mulig uten den dedikerte innsatsen fra våre ansatte. Jeg ønsker å uttrykke en stor takk for deres engasjement og harde arbeid.

Vi ser frem til et nytt år med nye muligheter og utfordringer, slik det skal være. Vårt fokus vil fortsatt være å forbedre tjenestene vi tilbyr, og å styrke samarbeid internt og eksternt. Endring, omstilling og tilpasning vil bli en stor del av hverdagen. Vi vet hvilke utfordringer som vil prege årene som kommer: befolkningsnedgang, rekrutteringsutfordringer, økt behov i helse- og omsorgstjenestene, og en nødvendig omstilling for å sikre en bærekraftig økonomi. Disse utfordringene deler vi med mange kommuner i Norge, men vi må møte dem på vår måte – med åpenhet, realistiske prioriteringer og tett dialog med ansatte, politikere og innbyggere.

Sammen skal vi fortsette å jobbe for å skape en bedre fremtid for alle innbyggerne i kommunen.

Takk til alle ansatte i kommunen for stort engasjement og god innsats i 2025.

Lønn og personal

Overordnet personalforvaltning

Den overordnede personalforvaltningen skal bidra til å sikre at arbeidsgiver har en helhetlig personalpolitikk, og at denne utøves innen rammene av gjeldende lov-, avtale- og regelverk. Dette arbeidet omfatter f.eks. driftsoppgaver som bistand til lederne i forbindelse med personal- og ansettelsessaker, forberedelse til, og gjennomføring av lønnsforhandlinger, samt forvaltningsoppgaver innen alle typer av arbeidsgiverspørsmål.

- Det ble i 2025 avholdt:
  - 7 informasjons- og drøftingsmøter med de hovedtillitsvalgte. I tillegg ble det avholdt møter som omhandlet spesielle saker i de ulike tjenestene.
  - 3 møter i Administrasjonsutvalget
  - 4 møter i Arbeidsmiljøutvalget

Sykefravær

Totalt sykefravær i Sør-Aurdal kommune var i 2025 på 9,8% mot 10,1% i 2024.

Det vises til informasjon om sykefraværet i den enkelte tjenestes årsmeldinger.

- Egenmeldt fravær av mulige dagsverk: 2,2%
- Legemeldt fravær av mulige dagsverk: 13,8%
- Totalt sykefravær var på 11,1% for kvinner, og 5% for menn.

Til grunn for kommunens arbeid med å forebygge sykefravær ligger bl.a. lokal handlingsplan for et inkluderende arbeidsliv, IA-avtalen, samarbeid med Nav arbeidslivssenter og Nav Valdres og Sør-Aurdal kommunes HMS-rutiner.

Lokale lønnsforhandlinger

- Med virkning fra 01.05.25 ble det gjennomført lønnsforhandlinger med hjemmel i HTA kap. 5.1 (akademikergruppene m.fl.). Forhandlingene resulterte i enighetsprotokoller med alle organisasjonene. Det er ingen pott knyttet til forhandlingene i kap. 5.

- Med samme virkningsdato ble det gjennomført lønnsforhandlinger med hjemmel i HTA kap .3 (ledere). Forhandlingene resulterte i enighetsprotokoller med alle organisasjonene. Det er ingen pott knyttet til forhandlingene i kap. 3.
- I lokale lønnspolitiske retningslinjer er det lagt til grunn at det fra ansatte søkes om støtte til videreutdanning jfr de behov for kompetanse den enkelte sektor har, dette jfr strategiske kompetanseplaner. Disse blir behandlet fortløpende gjennom året.

Kompetanse

Det vises til den enkelte tjenestes årsmelding for mer informasjon om spesifikke kompetansehevingstiltak som er gjennomført i 2025.

Alle ledere og tillitsvalgte har deltatt på kurs med advokat fra KS der opplæring i lov- og avtaleverk, med spesielt fokus på oppfølging av ansatte var fokus.

Det har vært opplæring for kontoransatte i bruk av Copilot- som er et digitalt verktøy som skal bidra til forenkling og effektivisering av arbeidsprosesser

HMS

Helse- miljø og sikkerhet

Til grunn for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet ligger Sør-Aurdal kommunes HMS-håndbok og rutiner nedfelt i denne. Håndboken pålegger bl.a. den enkelte leder, i samarbeid med verneombudene, å gjennomføre årlige vernerunder på den enkelte arbeidsplass, og å gjennomføre jevnlig risikoanalyser når det er behov for dette. Oppfølging av vernerunde blir fulgt opp ute i den enkelte tjeneste.

Arbeidsmiljøutvalget

Arbeidsmiljøutvalget hadde i 2025 4 møter og flere saker til behandling. Dette gjaldt:

- Sykefraværstatistikk
- Orienteringssak om pålegg fra Arbeidstilsynet
- HMS – oversikt over meldinger om avvik
- Årsbudsjett 2026 og Økonomiplan 2026 - 2029 med fastsettelse av avgifter og betalingssetter.
- Orientering om HMS -avvik.
- Orientering om inngått avtale med Nav arbeidslivssenter og Nav Valdres med fokus på arbeidsmiljø og å forebygge sykefravær.
- Aktivitetsplan og årsrapport Medco din HMS.

Bedriftshelsetjeneste

Sør-Aurdal kommune er medlem i Medco din HMS bedriftshelsetjeneste. Det er inngått avtale om kjøp av totalt 80 timer bistand pr år. For 2025 ble det benyttet 17,5 timer i tillegg til de 80 vi har i avtalen.

Ut over deltakelse i faste planleggingsmøter, ble timerammen i 2025 benyttet til bistand på følgende områder:

- Bistand ved endring av bygg og nybygg.

- Bistand i lukking av pålegg fra Arbeidstilsynet
- Kurs i konflikthåndtering
- Bistand ved utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyse
- Opplæring i ergonomi
- Arbeidshelseundersøkelser
- Vaksinerings
- Fokus på medvirkning, nærvær og sykefraværsoppfølging

Likestilling

I henhold til Likestillingslovens §1a plikter kommunene gjennom sin årsmelding å "...redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten...". Noen relevante fakta for 2024 vises nedenfor. Alle tall er pr. 31.12. det enkelte året.

Tabell 1: Andel kvinner og menn av totalt antall ansatte (fast ansatte)

	2024		2025	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
	81%	19%	81%	19%

Tabell 2: Andel kvinner og menn fordelt på sektorer (fast ansatte)

	2024		2025	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Sentraladministrasjon	50%	50%	80	20
Plan / næring	41%	59%	40	60
Grunnskole	76%	24%	76	24
Barnehage	94%	6%	92	8
Helse- og sosiale tjenester	89%	11%	90	10
Drift/vedlikeh. inkl. renhold	26%	74%	31	69

Tabell 3: Fordeling av kvinner og menn på ledernivå (ledere i HTA kap. 3)

	2024		2025	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Totalt antall ledere	19	4	15	4
Fag-/avdelingsledere	15	3	12	3
Komm. direktørs ledergruppe	4	0	3	0
Kommunedirektør		1	1	

Tabell 4: Utvikling i gjennomsnittlig stillingsprosent, fordelt på kjønn

År	Kvinner	Menn
2015	77,00	78,00
2016	75,95	76,59
2017	76,86	74,43
2018	78,26	74,53
2019	77,09	76,55
2020	76,43	80,78
2021	78,20	81,14
2022	81,44	80,36
2023	80,33	78,39
2024	80,91	79,77
2025	82,00	77,90

Etnisitet og nedsatt funksjonsevne

Sør-Aurdal kommune følger strengt kvalifikasjonsprinsippet ved tilsetting i ledige stillinger, dvs at utelukkning av søkere på grunn av andre kriterier enn formell kompetanse, relevant erfaring og personlig egnethet er utenforliggende hensyn som er uakseptabelt å vektlegge.

Sør-Aurdal kommune sørger for, i henhold til gjeldende lovverk, lokal handlingsplan for forebygging av sykefravær samt lokale seniorpolitiske retningslinjer å tilpasse og tilrettelegge arbeid og arbeidssituasjon for mennesker med redusert arbeidsevne / nedsatt funksjonsevne innen de rammer som er mulig og forsvarlig av hensyn til drift av tjenesten.

Internkontroll

Internkontroll

Avviksrapport

Kommunen er pliktig til å sørge for at tjenestene drives forsvarlig. Avviksbehandling er et sentralt element i internkontrollen, og brukes for å sikre at feil og uønskede hendelser fanges opp, dokumenteres og følges opp. Systematisk håndtering av avvik styrker både tjenesteleveranse, arbeidsmiljø, informasjonssikkerhet og innbyggernes trygghet. Når avvik meldes og behandles, skaper det grunnlag for læring og forbedring.

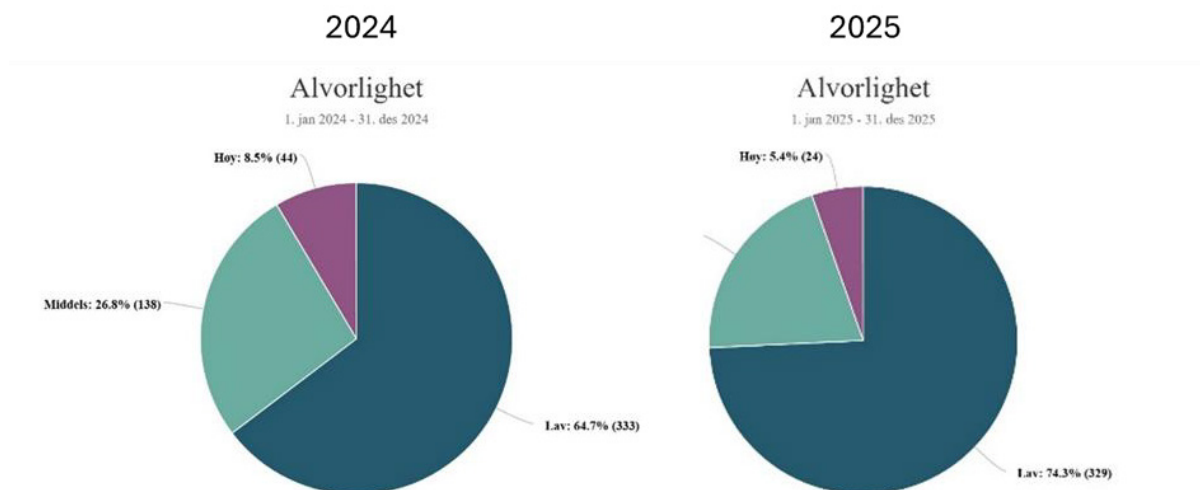
Avviksbehandling skaper oversikt over hvem som har ansvar for oppfølging, og sørger for at nødvendige tiltak blir gjennomført.

2025 viser et avviksbilde preget av:

- Færre alvorlige avvik,
- Stabil kategorifordeling med lavere risiko innen personvern,
- Fortsatt høy lukkegrad, men med noe økt restanse.

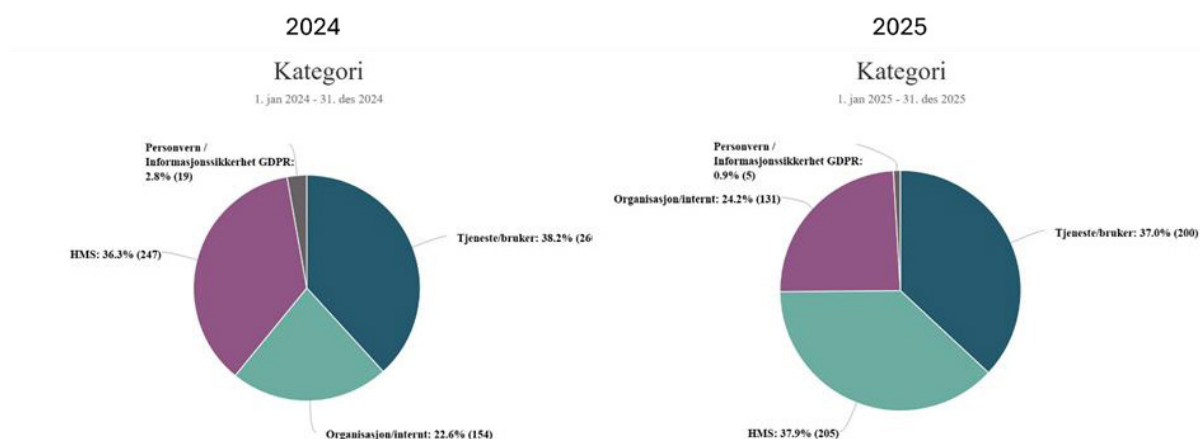
Antall rapporterte avvik gikk ned fra 515 til 443, en nedgang på 14%. Totalt sett tyder utviklingen på at kommunens systematiske kvalitetsarbeid fungerer godt, samtidig som vi har tydelige forbedringspunkter innen saksbehandlingstid og kapasitet.

I 2025 ser vi en positiv forskyvning i retning av mindre alvorlige avvik, noe som viser at kommunen lykkes med bedre forebygging, rutineforbedring og tidlig innsats.

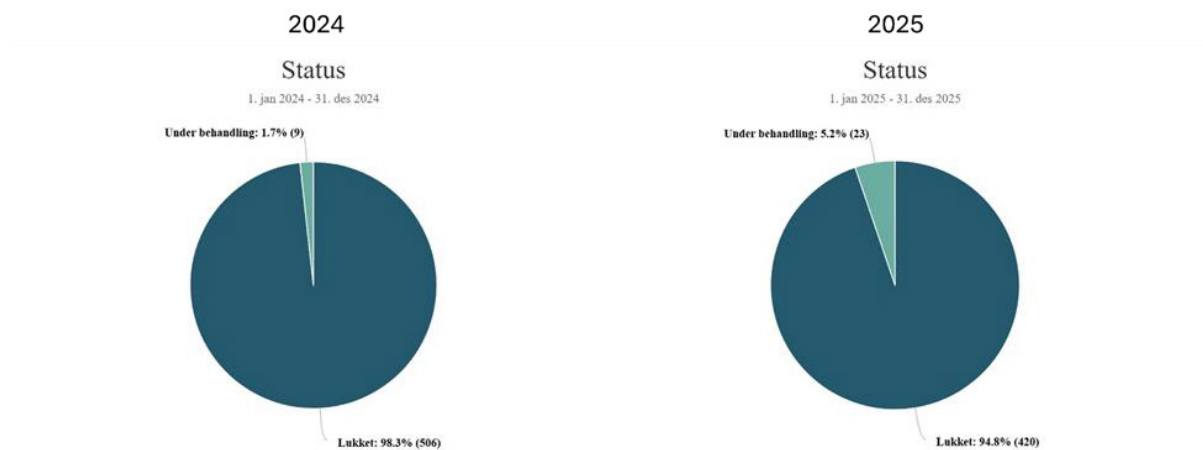
Fordelingen mellom avvikskategorier er relativt stabil, men små endringer peker i riktig retning:

- Avvik innen **tjeneste/bruker** gikk noe ned (fra 38,2 % i 2024 til 37,0 % i 2025),
- **HMS-avvik** gikk svakt opp (fra 36,3 % til 37,9 %),
- **Personvern/infosikkerhet** gikk ned fra 2,8 % til 0,9 %, noe som tyder på bedre etterlevelse og rutiner, men må fortsatt følges tett.

Kommunen har fortsatt svært høy lukkegrad, men med en liten reduksjon fra 2024 til 2025.

Selv om resultatet fortsatt er godt, viser utviklingen at volumet og kompleksiteten i avvikene gjør at flere saker står *under behandling* ved årets slutt. Dette er naturlig da andelen avvik med lav alvorlighetsgrad øker, men peker samtidig på behov for noe styrket kapasitet eller justerte rutiner.

Befolkningsutvikling 4. Kvartal 2025

	2022	2023	2024	2025
Folketall ved inngangen av kvartalet	2 889	2 866	2 836	2 822
Fødte	26	23	29	26
Døde	34	41	37	42
Fødselsoverskudd	-8	-18	-8	-16
Innvandring	27	19	6	19
Utvandring	6	22	12	11
Innflytting, innenlands	105	121	137	129
Utflytting, innenlands	140	133	137	102
Netto innvandring og flytting	-14	-15	-6	35
Folkevekst	-23	-30	-14	19
Folketallet ved utgangen av kvartalet	2 866	2 836	2 822	2 841

Oppfølging av vedtak og oppdrag

Status oppdrag for kommunen

Verbalvedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Ansvarlig
73/24 Plan for opptrapping vann- og avløp	Kommunestyret ber om en sak der vi får status på "Plan for opptrapping vann- og avløp"	Ferdig	Saken ble behandlet i Kommunestyret i sak 16/25	Ingrid lie Gosling

Politisk vedtak

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Ansvarlig
34/25 Kjøpe av eiendom 31/23	Administrasjon får i oppgave å skaffe en enkel tilstandsrapport, og inngå en dialog med huseier om en evt opsjon/handel. Ordfører gis fullmakt til signere evt avtale. Evt kjøp finansieres delvis ved salg av andre eiendommer og resterende med låneopptak.	Forsinket		Øivind Næss
63/24 Valg av tomt ny barnehage	Kommunestyret ber administrasjonen utrede følgende tomtealternativer som beslutningsgrunnlag for valg av barnehagetomt. I uprioritert rekkefølge: <ul style="list-style-type: none"> • Høve • Saus • Haugajordet 	Ferdig	Arbeidsgruppe er satt ned for å vurdere de ulike alternativene som ble vedtatt i ks sak 63/24. Saken er behandlet i KS 59/25 og det ble valgt Høve som tomt for ny barnehage	Mikael Skar
Eidfondet	Revidere vedtektene.	Iht. plan		Mikael Skar
Kommunalt næringsfond	revidere vedtekter	Iht. plan		Mikael Skar
Kraftfondet	Revidere vedtekter	Iht. plan		Mikael Skar
KS 17/24 og 43/24 Begnadalen barnehage	KS- 017/24 Vedtak: Kommunestyret ønsker ikke en endring av vedtektene. Men kommunestyret er enig i at det må være takket ja til minst 15 plasser for at det skal være et barnehagetilbud som kan stå seg over tid. Imidlertid kan vi i en tre-årsperiode akseptere at målet om minst 15 plasser ikke oppnås, slik at barnehagetilbudet gjenåpnes for barnehageåret 24/25. Etter tre-årsperioden må det foretas en ny vurdering hvis målet om 15 plasser ikke er innfridd. Barnehagen bemannes i denne tre-årsperioden med en bemanning tilsvarende 14. plasser.	Iht. plan		

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Ansvarlig
	<p>Kommunestyret ber administrasjonen holde tett kontakt med foreldrene om kvaliteten i tilbudet.</p> <p>Kommunestyret mener administrasjonen kan vurdere alternative lokasjoner.</p> <p>KS 4324 Vedtak:</p> <p>Kommunestyret vedtar å gjennomføre alternativ</p> <p>1. for å gjenåpne barnehagen i Begnadalen. 1. Lånerammen for investering budsjett-justeres med en økning tilsvarende kr 1.570.000 i 2024 jfr. Vedtak i sak 017/24.</p> <p>2. Fra 2025 økes sektorens driftsbudsjett med kr. 1.655.010. over en treårsperiode jfr. vedtak i sak 017/24. Finansiering av løsningen dekkes inn over bruk av disposisjonsfond.</p> <p>3. Barnehagen skal være ferdig til oppstart av drift innen 1.1.2025</p> <p>Barnehagelokalene skal være tilgjengelig som møterom for kommunens innbyggere, utenfor barnehagens åpningstid</p>			
KS 20/25 Forvaltningsrevisjon om bruker- og pårørendemedvirkning i de hjemmebaserte tjenestene	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om bruker- og pårørendemedvirkning i de hjemmebaserte tjenestene i Sør-Aurdal kommune til orientering. 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren systematisere opplæringen de ansatte får om brukermedvirkning. 3. Kommunestyret ber kommunedirektøren omtale retten til medvirkning i prosedyrer som omhandler den daglige pasientkontakten. 4. Kommunestyret ber kommunedirektøren dokumentere brukermedvirkning fra pasienter og pårørende på ett sted. 5. Kommunestyret ber kommunedirektøren ta inn en standardtekst om brukermedvirkning i vedtaksmalen, samt en vurdering av hvordan pasienten og eventuelt pårørende har medvirket. 6. Kommunestyret ber kommunedirektøren gå gjennom gjeldende reglement for brukerråd for å tydeliggjøre deres rolle og hvordan denne skal ivaretas. 7. Kommunestyret ber kommunedirektøren vurdere å involvere frivillige organisasjoner, pårørende- og venneforeninger i utformingen av kommunens helse- og omsorgstjenester. 	Ferdig		Ragnhild Langedrag

Årsmelding 2025

Oppdrag	Beskrivelse	Status	Beskrivelse status	Ansvarlig
	<p>Administrasjon orienterte kommunestyret 02.10.25 hvilke tiltak som er iverksatt for å oppfylle kravene i forvaltnings revisjonsrapporten.</p>			
ks 88/23 Begnadalen skole	<p>b) Administrasjonen får i oppdrag å igangsette avhending av formålsbygg Begnadalen skole med unntak av samfunnsdelen, samt at lokaler for Begnadalen barnehage med SFO tilbud skal ivaretas. Innstilling til avhending presenteres kommunestyret som sak</p>	Forsinket		Ingrid lie Gosling
KS 88/23 Leirskogen	<p>Sak 88/23 svarer ut KS sak 32/22</p> <p>Pkt til oppfølging fra 88/23</p> <p>a). Administrasjonen får i oppdrag å igangsette avhending av formålsbygg Leirskogen grendehus. Forkjøpsrett forbeholdes lokalt grendeutvalg eller annen lokal frivillig organisasjon. Kommunen skal inngå forhandlinger om muligheter ved overtakelse av eiendommen, herunder evn driftstilskudd. Dersom ingen frivillig organisasjon benytter seg av forkjøpsretten, legges bygget ut for ordinert salg. Innstilling til avhending presenteres kommunestyret som sak.</p>	Ferdig	<p>Leirskogen grendehus ble vedtatt overført til Leirskogen grendeutvalg i sak 43/25.</p>	Gry Engelsen
KS 88/23 ordinære utleieboliger	<p>Administrasjonen får i oppdrag å igangsette og gjennomføre avhending av ordinære utleieboliger i tråd med vedtatt strategi og vurderinger, med sikte på å minst halvere antall kommunalt eide ordinære utleieboliger for vanskeligstilte på boligmarkedet i økonomiplanperioden.</p>	Iht. plan	<p>Er i gang med å avhende kommunale boliger.</p> <p>Bolig i Brunnbakklivegen er solgt</p> <p>Vangentunet (rekkehuset) er lagt ut for salg.</p>	Ingrid lie Gosling
KS 88/23 Rekrutteringsboliger	<p>Administrasjonen får i oppdrag å utvikle og/eller anskaffe 5-8 attraktive rekrutteringsboliger innenfor kommunedelplan for Bagn ila. økonomiplanperioden, med mulighet for senere erverv for leietaker. I Hedalen dekkes rekrutteringsboligbehovet sammen med Hedalen boligstiftelse eller ved eksisterende kommunalt eid bolig. Kommunen ønsker primært at det private næringslivet står for utvikling av boliger.</p>	Iht. plan	<p>Er med i et mulighets studie i forhold til å kunne bruke Fjellvik som rekrutteringsboliger.</p>	Mikael Skar
Vassfarfondet	<p>Revidere vedtekter</p>	Iht. plan		Mikael Skar

Økonomi, investering og finans

Regnskapet for 2025 endte med et netto negativt driftsresultat på kr 2 millioner. Netto driftsresultatet viser hva kommunen sitter igjen med etter at løpende inntekter og utgifter er trukket fra - dette er kommunens handlingsrom. Det ble budsjettert med et negativt netto driftsresultat på kr 10,9 millioner. I løpet av året ble det gjennomført to budsjettjusteringer som gjorde til at netto driftsresultatet ble 11,6 millioner i minus.

Kommunens regnskap er avsluttet med et mindreforbruk på 11,3 millioner, som er ført som strykning av budsjettert bruk av disposisjonsfond. For å dekke opp det budsjetterte negative netto driftsresultat, ble det budsjettert med å bruke 10,9 millioner av disposisjonsfond. Dette ble ytterligere økt med 700.000 i løpet av året til 11,6 millioner. På grunn av at kommunen fikk merinntekter på skatt, ramme og integreringstilskudd (generelle driftsinntekter) med 10,2 millioner kunne vi stryke bruken av disposisjonsfondet, sånn at det kun ble brukt 310.000.

Økonomisk utvikling og perspektiv

Kommunen har siden 2022 hatt netto driftsresultat som har vært dårligere enn hva handlingsregelen på 1,75% av driftsinntektene tilsier. Det var derfor på høy tid å sette et større fokus på omstillingsarbeidet.

2025 har vært et år der omstilling har vært et viktig for at kommunen skal komme på rett kjørl. Fra Stasforvalteren mottok vi 1,2 millioner til omstilling. Siden Sør-Aurdal kommune er en kommune som står foran store endringer, har vi fått drahjelp fra Statsforvalteren for å komme i gang med omstillingsarbeidet.

Omstillingsmidlene ble i 2025 brukt til kursdag med jurist, NAV arbeidslivssenter og Sommeravslutning for hele kommunen. Det ble også påbegynt arbeidet med å innhente ekstern hjelp til lederutviklingsprogram. Dette arbeidet starter i 2026.

Internt har vi hatt stort fokus på rapportering av økonomi. Der det er gledelig å se at veldige mange av avdelingslederne nå begynner å få godt grep om økonomien og at dette følges opp jevnlig. Dette arbeidet har vært med på å legge et godt grunnlag for det videre arbeidet.

Selv om kommunen levere et netto driftsresultat som er 2 millioner i minus, er det en stor forbedring i forhold til opprinnelig budsjett. Skal vi nå handlingsregelen vår, må vi ha et positivt netto driftsresultat på 6-7 millioner. Det jobbes godt ute i avdelingen og dette året har vært med på å legge et godt grunnlag videre for det videre omstillingsarbeidet. Det er også viktig å huske på at omstilling er et kontinuerlig arbeid, som må innarbeides i det daglige.

Kommunen står foran store utfordringer fremover med tanke på investeringer. Vi er i gang med både nye Sør-Aurdal ungdomsskole og Sør-Aurdal beredskapssenter. Etter dette er både ny barnehage og samlokalisering av boliger på helse på trappene. Store investeringer i Bagn har også avdekket at vannkapasiteten for Bagn er for liten og det må påregnes en vesentlig investering innen vann i den nærmeste fremtiden.

Lønnsutvikling og pensjon

I 2025 hadde vi et år med lavere lønns og prisvekst enn de tidligere årene. Lønnsveksten ble i snitt 4 % prosent og en deflator som endte på 3,9% (deflator er et snitt av lønn og prisvekst).

Kommunen har et pensjonsfond i KLP, som kun kan brukes til å betale pensjonspremie. I 2025 brukte vi 11 millioner av pensjonsfondet, se note 2. Ved bruk av pensjonsfondet holder vi fremtidige pensjonskostnader nede.

Økonomi

Budsjettavvik

Kommunen foretar som hovedregel kun budsjettendringer hvis det er vesentlige endringer i løpet av regnskapsåret.

I 2025 er det foretatt 2 budsjettjusteringer av driftsregnskapet, det gjelder overføring av Leirskogen Grendahus og dekning av underskudd Sør-Aurdal kirkelige fellesråd. I tillegg er det gjort endring administrativt i forhold til lønnsoppgjøret.

Årets budsjettavvik		
Merforbruk drift	2 000 000	
Merinntekt frie disponible inntekter	-10 200 000	
Innsparing netto finans	-1 400 000	
Bruk/avsetning bundne fond	9 600 000	
Sum merforbruk, etter strykning	0	

Budsjettavvik oppsummert jfr økonomisk oversikt:

Driftsinntekter:

- Totalt har vi mottatt 36 millioner mer i driftsinntekter.
  - 10,2 millioner generelle driftsinntekter (skatt, ramme og integreringstilskudd)
  - 24,5 er overføring og tilskudd fra andre. Dette gjelder sykerefusjon, mva-kompensasjon, refusjoner fra kommuner og private (Forsikring)

Driftsutgifter:

- 28 millioner mer i utgifter enn hva som var budsjettert
  - 9,5 gjelder lønnsutgifter. Dette er i hovedsak sykevikarer og fødselspermisjoner. Dette har en inntektspost som er ført på Overføring og tilskudd fra andre.
  - 4,5 kjøp av varer og tjenester. Mye av dette gjelder opprydding av "Hans" som vi har fått dekket.
  - 12,6 millioner er Overføringer og tilskudd til andre. Dette er mva-kompensasjon og overføringer til IKS`ene våre som VKR og VBR.

Bruk og avsetning bundne fond. Det er avsetning bundne fond på 3,4 millioner, som er 2,1 mer enn det som var budsjettert. Dette gjelder konsesjonskraft og omstillingsmidler fra Statsforvalteren. Bruken av budne fond var 6 millioner, 4 millioner mer enn budsjetter. De største summene på bruk gjelder opprydding etter "Hans".

Det vises ellers til årsmeldingen fra de ulike tjenestene.

Totaloversikt økonomi

Beløp i 1000

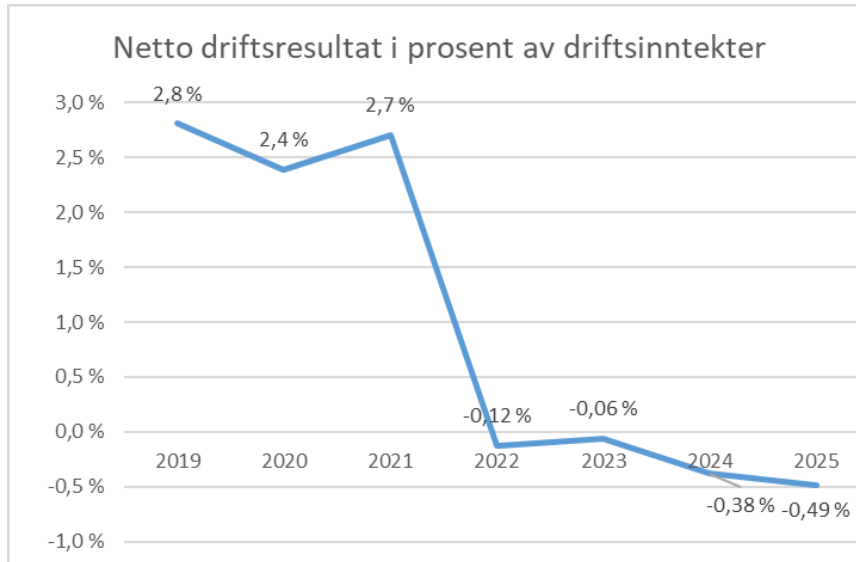
	Oppr. bud.	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Sum generelle driftsinntekter	-296 477	-296 477	-306 677	10 200
Netto finansutgifter	20 963	20 963	19 585	1 378
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-9 983	-10 683	1 255	-11 938
Til disposisjon	-285 497	-286 197	-285 836	-360
Politiske styringsorganer	13 324	13 824	11 419	2 405
Sentraladministrasjonen	27 449	22 605	24 686	-2 081
Oppvekst og kultur	75 979	77 526	75 083	2 443
Helse og omsorg	139 561	142 433	144 248	-1 815
Samfunnsutvikling	29 183	29 810	30 401	-591
Sum disponering	285 497	286 197	285 836	360
Merforbruk +/mindreforbruk -	0	0	0	0

Økonomiske handlingsregler

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser forhold mellom kommunens samlede driftsinntekter og driftsutgifter inkludert finanstransaksjoner. Nasjonale anbefalinger – sunn kommuneøkonomi- er et netto driftsresultat som over tid bør ligge på minst 1,75% av netto driftsinntekter.

Netto driftsresultatet for 2025 er på -0,49%.

Netto lånegjeld i % av driftsinntekter

Kommunens finansielle måltall på netto lånegjeld i % av driftsinntekter er for 2025 satt til at netto lånegjeld ikke bør overstige mer enn 75% av driftsinntektene.

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler).

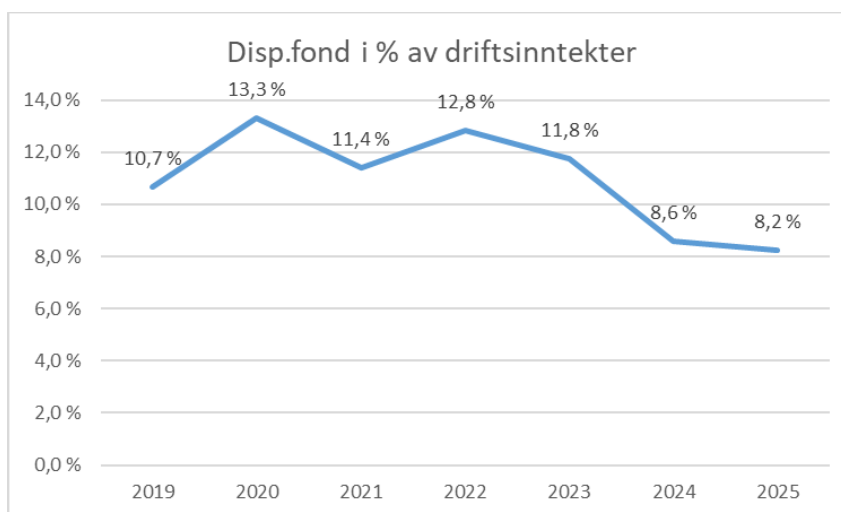
Årsmelding 2025

Oversikten viser både tall for kommunen og konsern (konsern er inkludert andel av IKS som kommunen eier for eksempel VKR, IKT Valdres IKS og Valdres brann og redningstjenester IKS)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter							
Sør-Aurdal kommune	71 %	69 %	65 %	61 %	58 %	63 %	61 %
Sør-Aurdal kommune (konsern)	82 %	80 %	73 %	69 %	67 %	66 %	68 %
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter							
Sør-Aurdal kommune	74 %	73 %	69 %	64 %	65 %	66 %	67 %
Sør-Aurdal kommune (konsern)	85 %	84 %	77 %	71 %	74 %	69 %	71 %

Disposisjonsfond

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Disposisjonsfond	35091	46086	41877	49998	47011	34908	34598
Disp.fond i % av driftsinntekter	10,7 %	13,3 %	11,4 %	12,8 %	11,8 %	8,6 %	8,2 %

Etter årsoppjøret for 2025 er disposisjonsfondet på 8,2%, som er under vedtatt måltall på 10%.

Totaloversikt drift - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000

Tjenesteområder	Budsjett 2025	Regnskap 2025			Avvik i kr	Avvik i %
		Utgift	Inntekt	Regnskap		
Politiske styringsorganer	13 824	12 384	-965	11 419	2 405	17,4 %
Sentraladministrasjonen	22 605	34 265	-9 579	24 686	-2 081	-9,2 %
Oppvekst og kultur	77 526	92 817	-17 734	75 083	2 443	3,2 %
Helse og omsorg	142 433	181 778	-37 530	144 248	-1 815	-1,3 %
Samfunnsutvikling	29 810	99 491	-69 090	30 401	-591	-2,0 %
Totalsum	286 197	420 735	-134 899	285 836	360	0,1 %

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2025	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Frie disponible inntekter				
Rammetilskudd	-169 225	-169 225	-170 333	1 108
Inntekts- og formuesskatt	-95 370	-95 370	-96 016	646
Eiendomsskatt	-23 944	-23 944	-23 978	34
Andre generelle driftsinntekter	-7 938	-7 938	-16 350	8 412
Sum Frie disponible inntekter	-296 477	-296 477	-306 677	10 200

Rammetilskudd

Rammetilskuddet utgjør sammen med skatteinntekter kommunesektorens frie inntekter, som kommunene fritt disponerer innenfor de gjeldende lover og forskrifter.

Rammetilskuddet bestemmes av:

1. **Beregnet utgiftsbehov**
2. **Skatteinntektsnivå**
3. **Basistilskudd**
4. **Distrikts- og strukturtillegg**
5. **Politiske prioriteringer**
6. **Demografi og befolkningsutvikling**

Sør-Aurdal kommune sitt rammetilskudd er fordelt på følgende måte:

Innbyggertilskudd	kr 154 479 000
Inntektsutjevning	kr 9 944 788
Distriktstilskudd	kr 6 794 000
Skjønnstilskudd	kr 1 200 000
Ompostering fra 2025 til 2024	kr -486 730
Ompostering fra 2026 til 2025	kr 2 401 779
Totalt	kr 170 332 837

I forhold til budsjett mottok kommunen 1,1 millioner mer i rammetilskudd.

Inntekts- og formuesskatt

Kommunen har mottatt 5,8 millioner mer i skatteinntekter i 2025 enn det som var forventet.

Deler av skatteinntektene er naturressursskatt som føres under andre generelle driftsinntekter, men budsjetteres under Inntekts- og formuesskatt.

Fra **1. januar 2025** ble et **nytt inntektssystem for kommunene** innført. Flere endringer slår positivt ut for kommuner med relativt lavt skattegrunnlag, som Sør-Aurdal:

Viktige endringer:

- **Økt inntektsutjevning:** Kommuner sikres minst **95 % av landsgjennomsnittet i skatteinntekter**
- **Kommunene får mer inntektsskatt og mindre formuesskatt**
- **Utbytteskatt tas helt ut av kommunenes skattegrunnlag**
- Økt symmetrisk skatteutjevning (innfasing mot 64 %)

Disse endringene gir:

- mer stabile og forutsigbare inntekter
- lavere sårbarhet for enkeltpersoners formue og utbytte

For mange distriktskommuner betyr dette **høyere samlet skatteinngang enn tidligere budsjettert**, særlig i overgangsåret 2025.

Eiendomsskatt

Kommunestyret i Sør-Aurdal kommune vedtok for eiendomsskatteåret 2025 en alminnelig eiendomsskattesats på 7 promille for alle faste eiendommer. De vedtok videre en differensiert eiendomsskattesats (bolig- fritidseiendommer) på 4,00 promille. Dette betyr at næringseiendommer, kraftanlegg, vindkraftanlegg, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum hadde en eiendomsskattesats på 7 promille. Boliger, fritidsboliger og boliger på landbrukseiendommer hadde en eiendomsskattesats på 4,00 promille.

Det ble også vedtatt en kontorjustering på 10 % av takstene for eiendomsskatteåret 2025, samt at det i løpet av 2025 skulle gjennomføres en ny alminnelig taksering av fast eiendom med virkning fra og med eiendomsskatteåret 2026.

Fra og med eiendomsskatteåret 2020 ble det innført en obligatorisk reduksjonsfaktor på 0,7 i eiendomsskattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig.

Regnskapet for 2025 viste at det ble en nedgang i inntekter fra næringseiendommer, kraftverk og kraftnett på kr 40.772,- i forhold til budsjett 2025, mens det ble en økning i inntekter fra boliger, fritidsboliger og boliger på landbrukseiendommer på kr 75.113,- kr i forhold til budsjett 2025. Altså en samlet differanse sammenlignet med budsjett 2025 på kr 34.341,-. Den samlede økningen ble ca 34.000,- kr mer enn stipulert prognose etter 2. tertial (kr 0,-).

Opplysningene om regnskapsresultatene for kraftverkene fra Skatteetaten, som danner grunnlaget for budsjettering på denne posten, ble heller ikke for budsjettåret 2025 oversendt til kommunen før etter at budsjettet for 2025 var utarbeidet. Ved mottak av tall fra Skatteetaten viste disse ca 145.000,- kr i mer inntekt enn resultatet fra eiendomsskatteåret 2024. Dette er forhold det er varslet om ved alle økonomirapporter til kommunestyret, og har vært kjent siden starten av 2025.

I forhold til regnskap 2024 så var det en økning i inntekter fra næringseiendommer, kraftverk og kraftnett på kr 344.024,-, og det var en økning i inntekter fra boliger, fritidsboliger og boliger på landbrukseiendommer på kr 1.438.206,-. Økningen her skyldes hovedsakelig inntekter fra fjorårets kontorjustering med 10 % økning av alle takster med unntak av kraftverk.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter utgjør:

- Naturressursskatt på kr 5,1 millioner (budsjettet under inntekts- og formueskatt)
- Integreringstilskudd 8,9 millioner (budsjettet med 6 millioner)
- Rentekompensasjon 2,6 millioner (budsjettet med 2 millioner)

Økning i forhold til budsjett på 8,4 millioner. Der 5,1 millioner er budsjettet under inntekts- og formueskatt.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2025	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter				
Renteinntekter	-5 300	-5 300	-6 867	1 567
Utbytter	0	0	-82	82
Renteutgifter	14 350	14 350	15 132	-782
Avdrag på lån	11 913	11 913	11 402	511
Sum Finansinntekter/-utgifter	20 963	20 963	19 585	1 378

Renteinntekter

Renteinntektene for 2025 ble på kr 6.890.791,- kr. Dette er ca 1,49 millioner kr over budsjett 2025 på kr 5.400.000. Det er ca 486.000,- kr mer enn fjorårets regnskapsresultat. I vår økonomirapport for 2.tertial 2025 ble det varslet om at renteinntektene lå an til ca 0,5 million mer enn budsjettet, og vi endte ca 990.000,- over denne stipuleringen. Økningen i renteinntektene skyldes flere faktorer.

Begge våre rentebytteavtaler med SpareBank1 har i 2025 blitt regnskapsført med atskilt renteinntekt og renteutgift. I nåværende rentebytteavtale med DnB blir nettodifferansen regnskapsført som hhv renteutgift eller renteinntekt. Nettoeffekten for kommuneregnskapet blir det samme, men når man skal kommentere renteinntekter og renteutgifter hver for seg forklarer dette isolert sett en økning i renteinntektene.

I 2025 har Sør-Aurdal kommune hatt meget gunstige rentebytteavtaler, og vi har fått utbetalt atskillig mer i renteinntekt fra bankene enn det vi har betalt i renteutgifter på våre rentebytteavtaler. Dette grunnet at markedets forventede rentenedsettelse ikke inntraff like hyppig og tidlig som forventet, og dermed økte våre renteinntekter i 2025 sammenlignet med budsjett. Disse faktorene har medført at ca 3,7 millioner kr er blitt ført som renteinntekt fra våre rentebytteavtaler i 2025.

Renteinntektene fra mottatt renter på utlån er i 2025 på ca 281.000,- kr og har en nedgang på ca 16.000,- kr i forhold til 2024. Dette er lån med gunstige rentesatser for låntakerne, og de blir derfor mindre berørt av svingningene i markedet.

Avtalt rentepåslag i vår hovedbankavtale med SpareBank1 Hallingdal Valdres er 0,25 % påslag på 3 mnd NIBOR. Gjennomsnittlig rente på 3 mnd Nibor var i 2025 på 4,39%. Den var ved årsskiftet på 4,67% og på 4,07% ved årets utløp. Dette medfører økte renteinntekter, da det var lagt til grunn flere og raskere

Årsmelding 2025

rentenedsettelse i forbindelse med budsjett 2025. Gjennomsnittlig innskuddsrente for 2025 er på 4,64 % i vår hovedbank. Renter på ordinære innskudd i vår hovedbank viser en nedgang på ca 0,44 millioner kr sammenlignet med 2024.

Våre avtaler i DnB Liv Garantikonto II fikk til sammen en positiv avkastning på kr 964.174,- kr for 2025. Dette beløpet er ført som renteinntekt i 2025 og er en økning på ca 263.000,- kr i forhold til fjorårets avkastning på kr 701.144,-. Dette gir en total avkastning for 2025 på 6,01%.

Endelig avkastning vil først fremgå av kontoutskriften vi mottar i mai 2026. Først da vet vi endelig tildelt bufferfond.

Renteutgifter

Når det gjelder finansutgifter, så har vi i 2025 hatt gunstig rente på våre rentebytteavtaler. Dette grunnet at fastrentedelen vi betaler til banken er fast, mens den flytende rentesatsen vi får igjen fra banken i rentebytteavtalen (3 eller 6 mnd NIBOR) har økt.

På våre flytende lån, samt vårt obligasjonslån og vårt sertifikatlån har markedet gitt høyere rente enn forventet på budsjetteringstidspunktet. Dette grunnet at markedets forventede rentenedsettelse ikke inntraff like hyppig og tidlig som forventet, og dermed økte våre rentekostnader i 2025 i forhold til budsjett. Norges Bank sin styringsrente ble satt ned to ganger med 0,25% i løpet av 2025. Ved årsskiftet var styringsrenten på 4,50%, mens den ved årsslutt var på 4,00%. Den ble satt ned i juni og septembermøtene til Norges Bank. Som nevnt under renteinntekter har 3 mnd Nibor gått fra 4,67% ved årsskiftet og ned til 4,07 % ved årets utløp.

Sør-Aurdal kommune foretok ett låneopptak på kr 20 millioner i 2025. Dette ble tatt opp i slutten av september 2025. Det ble tatt opp et viderefremidlingslån på kr 4,5 millioner i 2025, etter vedtak i kommunestyresak 073/24. Det var i 2025 ingen utbetalte viderefremidlingslån.

Sør-Aurdal kommune tok i månedsskiftet november/desember 2022 opp en driftskreditt på kr 20 millioner, etter vedtak i kommunestyresak 061/22. Denne kreditten er ubenyttet i 2025, og er derfor ikke hensyntatt i beregningene i årsmeldingen.

Renteutgifter var budsjettert med kr 14.350.000,-. Resultatet ble på kr 15.132.407,-. Dette er en økning på ca 0,78 millioner i forhold til opprinnelig budsjett. Dette er i tråd med det som ble signalisert i vår økonomirapport for 2. tertial (0,75 millioner). Det faktum at forventede rentenedsettelse i markedet ikke inntraff like hyppig og raskt som forventet er hovedårsaken til at renteutgiftene ble høyere enn budsjettert.

Den gjennomsnittlige fastrenten i kommunens låneportefølje er på -2,02 % i 2025. Den gjennomsnittlige flytende renten er på 4,99 % i 2025.

Ved årsskiftet har 64,35 % av langsiktig gjeld flytende rente. Andelen langsiktig gjeld med flytende rente har økt med 1,53 % i forhold til årsskiftet 2024. Andel fastrentelån er på 35,65 %.

Gjennomsnittlig samla rente i porteføljen siste 12 mnd er på 4,19 %, mens gjennomsnittlig løpetid i porteføljen er på 12,33 år. Dersom man ser på vektet gjennomsnittlig kapitalbinding, ser man effekten av fremtidige avdrag. Da vil man få en gjennomsnittlig kapitalbinding på 6,80 år.

Avdrag på lån

Avdrag på lån beregnes etter Kommuneloven § 14-18, forenklet formel. Den viser et minstekrav til avdrag på lån tilsvarer avskrivninger (kapitalslit) på lånefinansierte anleggsmidler.

I forhold til minste tillatte avdrag har kommunen betalt kr 284.480 mer enn hva kommuneloven krever.

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	kr 11 401 838
Minste tillatte avdrag	kr 10 952 988
for mye betalt avdrag etter Kommuneloven § 14-18	kr 448 850

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner - til disposisjon for tjenesteområdene

Beløp i 1000

	Oppr. bud. 2025	Rev.bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Overføring til investering	945	945	1 019	-74
Avsetninger til bundne driftsfond	0	0	546	-546
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-10 928	-11 628	-310	-11 318
Netto avsetninger	-9 983	-10 683	1 255	-11 938

Overføring til investering

Overføring fra drift til investering gjelder kjøp av aksjer KLP.

Bruk av disposisjonsfond

Bruk av disposisjonsfond i 2025	
KS 43/25 Avhending av Leirskogen Grendahus	kr 200 000
KS 62/25 Dekning av underskudd Sør-Aurdal kirkelige fellesråd	kr 500 000
Budsjetterindringer - bruk i 2025	Kr 700 000
Størrelsen på disposisjonsfond	
31.12.2024	Kr 34 908 162
Vedtatt bruk årsbudsjett	Kr 10 928 000
Budsjettendringer 2025	kr 700 000
Strykninger etter årsoppgjør	kr -11 318 000
Størrelsen på disposisjonsfond 31.12.2025	34 598 182

Bredbånd

Det er en satsing for å få høyhastighets Internett ut i distriktene. Dette koster mye penger å bygge og derfor gis det tilskudd for å dekke de dyreste områdene. Bredbåndsprosjektet i Valdres har mottatt tilskudd fra fylkeskommunen og NKOM. Kommuner i Valdres gir også tilskudd til utbyggingen, i tillegg må de som kobler seg på, betale en egenandel. Det er Valdres natur og kulturpark som har ledelsen av prosjektet.

Sør-Aurdal kommune har ansvaret for regnskapet, der en stor del av jobben er fakturering av egenandelen til alle abonnentene som ønsker høyhastighets bredbånd.

Regnskapet blir ført som en egen tjeneste i kommunen. Denne tjenesten nulles ved årets slutt.

Bredbånd i Valdres	Regnskap 2025
Overføring til andre - Telenor	6.800.000
Innfordringsutgifter og tap	140.000
Refusjon fra private	-2.400.000
Valdres kommunene	-4.300.000
Bruk av bundne fond	-240.000
Sum tjeneste 1239	0

Økonomiske konsekvenser av ekstremværet Hans

I forbindelse med Ekstremværet "Hans" i august 2023 fikk kommunen omfattende skader. Det ble tidlig lovd at staten skulle inn å hjelpe kommunen med det økonomiske tapet.

Kommunen har mottatt tilskudd fra kommunal og distriktsdepartementet på kr 11.020.000 etter ekstremværet, av dette var egenandel på 620.000. Det ble utbetalt 10.400.000.

Vi har i tillegg fått utbetalt 5.840.000 i desember 2024, som skal brukes til leie av brakkerigger og delvis dekning av opparbeidelse av tomt. Forsikring dekker kostnader ved brakkerigg til august 2025.

Påløpte utgifter drift	Skjønnsmidler	Forsikring frem til august 2025
Oppvekst og Kultur		181 000
Plan og teknisk	3 900 000	1 716 000
Sentraladministrasjon		
Sum	3 900 000	1 897 000

Årsmelding 2025

Gjenstående statstilskudd på bundne fond er kr 6 400 000. Deler av dette skal dekke brakkekostnader frem til ny skole er klar i august 2028. Ett år med brakkerigg er ca 2,4 millioner, det vil si at vi må søke om det vi mangler når det skal rapporteres i oktober 2028.

Det er også kostnader ved opprydding av Kvednaelva som kommer i 2026 som skal dekkes av skjønnsmidlene etter Hans.

Til investering er det mottatt forsikringsoppgjør, som er avsatt til bundne investeringsfond:

- Gjenoppbygging SAUS kr 7 900 000
- Spangrud avløpsanlegg kr 360 000

Investeringer

Status investeringsprosjekter

Helse og omsorg

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
Bytte av bil	500	300	Ferdig	200	Kjøpt ny bil og solgt den gamle. Prosjektet er ferdig.
Tingvolltoppen SAH, utstyr	500	250	Ferdig	250	Kjøp inn bl.a. personløftere, da det behov for å bytte ut noen som er utslitte samt det er behov for flere.
Sum	1 000	550		450	

Politiske styringsorganer

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
Kirkene i Sør-Aurdal maling og skifte av vinduer	610	338	Ferdig	272	Investeringen har pågått over flere år og ble fullført i 2025. Det var totalt for prosjektet avsatt kr 1 millioner for maling og utskifting av vinduer i kirkene. Prosjektet ble startet i 2023, men har blitt delvis utsatt. Tilsammen er det brukt 565.000 på dette prosjektet.
Sum	610	338		272	

Samfunnsutvikling

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
INV- Reinli barnehage avvik	2 834	1 435	Forsinket	1 398	Lukking av avvik etter branntilsyn. Vedtatt i KS sak 29/25. Prosjektet er forsinket og vil bli ferdig i løpet av våren 2026.
INV- SAH Toppsystem	750	738	Ferdig	12	Styring av varmesystem på Sør-Aurdalsheimen. Vedtatt i KS 4/25. Prosjektet er ferdig.
Kommunale veger	800	803	Ferdig	-3	Utskifting av den lastebilen vi har i dag, da denne er langt på overtid. Prosjektet er ferdig.
Nye tilkoblinger vann/avløp	250	447	Ferdig	-197	Det har vært flere nye tilkoblinger i 2025 enn det som var forventet når budsjettet ble lagt.
Opprusting Hedalen b/u skole	2 000	1 276	Ferdig	724	Prosjektet er avsluttet og ble ferdig innen for den øvre rammen på 43 millioner. Arbeidet som

Årsmelding 2025

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
Riving A og B Saus	0	2 327	Ferdig	-2 327	gjenstod i 2025 var solskjerming, låssystem og møbler. Kostnadene med å rive A og B blokka dekker forsikring i tillegg til den totale forsikringsoppgjøret, derfor må vi ha et eget prosjekt på denne delen.
SAH, utstyr	-200	0	Ferdig	-200	Kjøp inn bl.a. personløftere, da det behov for å bytte ut noen som er utslitte samt det er behov for flere.
SAUS- oppbygging	0	3 240	Iht. plan	-3 240	Prosjektet er i gang med programmeringsfasen. Fremdrift blir løpende orientert i formannskap og kommunestyret.
Sør-Aurdal beredskapssenter	30 000	1 703	Iht. plan	28 297	Saken er politisk behandlet og jobben videre er å få prosjektet ut på anbud. Kommunestyret blir holdt løpende oppdatert.
Universell utforing Bagn skule	700	522	Ferdig	178	Prosjektet er i gang og forventes å være ferdig til skolestart. Det gjenstår bygging av lager. Dette vil bli gjort i 2026, da det i tillegg må bygges et isolert lager til oppbevaring av utstyr.
Vann/Avløp, hovedplan	3 500	2 061	Forsinket	1 439	Bytte av vann og avløpsledning i veien ved kraftverket. Bytte av ledningsnett ved Stabelsvegen.
Sum	40 634	14 552		26 081	

Sentraladministrasjonen

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
Egenkapitalinnskudd KLP	945	1 019	Ferdig	-74	Kjøp av aksjer i KLP.
Sum	945	1 019		-74	

Sum øvrige prosjekter

Beløp i 1000

Investering	Årets budsjett				
	Rev. bud.	Regnskap	Status	Avvik i kr	Kommentar
Sum øvrige prosjekter	0	503		-503	
Sum	0	503		-503	

Finans

Generelt om målsetting

Nytt reglement for finans- og gjeldsforvaltning ble vedtatt i kommunestyret den 22.10.2020. Reglementet bygger på lov om kommuner og fylkeskommuner av 22. juni 2018 nr 83 (Kommuneloven § 14 – 13), og forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner av 18.11.2019 nr 1520. Det er ikke lenger et krav om at reglement for finans- og gjeldsforvaltning skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode.

Forskriften regulerer kravene til reglement for finans- og gjeldsforvaltning (blant annet et skjerpet krav om at kommunen ikke skal ta vesentlig finansiell risiko i sin finans- og gjeldsforvaltning), rutiner og rapportering på området, og tydeliggjør ansvarsfordelingen mellom kommunestyret og administrasjonen. Kommunedirektøren skal ihht det nye reglementet minst tre ganger pr år legge frem rapporter for kommunestyret som viser forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. Det ble i 2025 lagt frem en rapport fra 1.tertial 2025 for kommunestyret den 19.06.2025 (sak 041/25), og en rapport for 2.tertial den 02.10.2025 (sak 067/25). Denne årsmelding er rapport nr 3 for 2025. I denne årsmeldingen er det også lagt inn informasjon og utarbeidet en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Finans- og gjeldsforvaltningen har som overordnet formål å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader for kommunens aktiviteter innenfor definerte risikorammer.

Finansporteføljens sammensetning

Låneportefølje

Kommunens langsiktig gjeld er ved årsskiftet fordelt slik:

Kommunekreditt	19 644 358	2	7,00 %
KLP Banken	20 075 000	1	7,16 %
Kommunalbanken	75 150 890	5	26,79 %
Husbanken, særvilkår	0	0	0,00 %
Husbanken, investeringslån	755 323	1	0,27 %
Husbanken, videreformidlingslån	14 866 411	11	5,30 %
Obligasjonslån 10 år, tilrettelegger Kommunalbanken	100 000 000	1	35,65 %
Sertifikatlån, tilrettelegger DnB	50 000 000	1	17,83 %
Sum langsiktig gjeld	280 491 982	22	100,0 %

Lånevilkår

Fastrente	Flytende rente
Restgjeld fastrentelån: Kr 100 000 000	Restgjeld lån flytende rente: Kr 180 491 982
Vektet rentesats fastrentelån: -2,02 %	Vektet rentesats flytende: 4,99 %
Andel fastrentelån: 35,65 %	Andel lån flytende rente: 64,35 %

Kommunens langsiktige gjeld er nå ca 280 millioner kr. Kommunens låneportefølje er fordelt på flytende rentevilkår, fastrenteavtaler og rentebytteavtaler. Ved årsskiftet var 35,65 % av langsiktig gjeld på fastrente, og 64,35 % av langsiktig gjeld på flytende rente.

Kommunalbanken (KBN Finans) har beregnet gjennomsnittlig rente siste 12 mnd til 4,19 %.

Vi har analysert vår andel av rentebinding opp mot vårt reglement for finans- og gjeldsforvaltning.

Andel rentebinding mindre enn 1 år	64,35 %
Andel rentebinding mellom 1 - 5 år	35,65 %
Andel rentebinding over 5 år	0,00 %

Dette viser at ved årsskiftet hadde 64,35 % av dagens portefølje en rentebinding mindre enn 1 år (flytende rente). Andelen langsiktig gjeld med flytende rente er økt med 1,53 % i forhold til årsskiftet 2024. Vårt reglement for finans- og gjeldsforvaltning sier at i utgangspunktet bør minimum 1/3 av gjeldsporteføljen ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år). Kommunedirektøren må utover dette vurdere fastrente i forhold til markedssituasjonen. Med fast rente menes det at renta er fast utover 1 år.

Andel fastrentelån er på 35,65 %. Det er her verdt å merke seg at alle våre fastrentelån nå er i kategorien rentebinding mellom 1- 5 år. Dette har sammenheng med at våre rentebytteavtaler har utløp i 2027, 2028 og 2029. Det er nå ingen av disse tre lånene som har lengre bindingstid enn 5 år. Andel rentebinding er i tråd med kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. I nytt reglement skal kommunedirektøren vurdere fastrente i forhold til markedssituasjonen.

Sør-Aurdal kommune foretok ett låneopptak på kr 20 millioner i 2025. Det ble tatt opp et viderefremidlingslån på kr 4,5 millioner i 2025, etter vedtak i kommunestyre 073/24. Det var i 2025 ingen utbetalte viderefremidlingslån.

Sør-Aurdal kommune tok i månedsskiftet november/desember 2022 opp en driftskreditt på kr 20 millioner, vedtatt i sak 061/22. Denne kreditten er ubenyttet i 2025, og er derfor ikke hensyntatt i beregningene i årsmeldingen.

Sertifikatlånet rulleres over 6 mnd. Dette etter innhenting av pristilbud fra 5 banker i forkant av begge rulleringene (ved innhenting av tilbud bes det nå om tilbud både på nytt sertifikatlån og på ordinært lån til flytende rente). Forskrift for kommuners- og fylkeskommuners finansforvaltning – kortsiktige låneopptak har som formål å få tydeligere fram ansvaret som kommunene har for å vurdere risikoen knyttet til deres kortsiktige låneopptak. Sør-Aurdal kommune har over flere år benyttet seg av sertifikatlån, og innhentet anbud ved hver eneste rullering (to ganger pr år). Dette har gitt god rentemessig fortjeneste.

Sør-Aurdal kommune er bevisst på eventuell refinansieringsrisiko ved bruk av sertifikatlån, og har i løpet av 2025 opprettholdt en størrelse på 50 millioner kr på sertifikatlånet. Det ble i 2018 tegnet et obligasjonslån på kr 100 millioner over 10 år med fast margin (se i denne sammenheng kommunestyresak 044/18). I 2018 tegnet SAK også 3 nye forward start fastrenteswap avtaler. I perioder med stigende renter er det fordelaktig med fastrenteavtaler, mens det er en fordel med flytende renter når markedsrentene er lave. Det vil alltid være en balansegang mellom det å sikre seg forutsigbare rentekostnader og det å dra nytte av lave markedsrenter.

Kommunen har vært bevisst på å oppfylle krav om fordeling mellom fastrente (dekket via våre renteswap-avtaler) og lån mot flytende rente. Det er viktig å merke seg at andel fastrentelån ikke sier noe om hvor **langt** porteføljen er sikret, kun hvor **mye**. Fastrentesatsene i de nye avtalene er mellom 2,35% og 2,43%. Dette er betydelig hyggeligere rentesatser enn de vi hadde i våre tidligere fastrenteavtaler.

- Sør-Aurdal kommune vil i hele økonomiplanperioden være godt innenfor våre vedtatte kriterier for minimumsandel på 1/3 av gjeldsporteføljen på flytende rente (kommunedirektøren vurderer utover dette fastrente i forhold til markedssituasjonen) sett opp mot de investeringene som ligger inne pr 31.12.2025.
- Ved opptak av obligasjonslån i 2018 ble det presisert at man ønsket obligasjonslån mot fast margin (for å redusere marginrisiko).
- Endringer i porteføljen i 2018 - 2021 har medført at vi får lengre løpetid på våre lån, størrelsen på sertifikatlånet er redusert betydelig (fra 142 til 50 millioner) og vi får redusert refinansieringsrisiko, marginrisiko og vi får en god spredning på våre refinansieringstidspunkt.

Det er 1 lån i porteføljen som må refinansieres innen 12 mnd. Det er sertifikatlånet på 50 mill kr som skal rulleres i mai 2026

Kommunens hovedbankavtale utløp den 1.5.2020. Kommunen har dermed pt ikke noen formell hovedbankavtale, men har valgt å videreføre samarbeidet med SpareBank1 Hallingdal Valdres.

Plasseringsporteføljen

Plassering	Volum	Vilkår	Rente nom.
DnB	1 102 976	flytende rente	3,54 %
SpareBank 1 Hallingdal Valdres	43 967 550	NBOR 3.mnd + 0,25 %	4,92 %
NORDEA BANK NORGE ASA	0	flytende rente	0,00 %
DnB Liv Garanti Kapital + Garantikonto	17 015 877	p.t. vilkår - kostnader	6,0 %
Videreutlån Husbanken	6 306 804	flytende rente + 0,25%	4,03 %
Næringslån	0		
Sum plasseringer	68 393 207	Gj.snitt vektet	5,09 %

Ordinære innskudd i bank (driftskonti) utgjør pr 31.12.25 ca 45,1 millioner kr, eller 65,9 % av totale plasseringer. Likviditeten er grei, selv om den er har «fått hjelp» av ubrukte lånemidler som er økt fra 3,1 millioner kr i 2024 til 17,7 millioner kr i 2025. Likviditeten er også noe svekket grunnet bruk av fond, men styrket via tidligere opptak av ubenyttet driftskreditt på kr 20 millioner. **Rentesatsene er, med unntak av SpareBank1 Hallingdal Valdres, fastsatt pr 31.12.2025.** For SpareBank1 Hallingdal Valdres er det regnet ut et årsgjennomsnitt. For videreutlån i Husbanken er det regnet ut et gjennomsnitt av rentesatsen til låntakerne pr 31.12.2025. Her vil rentesatsene variere noe, ut ifra om låntakerne er på flytende eller fastrenteavtale med Husbanken.

Plasseringene som er gjort utenom ordinære bankinnskudd utgjør ca 23,3 millioner kr, eller 34,1% av totale plasseringer. Alle våre plasseringer utenom bankinnskudd har liten risiko. Vi har kun plasseringer i DnB Liv (tidligere Vital) og der er hovedstolen sikret. Vi er også garantert en minsteavkastning. Utover plassering i DnB Liv Garantikonto II har vi ca 6,3 millioner kr i videreutlån i Husbanken.

Det er ikke tatt opp lån eller gjort plasseringer som ikke framkommer av regnskapet og årsmeldingen.

Opplysninger om de ulike produktenes forventede avkastning og risiko:

Produkt	Forventet avkastning	Risiko	Bindingstid
DnB Liv Garantikonto II - Avtalenr 30796833000	3 - 4 % p.a. Garantert 1,90%.	Lav risiko.	Ingen bindingstid
DnB Liv Garantikonto II - Avtalenr 30894178000	3 - 4 % p.a. Garantert 1,90%.	Lav risiko.	Ingen bindingstid
DnB Liv Garantikonto II - Avtalenr 30543596000	3 - 4 % p.a. Garantert 1,90%.	Lav risiko.	Ingen bindingstid

DnB Liv Garantikonto II:

2025 ble et godt år avkastningsmessig for DnB Liv Garantikonto II, og stipulert flytteverdi pr 1.1.2026 viser en positiv avkastning på kr 964.174,-. Dette er en økning på ca 263.000,- kr i fjorårets avkastning som var på kr 701.144,-.

DnB Liv skriver i sin rapport etter 4. kvartal at det ble en god avslutning på et godt år. Aksjemarkedene steg videre i årets siste kvartal og flere børser satte nye rekorder. En skepsis til altfor optimistisk prising av flere teknologiselskaper ble trumfet av fortsatt god økonomisk vekst og at selskapsrapportene fortsatt viser god vekst i inntjeningen. I løpet av kvartalet kom den amerikanske sentralbanken med to nye rentekutt mens Norges Bank beholdt den norske styringsrenten på 4 prosent. I Europa for øvrig ligger sentralbankrentene på rundt 2 prosent, og neste renteendring er heller opp enn ned.

Vedrørende markedsutsikter så skriver DnB Liv videre at til tross for fremdeles stor geopolitisk usikkerhet har analytikerne gode vekstutsikter også for neste år. Dette gir et godt utgangspunkt for fortsatt god utvikling i aksjemarkedene. Dagens rentenivå gir god løpende avkastning på renteinvesteringer og gir sentralbankene samtidig handlingsrom hvis vekstutsiktene skulle falle kraftig.

Endelig avkastning for 2025 for alle tre avtalene vil bli oppjustert etter at årsmøtet i DnB Liv har besluttet årets endelige tildeling av selskapets bufferfond pr 1.1.2026. Alt dette blir gjort i mai 2026.

DnB Liv Garantikonto er et forsikringsprodukt som består av to faste elementer. Endelig tilført avkastning, samt bufferfond fra forsikringsselskapet. Garantert minsteavkastning beregnes av saldo pr 1.1 (post 10 i årsoppgaven), og disse beregnes før tildeling av bufferfond. Fra 01.01.2024 ble det innført nytt regelverk for bufferfond. Regelverket innebærer å slå sammen tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til ett fleksibelt bufferfond for hver kontrakt.

Vi har en minstegaranti på 1,90 %, men kostnadene skal trekkes fra før disse beregnes. Kostnadene på våre garantikonti II-avtaler er på 1,35%, slik at netto garantert avkastning er på 0,55%. Kostnaden på avtale nr 30543596000 er på 1,70%, slik at netto garantert avkastning er på 0,2%. **Ut ifra stipulert flytteverdi har Sør-Aurdal kommune hatt en samlet vektet netto avkastning på våre 3 avtaler på 6,01 % for 2025.**

I gjenkjøpsverdien er det inkludert bufferfond fra 1.1.2026. Dersom disse reduseres vil gjenkjøpsverdien falle selv om den garanterte hovedstolen ikke gjør det. Ved beregning av gjenkjøpsverdi benyttes en stipulert oppgjørsrente ut ifra renteprogner. Oppgjørsrente kan endres gjennom året. Endelig rente fremkommer i kontoutskriften.

Man må være forberedt på at det kan komme år med dårligere avkastning enn tradisjonell banksparing på denne type produkt, da markedet alltid vil svinge noe. Da er det viktig å ta med seg de gode resultatene vi har hatt tidligere år på disse produktene, og sammenligne resultatene over tid. Sør-Aurdal kommune har over tid hatt betydelig bedre avkastning på disse produktene enn det vi ville hatt på våre ordinære bankkonti. For 2025 er avkastningen vår på DnB Garantikonto II litt over 1 % høyere enn nivået på tradisjonell banksparing.

For regnskapsåret 2025 vil stipulert flytteverdi pr 1.1.2026 være verdifastsettelse for våre DnB Liv-produkter (samme prinsipp som i regnskapsårene 2010 - 2024). Vi har i årene før regnskapsåret 2010 benyttet ligningsverdi som verdifastsettelse.

Det er ingen avvik mellom kravene i reglementet for finans- og gjeldsforvaltning og den faktiske forvaltningen.

Kommunens tjenesteområder

Politiske styringsorganer

Tjenesteområdebeskrivelse

Politisk organisering

Ordfører Marit Hougsrud er kommunenes øverste politiske leder. Det politiske arbeidet er organisert slik:

- Kommunestyret med 19 medlemmer inkludert ordfører. Avholdt 11 møter og behandlet 83 saker, mot 81 saker i 2024.
- Formannskapet med 5 medlemmer inkludert ordfører. Avholdt 9 møter og behandlet 33 saker, mot 38 saker i 2024.
- Sakkyndig takstnemnd for eiendomsskatt med 3 medlemmer
- Valgnemnd med 5 medlemmer, inkluder ordfører
- Valgstyret med 5 medlemmer, inkludert ordfører

Sør-Aurdal kommune har flere utvalg og råd:

- Eldrerådet
- Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Ungdomsrådet
- Kontrollutvalget

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2024	Rev. bud. 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Avvik i %
1000-Politiske styringsorganer	3 931	9 336	6 931	2 405	25,8 %
1200-Kirkelig fellesråd	3 850	4 488	4 488	0	0,0 %
Sum	7 781	13 824	11 419	2 405	17,4 %

Kommentar til status økonomi

Det er et mindreforbruk på 2,4 millioner på sektoren Politisk styringsorganer.

Dette skyldes at retaksring av eiendomsskatt er mindre enn budsjettet. I sak 73/24 ble det vedtatt at det skulle settes av et budsjett på 5 millioner for retaksring av eiendommene i kommunen. i 2025 er det påløpt 2,9 millioner. Kr 500.000 er flyttet over til 2026, da retakseringen sluttføres i 2026.

Revisjonskostnadene for 2025 ble 220.000 mindre enn budsjettet. Dette kommer av at både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon ble mindre enn budsjettet.

Ved ansettelse av ny kommunedirektør ble det av ansettelsesutvalget bestemt at det skulle brukes et rekrutterings firma, siden dette ikke var budsjettet, så kom det en ekstra kostnad på 180.000.

Det ble foretatt en budsjettjustering i kommunestyre sak 62/25, der kirkelig fellesråd fikk en ekstra bevilgning på kr 500.000 for å dekke tidligere års underskudd.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
	1				
Innsparingstiltak					
Kontrollutvalget	-40	0	-40	Ferdig	
Sum	-40	0	-40		
Nye tiltak					
Sør-Aurdal kirkelige fellesråd	188	0	188	Ferdig	
Sum	188	0	188		
Sum tiltak	148	0	148		

Sentraladministrasjonen

Tjenesteområdebeskrivelse

Sentraladministrasjonen er en fellesbetegnelse på Sør-Aurdal kommunes stab- og støtte funksjoner.

Det er kommunedirektøren som er den øverste administrative leder for sentraladministrasjon, og bindeleddet mellom den politiske ledelsen, og den øvrige administrasjon og tjenestevirksomheten.

En stor del av sentraladministrasjonens arbeidsoppgaver er rettet mot kommunens interne organisasjon. Hovedansvarsområder er tilrettelegging, koordinering og oppfølging av politisk virksomhet, post- og arkivtjeneste, sentralbordtjeneste, økonomi og regnskap, lønnsaker, personalforvaltning, og vedlikehold- og utvikling av kommunens IKT-system.

Sentraladministrasjonen i Sør-Aurdal kommune består av:

- Politisk sekretariat og arkiv
- Økonomi
- Personal og lønn

Utvikling og utfordringer

Effektivisering, digitalisering og bruk av kunstig intelligens

I løpet av året har det vært arbeidet målrettet med effektivisering i området, og videreutvikling av digitale løsninger. Digitalisering av arbeidsprosesser har bidratt til mer struktur, bedre informasjonsflyt og mer effektiv ressursbruk. Det har også vært økt oppmerksomhet rundt mulighetene som ligger i bruk av kunstig intelligens, både som støtte i administrative prosesser og som verktøy for bedre beslutningsgrunnlag. Arbeidet har hatt som mål å frigjøre tid til kjerneoppgaver, øke kvaliteten på tjenestene og legge til rette for mer framtidsrettede arbeidsformer. Samtidig er det lagt vekt på å ta i bruk nye løsninger på en trygg og ansvarlig måte.

Organisatoriske tilpasninger, omstilling og utvikling av arbeidsmåter

Organisasjonen har vært i en fase med endringer og tilpasninger, der det har vært nødvendig å jobbe aktivt med omstilling, endring og ledelse. Det er sett på tjenestene med et nytt blikk, med mål om å utvikle mer hensiktsmessige arbeidsformer og finne nye måter å løse oppgavene på. Dette har krevd både fleksibilitet og vilje til endring i organisasjonen. Samtidig har sentraladministrasjonen hatt begrensede ressurser, noe som har medført at enkelte utviklingsoppgaver og tiltak har måttet utsettes eller gått over lengre tid enn planlagt. Til tross for dette er det lagt et viktig grunnlag for videre utvikling og forbedring i årene som kommer.

Mangel på arbeidskraft og konsekvenser for tjenestene

Organisasjonen har i løpet av året opplevd utfordringer knyttet til mangel på arbeidskraft. Rekrutteringssituasjonen har vært krevende, og perioder med ubesatte stillinger og høyt arbeidspress har påvirket kapasiteten i deler av virksomheten. Dette har medført økt sårbarhet i tjenesteproduksjonen, større belastning på eksisterende ansatte og redusert handlingsrom for utviklingsarbeid. Det har i enkelte tilfeller vært nødvendig å prioritere lovpålagte og kritiske oppgaver,

noe som har ført til at andre oppgaver har blitt utsatt eller løst på et minimumsnivå. Arbeidet med å sikre tilstrekkelig og riktig kompetanse vil være et viktig fokusområde også i tiden framover.

Kommunen har veldig mange dyktige og endringsvillige ansatte som står på for å gi gode tjenester til innbyggerne våre. Med færre ressurser, pga mangel på arbeidskraft, vil det framover være viktig å ta godt vare på alle ansatte i organisasjonen.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	2025	2025		
1500-Sentraladministrasjon (Interne stab- og støttefunksjoner)	19 735	22 383	21 141	1 242	5,6 %
1560-Sentraladministrasjon (Fellestjenester)	190	192	3 568	-3 376	-1754,1 %
1700-Sentraladministrasjon (Felles innkjøp)	-12	30	-23	53	179,0 %
Sum	19 913	22 605	24 686	-2 081	-9,2 %

Kommentar til status økonomi

Merforbruk samlet på sentraladministrasjonen på 2 millioner. Da det på dette ansvaret også føres fellesposter for hele kommunen er merforbruket sammensatt.

- Mindre forbruk på IKT med 760.000.
- Premieavviket var budsjettet med en inntekt på 4,7 millioner, men endte med en inntekt på 2,7 millioner. Så her ble inntekten 2 millioner mindre enn budsjettet
- Lønn til lærlinger blir budsjettet på sentraladministrasjon. Da vi dessverre hadde færre lærlinger enn budsjettet, ble det en mindre utgift på til sammen 1,2 mill.
- Lønnsoppgjøret ble lavere enn hva det var satt av for. Mindre utgift på kr 760.000.
- Pensjonskostnaden og premieavvik ble 5,3 millioner høyere enn budsjettet på sentraladministrasjon. For hele kommune ble pensjonskostnaden 1,5 million høyere og premieavviket 2 millioner i reduserte inntekter.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
	1				
Innsparingstiltak					
Vakant komm.sjef stilling	-400	0	-400	Ferdig	Kommunalsjef Samfunnsutvikling har i hele 2025 vært konstitueringer. Det ble lagt inn en forventet ansettelse fra mai, men kommunen har ikke lyktes i å ansette.
Sum	-400	0	-400		
Nye tiltak					
Frivilligsentralen endre sektor	-528	0	-528	Ferdig	Ompostert til sektor oppvekst og kultur.
Omstillingsbehovstatsforvalteren	1 200	0	1 200	I arbeid	Kommunen har jobbet med omstilling i hele 2025. Dette er tidkrevende arbeid som tar tid. Det er

Årsmelding 2025

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status Beskrivelse
	1			
				avsatt 878.000 av midlene for å kunne brukes i 2026.
Sum	672	0	672	
Sum tiltak	272	0	272	

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,53 %	0,00 %	0,53 %
Årlig sykefravær 2022	1,70 %	7,84 %	9,54 %
Årlig sykefravær 2023	0,67 %	6,83 %	7,50 %
Årlig sykefravær 2024	0,55 %	0,00 %	0,55 %
Årlig sykefravær 2025	1,02 %	2,25 %	3,27 %

Oppvekst og kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Oppvekst og kultur består av følgende tjenester:

- Kulturområdet
- Sør-Aurdal kulturskole
- Sør-Aurdal folkebibliotek og Hedalen bibliotek (filial)
- Innvandrer-tjenesten
- Sør-Aurdal frivilligsentral
- Reinli barnehage
- Begnadalen barnehage
- Hedalen naturbarnehage
- Sør-Aurdal ungdomsskole
- Hedalen barne- og ungdomsskole
- Bagn skule
- PPT (interkommunalt samarbeid)

Kulturområdet:

- Består av **tilskuddsområdene**: Barne- og ungdomsarbeid, Kulturvern, museér, sang, musikk og kunstformidling, Idrett, friluftsliv og mosjon, Samfunnshus og driftsstøtte og Øvrige kulturformål/allment kulturarbeid
- Kulturadministrasjon 50 % stilling for å ivareta kulturområdet
- **Den kulturelle skolesekken** og **Den kulturelle spaserstokken**.
- Kommunens saksbehandling og oppfølging av **spillemiddelsøknader** om tilskudd til **anlegg for idrett og fysisk aktivitet**.
- **Kulturkveld** med utdeling av **Kulturpris** og **Idrettspris**
- **UKM Valdres** er arrangert i samarbeid med kultur i alle Valdreskommunene. Ungdommene imponer på scenen, utstilling, media mm! Samling for ungdomsrådene i Valdres på dagtid under UKM ble ledet av Sør-Aurdals ordfører.
- Kommunen har samarbeid med Bagn Røde Kors om badevakter ved Folkebadet i Sør-Aurdal Svømmehall.

Sør-Aurdal kulturskole:

- Stor aktivitet dels takket være midler fra tiltaksutvikling i Folkehelseprogrammet til prosjektet **“Kultur for alle i skolen”**. Kulturskolen inn i skolen gjennom klassekorps, dans og andre musikkprosjekter.
- Per 1.oktober 2025 hadde skolen: **69 elever og 72 elevplasser**. Alle elever var i grunnskolealder. Det er en økning på 2 elever fra 2024 til 2025.
- Det er ansatt 30 % rektor og 1,10 årsverk til undervisning. I tillegg er det 48 % som brukes til dirigent kor og korps
- Kulturskolen kjøper også inn lærere fra de andre Valdreskommunene.
- Undervisningen blir gjennomført i Bagn, Begnadalen og Hedalen.

Sør-Aurdal folkebibliotek og Hedalen bibliotek (filial)::

- Sør-Aurdal folkebibliotek består av hovedbiblioteket på Bagn, en filial i Hedalen og et «Bok i butikk»-tilbud i Begnadalen.
- Det er ansatt 1,3 årsverk ved biblioteket.

Innvandrertjenesten:

- Tjenesten drives av leder (ca. 15 timer per uke) og flyktningveileder 50 %. Flyktningveileder er i tillegg **godkjent tolk** og blir mye brukt inn imot ulike tjenester.
- Det var **34 flyktninger** som fremdeles bodde i kommunen ved utgangen av 2025.
- Samlet sett har kommunestyret vedtatt å bosette **60 flyktninger i perioden 2022-2025**. Vedtakene er fulgt opp, men i 2025 ble vi kun anmodet om å bosette 8.
- De ansatte i tjenesten arbeider aktivt ut imot næringslivet med tanke på språkpraksis og arbeid. En stor andel av flyktningene kommer **raskt ut i inntektsgivende arbeid**.
- Kommunen kjøper introduksjonsordning av Nord-Aurdal kommune.

Sør-Aurdal frivilligsentral:

- Sør-Aurdal frivilligsentral ble kommunal 01.01.24
- Sør-Aurdal frivilligsentral stimulerer til **frivillig innsats, skaper åpne møteplasser for befolkningen og er et bindeledd** mellom lag og foreninger, næringsliv og kommune. Sør-Aurdal frivilligsentral støtter organisasjonslivet i Sør-Aurdal og er en **samarbeidspartner og en støttespiller** til lag og foreninger. Vi bidrar til å skape åpne møteplasser og samarbeidsplattformer til det beste for innbyggerne.
- Sør-Aurdal frivilligsentral er en **folkehelsesaktør** og sammen er vi med på å bygge gode, inkluderende og helsefremmende lokalsamfunn for alle.
- En leder ansatt i 100% stilling og en ansatt på ungdomsklubben i 6,6% stilling
- Vi har ca **80 registrerte frivillige** gjennom frivilligsentralen hvorav ca **60 frivillige er aktive gjennom ett år**. Dette er en økning på 10 registrerte frivillige og 5 aktive fra 2024 til 2025.

Reinli barnehage:

Våren 2025 (barnehageåret 2024/2025)

- 65 barn, 99 plasser (34 småbarn og 31 store barn)
- 4 avdelinger
- 4 barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp i hele sin oppholdstid i barnehagen
- 26 ansatte totalt

Høsten 2025 (barnehageåret 2025/2026)

- 68 barn, 98 plasser (40 småbarn og 38 store)
- 4 avdelinger
- 26 ansatte
- 3 vedtak om spesialpedagogisk hjelp i hele sin oppholdstid i barnehagen

Reinli barnehage er en **veldrevet og varm barnehage med dyktige ansatte** som hver dag arbeider for at barna skal ha det **trygt, trives og være i utvikling**. Vi tilrettelegger for lek, læring og planlagte aktiviteter

i tråd med rammeplanen og barnehagens årsplan. Vi ser hvert enkelt barn, og jobber målrettet for at alle skal oppleve tilhørighet og være en verdsatt del av barnegruppen.

Det daglige møtet med foreldrene er viktig for oss. Vi legger stor bevissthet i både de korte samtalene ved levering og henting, og i de større, mer planlagte samtalene som handler om barnets trivsel og utvikling.

Barnehagen har en sterk pedagogisk gruppe som kombinerer lang erfaring med ny kompetanse og utdanning. I tillegg har vi fagarbeidere og assistenter som gjør en uvurderlig jobb i det daglige arbeidet. Sammen utgjør vi **et solid og engasjert team som skaper trygghet, læring og gode barnehagedager** for barna som går hos oss. Vi opplever at vi har **stor tillit hos foreldrene**, noe vi setter høyt og arbeider hver dag for å ivareta.

Begnadalen barnehage og Hedalen naturbarnehage:

Begnadalen barnehage:

Våren 2025 (barnehageåret 2024/2025)

- 8 barn (13 plasser) i alderen 1-6 år
- 3 ansatte

Høsten 2025 (barnehageåret 2025/2026)

- 8 barn (14 plasser) i alderen 1-4 år
- 5 ansatte

Hedalen naturbarnehage:

Våren 2025 (barnehageåret 2024/2025)

- To avdelinger.
- Avdeling Bjørnehiet 19 barn i alderen 3-5 år (19 plasser)
- 6 ansatte
- Maurtua med 10 barn (20 plasser)
- 5 ansatte

Høsten 2025 (barnehageåret 2025/2026)

- Bjørnehiet 10 barn i alderen 3-5 år (10 plasser).
  - 3 ansatte
  - Maurtua med 8 barn (16 plasser)
  - 3 ansatte og lærling
-
- En fagarbeider i Hedalen er i sitt andre år på **arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning**. Dette bidrar til en faglig utvikling for hele personalgruppa.
  - 2 pedagoger fra Begnadalen barnehage og Hedalen naturbarnehage startet på **veilederutdanning** høsten 2025.

Årsmelding 2025

- Barnehagene oppfyller nå pedagognormen uten pedagogisk ledere på dispensasjon
- Satsingsområder er **relasjoner og kompetansebygging** i personalgruppa
- Det er ei **omsorgsfull og kreativ personalgruppe**. Når det er relativt få barn blir de lettere sett, hørt og får dekket sine behov. De nyter godt av at personalet er i kompetanseheving. Det er en spennende utvikling.
- De er gode på å finne på **fine aktiviteter sammen med barna** som sydentur, larvefest, lager mat fra bunn som ble servert på julefrokost med familiene til barna. Sommerfest som foreldrene arrangerer sammen med barnehagen
- Det er **godt foreldresamarbeid**. De er med på å komme med innspill til årsplan, de har egne dugnader og arrangerer sommerfest. De er gode på å gi tilbakemeldinger, konstruktiv ris og ros. De er veldig aktive og lette å spørre.

Sør-Aurdal ungdomsskole:

- Vår 2025: 68 elever
- Høst 67 elever. 3 elever kom etter skolestart, og 2 av disse har ikke norsk som 1.språk.
- 18 ansatte, hvorav 3 fagarbeidere og 2 i ledelsen. En av de ansatte jobber også på Bagn barneskole. Hun har skoleåret 25/26 hatt tysk på 8.trinn
- Ledelsen består av
  - rektor (100%) og inspektør (20%).
- Skolen er delt inn i 3 team med hver sin teamleder.
- Skoleåret 2025/26 har SAUS **5 ansatte i videreutdanning**.
- Oppfølgingsordningen gjennom Høgskolen i Innlandet er avsluttet, men vi fortsetter å jobbe med temaer som ligger i utviklingsplanen for Sør-Aurdal Ungdomsskole. Utviklingsarbeidet blir ledet av inspektør. I tillegg har to lærere status som ressurslærere med nedsatt undervisningstid med 2,74%. Skolen har gjennomført 1 tverrfaglig tema høsten 2025
- De ansatte har stort fokus på **livsmestring og et trygt, godt og inkluderende skolemiljø**. Det har blitt gjennomført juleball, flere overnattingsturer og andre arrangement vi mener er viktig å gjennomføre med tanke på skolemiljøet.
- Det er fortsatt god søking til arbeidslivsfaget. Det representerer et **verdifullt praktisk innslag i skolehverdagen** for mange av elevene.
- **Motorgruppa** ble lagt ned før skoleåret 2025/26. Dette er et stort savn for flere av elevene.

Hedalen barne- og ungdomsskole:

- 68 elever, 1. – 10. trinn
- Ansatte
  - Rektor, 100 %
  - Pedagoger, 12,38 årsverk, hvorav
    - Inspektør, fram til november 2025, 20 %
    - Rådgiver, 20 %
    - IKT- ansvarlig, 20 %
  - Fagarbeidere, 2,83 årsverk, hvorav
    - SFO-leder, 10 %
- Skoleåret 25/26 er det **en lærer og to fagarbeidere som tar videreutdanning**.
- Det er 19 elever på SFO og 2 ansatte. Skolen har skoleåret 25-26 tilbud om SFO på onsdager (8 elever). 3 elever benytter leksehjelp.
- 10 avgangselever vår 2025, og 10 førsteklasinger høst 2025.
- Det gjenstår fortsatt noe rydding og det mangler fremdeles noe inventar etter rehabiliteringen, men det meste er nå på plass. Det har blitt en flott skole! Offisiell åpning avventes til alt inventar er kommet.

- Skolen opplever et **godt samarbeid med foreldrene og lokalmiljøet**. Det er gjennomført flere undervisningsopplegg der både foreldre, besteforeldre og andre lokale har bidratt. Skolen har vekt på **samarbeid, faglig fokus og gode relasjoner**.

Bagn skule:

Skoleåret 2025/2026 :

- 130 elever
- Administrasjonen består av:
  - Rektor (100 %)
  - Inspektør (20 %)
  - IKT-ansvarlig (20 %)
  - SFO-leder (10 %)
- Pedagoger (15,93 årsverk som effektivt utgjør 14,87 årsverk etter fratrekk til ulike funksjoner og livsfasetiltak)
- Fagarbeidere i skole (2,59 årsverk)
- Fagarbeidere i skolefritidsordningen (1,05 årsverk)
- Skoleåret 2025/2026 er det **én lærer som tar videreutdanning**.
- Vi ønsker at **nærvær og profesjonalitet i skolen skal bidra til gode og trygge relasjoner, tilpasset opplæring og aktiv elevmedvirkning**
- Det er et godt samarbeid med Foreldrenes arbeidsutvalg (FAU) som har **tillit til skolens arbeid og prioriteringer**

Pedagogisk psykologisk tjeneste:

Nord-Aurdal er vertskommune for pedagogisk psykologisk tjenesten i Valdres. Tjenesten er en uavhengig rådgivende og sakkyndig instans. Interkommunal logopedtjeneste er tilknyttet PPT-Valdres.

Utvikling og utfordringer

Kulturområdet:

Utvikling:

- Det er fremdeles stor kulturaktivitet i skolene gjennom prosjektet **“Kultur for alle”**.
- **“Kommunal plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv i Sør-Aurdal kommune 2026-2029”** ble revidert for ny planperiode og vedtatt av kommunestyret 13.11.2025, KS-071/25.
- **“Kulturplan for Sør-Aurdal kommune 2025-2030”** er utarbeidet og vedtatt av kommunestyret 04.09.2025, KS-056/25.

Utfordring:

Det er utfordrende å opprettholde kulturmidlene på dagens nivå, og det må fortløpende vurderes hvordan ressursene kan benyttes på en best mulig måte.

Sør-Aurdal kulturskole:

Utvikling:

Årsmelding 2025

- Stor aktivitet dels takket være midler fra tiltaksutvikling i Folkehelseprogrammet. **“Kultur for alle i skolen”**. Kulturskolen inn i skolen gjennom klassekorps, dans og andre musikkprosjekter.
- Det jobbes fremdeles for å etablere **flere og større grupper** på flere tilbud. Lønnsomhet, inkludering og samhandling er gevinsten.
- **Høy kvalitet** i lærerressurser

Utfordring:

- Liten ressurs til ledelse.
- Det er utfordrende å **lede mange ansatte i små stillinger** samt ansatte som kjøpes inn fra andre kommuner
- Knapphet på ressurser medfører at vi **ikke klarer å ivareta videreutvikling av kommunens unge talenter**.
- Kulturskolen har prøvd å opprette nye gruppetilbud, men vi har dessverre ikke klart å tiltrekke oss mange nok søkere.
- Det var dessverre ikke en god nok prosess rundt reduksjon av dirigentressurs. Dette skapte frustrasjon og usikkerhet blant de ansatte.

Sør-Aurdal folkebibliotek og Hedalen bibliotek (filial):

Utvikling:

- Utarbeidet og signert **nye samarbeidsavtaler** med Bagn skule og Hedalen barne- og ungdomsskole.
- **Besøktallet har økt med 327 besøk** (6 516 i 2024, 6 843 i 2025), **Utlånstallet har økt med nesten 1 200 utlån** (9 039 i 2024, 10 236 i 2025).
- Vi gjennomførte 43 arrangement. “Bygda er for alle” ble arrangert for tredje gang. *Sitt og lytt og Kveldsmat og høytlesing* har vært populære arrangement. Av Fylkesbiblioteket fikk vi fire foredrag, 3 for voksne og et for 9. trinn.
- Alle barnehager har nå fått **Tøyveskebibliotek**.
- Mot slutten av året fikk vi konsollpakke (Switch 2 med 4 kontroller) av **Bibliogames**. I forbindelse med dette prosjektet ble avdelinger på biblioteket flyttet og ungdomsavdelinga er nå blitt en krok innerst i biblioteket der **gaming** foregår. Lokalsamlingen har kommet mer frem, det er blitt egne hyller for biografier, studieplass er flyttet og ungdomsavdelingen er flyttet. Kick-off for gamingtilbudet ble en **MarioKart-turnering sammen med Bibliogames**. I etterkant er det nå **gaming etter skoletid tirsdager og onsdager** i åpningstiden og vi skal ha flere turneringer.

Utfordring

- Det er fortsatt utfordrende å være et **kombinasjonsbibliotek med 1,3 årsverk (ved årsskiftet 1,25)**.
- det er fortsatt **etterslep på samlingsutviklingen**, spesielt med tanke på kassering og rydding. Vi fikk gjort noe i faglitteraturen da avdelinger ble flyttet.

Innvandrer-tjenesten:

Utvikling:

- De fleste som bosesetter kommer raskt ut i **språktrening eller inntektsgivende arbeid**.

- Vi får **svært positive tilbakemeldinger fra andre tjenester og flyktingene** på at vi er så heldige at vi har ansatt flyktingveileder som snakker språket og kan tolke. Dette representerer en trygghet for de vi bosetter.

Utfordring:

- Det er utfordrende å bosette ut ifra vedtak når vi ikke vet "hvem" vi skal bosette, Det kan være **ressurskrevende** i de tilfellene vi bosetter flyktinger med stort behov for bistand. Dette fordrer et godt samarbeid med helse. I tillegg har det vært utfordrende med mangel på **barnehageplass i Reinli barnehage**. Dette fører til økte utgifter i transport samt logistikkutfordringer med tanke på deltakelse på Introduksjonsordningen på Leira.
- Flyktingveileder bruker **mye tid på tolketjenester** for kommunens tjenester, NAV, sykehus og så videre. Vedkommende klarer ikke å gjennomføre dette innenfor 50 % stilling.

Sør-Aurdal frivilligsentral:

Utvikling:

- Frivilligsentralene i Norge fikk ny forskrift i 2022 hvor bindeleddsrollen til frivilligsentralene blir løftet fram i større grad enn tidligere. Dette gjør at frivilligsentralene nå jobber mer som **støtte og samarbeidsparter** for lag og foreninger, næringsliv og kommune på frivillighetsfeltet.
- Sør-Aurdal frivilligsentral er en **folkehelseaktør**. Vi er med på å skape god folkehelse i lokalmiljøene.
- **Antall frivillige** som har meldt seg og **antall aktive frivillige** har økt med henholdsvis 10 frivillige og 5 aktive igjennom året.
- Vi er stadig i utvikling og fokusområder som godt samarbeidsmiljø, taushetsplikt, vår rolle som frivillig, lovgivning og medvirkning er hyppige tema på frivilligmøter.
- Kontoret til Sør-Aurdal frivilligsentral er lokalisert på Tingvoll. Dette har ført til **godt samarbeidsmiljø med kommunale enheter**.

Utfordringer:

- Ny forskrift i 2022 gjør at frivilligsentralene nå jobber mer som **støtte og samarbeidsparter**. Denne endringen i måten å jobbe på har skapt utfordringer da det har vært en innarbeidet forventning i samfunnet på hvordan en frivilligsentral "skal være." Endringen har skapt frustrasjon og irritasjon hos noen innbyggere og til tider et krevende arbeidsmiljø og samarbeidsmiljø for Frivilligsentralen. Dette har blitt noe bedre, men vi opplever fremdeles **"gamle forventninger"**.
- Ny forskrift krevde også at hver frivilligsentral skal ha min. 40% lokal finansiering. Reduksjon i statlig støtte blir en utfordring framover,

Reinli barnehage:

Utvikling:

- Høsten 2025 startet vi opp med et nytt **utviklingsarbeid**. Personalet har ulik forståelse og kjennskap til innholdet i Rammeplanen for barnehagen. For å sikre et **felles pedagogisk grunnlag og bidra til økt kvalitet i barnehagetilbudet**, satte vi i gang utviklingsarbeid med fokus på å styrke ansattes kompetanse om rammeplanens innhold, verdier og føringer. Det praktiske arbeidet skjer på personalmøtene på kveldstid, og så tas læring, tanker og arbeidsmåter med direkte inn i arbeidet med barna i det daglige. Dette har vært svært positivt så langt. Arbeidet vil fortsette framover. Vi ser **god utvikling hos enkeltpersoner og hos personalgruppen**.

- Høsten 2025 ble Reinli barnehage med på et **partssamarbeid med NAV arbeidslivssenter** med tittel **“Partssamarbeid som drivkraft i arbeidsmiljøgrupper”**. Her har styrer, plasstillitsvalgte x 2 og verneombud deltatt på 3 samlinger. Vi hadde fordel av å ha en velfungerende drøftingsgruppe fra før, og har brukt denne gruppen inn i arbeidet. Temaer og fokusområder har vært tema på enkelte personalmøter og på planleggingsdag i juni.
- I forlengelsen av punktet over må det nevnes at Reinli barnehage er **en god arbeidsplass, med et godt arbeidsmiljø**. Dette jobbes det for! Det er stor velvilje, og selv om vi er stasjonert på ulike avdelinger ser vi barnehagen under ett og bidrar der det trengs. Vi får gode tilbakemeldinger fra vikarer, studenter og nye ansatte om at det er godt å komme til Reinli barnehage. Dette tar vi med oss!
- Stor **nedgang i sykefraværet i 2025** er svært gode nyheter, og merkbart i hverdagen. For barna betyr det større trygghet, stabilitet og forutsigbarhet – og for personalet et mer robust og velfungerende arbeidsmiljø. Når alle er på jobb og kan utføre sine oppgaver, reduseres arbeidspresset for hele teamet, og det skaper bedre kvalitet både for barn og ansatte.
- Vi opplever et **godt foreldresamarbeid**, og at FAU fungerer godt. Barnehagen får gode tilbakemeldinger, og det er et konstruktivt samarbeid når saker drøftes. Det daglige møtet med foreldrene som omhandler barna er det viktigste.
- Fortsatt **samarbeid** med habiliteringstjenesten, familieveileder og vernepleier gir oss faglig påfyll og et mer helhetlig bilde av enkeltbarnet i noen saker.

Utfordringer:

- **Barn og barnegrupper:** Vi opplever at stadig flere barn i barnehagen har **behov for tettere oppfølging** enn for noen år tilbake. Samfunnet er i endring. Det økte behovet for tett oppfølging av barn er svært ressurskrevende for barnehagens ansatte, og bemanningsnormen som skal dekke 9,5 times arbeidsdag er knapp. Når flere barn trenger mer støtte i lek, samspill, regulering og grensesetting, krever det høy voksentetthet, tett tilstedeværelse og ansatte med trygghet, kompetanse og tid. Dette påvirker hele organisasjonen: Personalet må håndtere **flere komplekse situasjoner** gjennom dagen, samtidig som de skal ivareta resten av barnegruppen, planlegge pedagogisk arbeid og sikre et trygt og forutsigbart miljø. Det viser hvor avgjørende det er med **stabile, robuste og faglig sterke ansatte**, og hvor viktig det er at de får **rammer som gjør det mulig å stå i oppgaven over tid**.
- **Reinli barnehage bygg:** Vi har fortsatt store utfordringer når det gjelder driften av barnehagen i de byggene vi har. Vi har **for liten plass, og arealene er ikke effektive** for å drifte barnehage på en god måte. Overganger der barna skal forflytte seg er kaotiske grunnet for dårlig plass og dårlig plassering av rommene opp mot hverandre. Selv om arbeidsmiljøet er godt, og vi ser på oss selv som en barnehage, gjør det at vi er delt i to bygg at det blir et skille. Det er i tillegg tungvint for barn og ansatte å forflytte seg.

Andre utfordringer vedr. byggene:

- Svært utfordrende bygg for renholdere med tanke på to bygg, etasjer, trapper, ingen heis, store maskiner
- Manglende garderobe og toalettfasiliteter for ansatte
- Mindre gode sovemuligheter for barna
- Manglende grupperom (kun ett)
- For få møterom (kun ett for hele barnehagen)
- Varelevering. Det kommer ukentlig mye varer til barnehagen som ansatte håndterer.
- Mangel på heis
- Manglende universell utforming
- For lite parkeringsareal og store farer ved enkelte av områdene det parkeres på

- For lite lagringsplass/bodplass innendørs i barnehagen. Lagring skjer i ganger som regnes som rømningsveger
- Våren/sommeren 2025 kom arbeidet etter branntilsyn skikkelig i gang, og mye av høsten ble preget av pågående **arbeid rundt omkring i barnehagen. Det var god dialog med entreprenørene, og det ble** tatt hensyn til barnehagens behov i så stor grad som det var mulig. Under dette arbeidet ble det i desember avdekket **asbest** i kjelleren. Arbeidet ble stoppet og det ble foretatt en vurdering av eksternt firma. Det var heldigvis **ikke utslag på luftprøver og i veggplater**, men med tanke på funn i kjelleren og byggets alder, kan man ikke si noe sikkert om plater brukt andre steder i bygget. Dette må vi ta hensyn til videre, og vi **kan ikke flytte på inventar og møbler**. Det som er fastskrudd kan ikke flyttes, og nytt kan ikke skrues fast i vegger og gulv. Dette er problematisk for den daglige driften av barnehagen. Det er synd at det må brukes så mye ressurser på å utbedre Reinli barnehage når det er vedtatt å bygge ny barnehage. **Bygging av ny barnehage er viktig**, og vi håper selvfølgelig at dette prioriteres høyt. I 2026 må vi utvide med en avdeling grunnet høgt barnetall og for lite areal.

Begnadalen barnehage og Hedalen naturbarnehage:

Utvikling:

- Vi er godt fornøyde med **rehabiliteringen** som ble gjort i Hedalen naturbarnehage.
- Vi har **utviklingsarbeid med relasjoner** som tema. Dette jobber de to barnehagene sammen på personalmøtene.
- Fra august fikk vi **vikarpool** for de to barnehagene. Det har vært veldig positivt med forutsigbarhet for barn, personalet, foreldre og drift generelt.
- Takket være positivitet, stor velvilje og fleksibilitet hos de ansatte, er det mulig å skape en god og forutsigbar barnehagehverdag.
- En engasjert, positiv og samarbeidsvillig foreldregruppe.
- Det er positivt med **“bli kjent dager”** før oppstart, da dette har mye å si for videre samarbeid og tryggheten hos barn og foreldrene.
- Godt samarbeider med **nærmiljø** eksempelvis Bofellesskapet på Haugen, Hedalen bo- og servicesenter, SAE, biblioteket, skolen og kirken. Naturen brukes aktivt.
- **Bassenget på Bagn:** Målet er at barna skal bli trygge i vann. Vi ser stor framgang og mestringsglede ved vanntilvenningen, noe som gir et godt grunnlag for videre svømmeopplæring på skolen.
- Vi opplever et **bedre tverrfaglig samarbeid i kommunen**. Samarbeid med vernepleier i kommunen er positivt for personalet når spørsmål utenfor vårt fagfelt dukker opp. Vi erfarer at behovet for vernepleierkompetanse øker, og vi er takknemlige for at vi har denne kompetanse innen oppvekst og kultur. Det samme gjelder godt og tett samarbeid med fysioterapeut.
- I og med at vi har barn med forskjellige diagnoser er **habiliteringstjenesten** hos oss jevnlig og veileder personal og foreldre. Dette er et godt og positivt samarbeid som hever kompetansen hos de ansatte.
- **Godt og nært samarbeid med PPT;** direkte mot enkeltsaker og forebyggende. Det er en god og løpende dialog, noe som hever kompetansen. Relativt rask saksbehandling.
- Vi er heldige som har **gode vikarer**. En vikar har startet å omskolere seg til barnehagelærer. Vi får gode tilbakemeldinger fra nye ansatte: Det er fint å jobbe hos oss, de blir tatt godt i mot og vi har et godt faglig miljø
- Det er **større mulighetsrom til å gjøre aktiviteter når det er en liten gruppe**.

- Det var **friluftslivets år og med fokus på naturfag**. Vi tilbød både inspirasjon og kunnskap av pedagog friluftsløfferen Ive Tandberg. Hun er foredragsholder og friluftsentusiast. **Risikolek** var et av teamene hun belyste. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med Valdres natur og kulturpark og Friluftsrådets landsforbund. Det ble gjennomført en samling på kveldstid for personalet, foreldrene og kommunens innbyggere.
- Personalet hadde workshop med Ive etter foredraget der personalet var svært engasjerte og var inspirerte av foredraget.

Utfordringer:

- Ved fravær må styrer bruke mye tid på å legge ny "kabal" slik at barnehagen driftes på en forsvarlig måte. Ved stort og akutt behov prioriterer styrer å gå inn på avdeling og må prioritere bort egne oppgaver.
- **Felles styrer** på to barnehager gir fordeler ved å kunne tilrettelegge for godt samarbeid mellom to små personalgrupper, samtidig som det gir mindre tilstedeværelse av leder.
- Det er krevende å **prioritere tid til avdelingsledermøter**. Det igjen blir tatt av tiden vi har til personalmøter ca 10 ganger i året. Personal møtene skal romme informasjon, faglig påfyll - utviklingsarbeid og ellers kurs/kompetanseheving. Det fører til at vi får liten tid til felles faglig drøfting og kompetanseheving i hele personalgruppa i fellesskap.
- Fra høsten 2025 ble det færre barn i Hedalen naturbarnehage, vi reduserte derfor antall årsverk der og gjennomførte en **intern overføring** til Begnadalen. En slik endring er alltid krevende for de ansatte.
- I Begnadalen er det yttervakter der personal er alene. Det er utført en risiko- og sårbarhetsanalyse, og det settes inn tiltak for å redusere denne sårbarheten.

Sør-Aurdal ungdomsskole:

Utvikling:

Skolemiljø:

- **Overnattingsturer** der elevene må samarbeide i teltlag, om matlaging, og der de også får livsmestring i form av planlegging, kle seg, pakking, fysisk aktivitet m.m.
- **Felles aktiviteter på tvers av team** som juleball, innebandyturnering, julelunsj m.m.
- Det jobbes godt med å implementere **nye kommunale planer for skolenærvær og et godt og trygt skolemiljø**.
- Veldig gode resultater på elevundersøkelsen, spekter og skolens egen "mobbeundersøkelse". **Mobbetallene var langt under landsgjennomsnitt**.
- **Trygge voksne** som ser elevene og tør å gå inn i situasjoner med elevene. De ansatte har eleven i sentrum.
- Vi har utarbeidet konkrete prosedyrer for håndtering av skolemiljø saker (Kap. 12-saker). Det har også blitt utarbeidet en plan for økt skolenærvær for kommunen. Denne står sentralt i en del oppfølgingssaker.

Organisatorisk:

- **Lærerne er tett på elevene** i alle sammenhenger, spesielt i de vanskelige overgangene inne/utetid. Lærernes arb.rom ligger i direkte tilknytning til klasserommene. Dette er en stor fordel for trygghet til elevgruppa, spesielt i overganger.
- Det er **lite utskiftning av personale**. Ved å omdisponere på trinn/mellom trinn i stedet for å bruke vikarer er det hele tiden kjente voksne å forholde seg til for elevene. De gangene det blir

satt inn vikar tilstreber man å bruke de samme som allerede er kjent på skolen. Det er stor fleksibilitet hos den enkelte ansatte for å få dagen til å gå i hop. Man ser imidlertid at nedskjæringer og krav om nedbemanning har innvirkning på denne fleksibiliteten. Det er færre å spille på for å få dagen til å gå rundt.

- Det har vært **5 ansatte i videreutdanning** i skoleåret 25/26. Dette styrker kompetansen på SAUS, noe som igjen kommer elevene til gode.

Utviklingsarbeid:

- Utviklingsarbeidet har dette året vært preget av ny leder som må bruke tid på å sette seg inn i skolens drift og utvikling
- Oppfølgingsordningen gjennom HINN er avsluttet, men vi fortsetter å jobbe med temaer som ligger i utviklingsplanen for Sør-Aurdal Ungdomsskole. Utviklingsarbeidet blir ledet av inspektør. I tillegg har to lærere status som ressurslærere med nedsatt undervisningstid med 2,74%. Skolen har gjennomført 1 tverrfaglig tema høsten 2025
- Skolen har utarbeidet en egen **skoleutviklingsplan** for perioden 2025-2030 som følges
- Høst -25 gjennomførte skolen et **tverrfaglig tema** som strakk seg over 3 uker med en felles avslutningsdag. Dette var svært vellykket, og skolen legger opp til at man minst har to slike tverrfaglige perioder ilet året.

Utfordringer:

- Arbeidet med nye SAUS har til tider vært krevende, men vi ser frem til å være en **aktiv bidragsyter** inn i arbeidet med å utvikle en skole til det beste for fremtidige elevene ved Sør-Aurdal ungdomsskole.
- Helsesykepleier har i utgangspunktet vært til stede 2 dager i uka frem til sommeren. Fra august til oktober ble dette redusert til en dag i uka. Fra oktober har SAUS vært uten helsesykepleier. **Skolen har pr.dd ingen fast Helsesykepleier inne. Dette gjør en del oppfølging av enkeltelever vanskelig.**
- SAUS sliter med flere **elever med høyt fravær**. Høsten 2025 ble det utarbeidet en overordnet plan for alle skolene; **“Plan for skolenærvær”**. I denne planen er det konkrete nivåer i oppfølgingen. Dette har gjort oppfølgingen av disse elevene mer systematisk. Man ser at arbeidet er tidkrevende, og ikke minst ressurskrevende. Det er også uheldig at man mangler helsesykepleier i dette arbeidet.
- Skolen har **et uteområde som ikke innbyr til aktivitet og lek**. Det er vanskelig å velge fastmonterte løsninger, da hele plassen er asfaltert. Dette uteområdet er midlertidig, og elevene har friminutt på **Fossvang** der de kan spille forskjellig ballidretter. Vi har da inspeksjon på dette området.
- Arbeid med å gjenoppbygge **et trygt, godt og transparent arbeidsmiljø** etter en krevende periode. Personalet gjør hyggelige ting sammen, har hyggelige sammenkomster og de gir tilbakemeldinger om å ha et tett samarbeid med stor takhøyde.
- Vi har måtte **bruke vikar i større grad** ved sykefravær, da det er mindre rom for fleksibilitet etter reduksjonen i årsverk.
- Det er en stor utfordring med **elever som ikke kan norsk** når de begynner hos oss. Det er **ikke satt av ressurser i budsjettet** til å ivareta disse elevene, og man prøver å tilrettelegge så godt det lar seg gjøre innenfor rammene. Det er bekymringsfullt at disse elevene også kan ha traumer etter å ha opplevd krig eller annen type forfølgelse. Dette fordrer en behandling vi ikke har kompetanse til å gi, og igjen blir det et problem at det er mangler i skolehelsetjenesten.

Hedalen barne- og ungdomsskole:

Utvikling:

Skolemiljø

- Det arbeides systematisk og godt med skolemiljøet gjennom hele året. Skolen har **årshjul** for relasjonsbyggende aktiviteter, gjennomgang av planer, regelverk, kartlegginger etc.
- Høst 2025: **vennskapsuke** med undervisningsopplegget Kompani vennskap med vekt på livsmestring, samhold og samarbeid på tvers av trinn.
- Det jobbes godt med å implementere **nye kommunale planer for skolenærvær og et godt og trygt skolemiljø**.

Organisatorisk

- Skolen er 3-delt, med stor grad av sammenslåing i 1. - 4. trinn, 5. - 7. trinn og 8. - 10. trinn.
- Personalet består av erfarne, trygge og stabile ansatte, noe som bidrar til kontinuitet og ro.

Utviklingsarbeid

- Arbeid med **skolens plan for skoleutvikling** pågår.
- **Fådeltpedagogikk** med fokus på å videreutvikle arbeidet med, og å utnytte potensialet i aldersblandede grupper, samt tolærer-system.

Utfordringer:

- Kontinuerlig behov for **tilrettelegging for elever med ulike og sammensatte behov**. Det er ikke budsjettet for elever med særskilte behov som kommer i løpet av skoleåret.
- Selv om sykefraværet er forholdsvis lavt, er skolen svært **sårbar for fravær** i personalet. Fravær dekkes opp internt så langt det lar seg gjøre, men omdisponering av ressurser får konsekvenser både for annen undervisning generelt, og for oppfølging av elever med særskilte behov spesielt.
- Skolens ledelse består av **kun rektor** fra desember 25.
- **Krav om effektiv organisering innenfor stramme rammer**. Det er krevende å undervise flere trinn, gi tilpasset opplæring og sørge at alle elever får et tilfredsstillende utbytte samtidig. Flere **deltidsstillinger** gjør det utfordrende å legge timeplan, og utnytte ressursene på en best mulig måte.

Bagn skule:

Utvikling:

Skolen har i 2025 hatt god utvikling innen satsingsområdet **mestringsmiljø** (jmfr. Plan for skoleutvikling). Bagn skule legger vekt på et inkluderende og forutsigbart læringsmiljø der alle elever opplever **tilhørighet, støtte og mestring**. Arbeidet har omfattet:

- systematisk arbeid med trivsel, tydelige strukturer og forutsigbare rammer
- styrking av innsats rundt tilpasset opplæring og individuelt tilrettelagt opplæring i tråd med behov i elevgruppen
- gode overganger mellom trinn, barneskole/barnehage og barneskole/ungdomsskole

Årsmelding 2025

- søkelys på aktive og trygge friminutt og felles opplevelser som gir gode opplevelser og bygger fellesskap

Personalet har bestått av erfarne og dyktige ansatte. Dette har gitt kontinuitet, ro og kvalitet i utviklingsarbeidet. Skolen har også hatt god praksis for tilrettelegging av arbeidsoppgaver, både i personalgruppa og i møte med elever.

Utfordringer:

2025 har vært preget av stabil drift og gode prosesser, men skolen står samtidig overfor kjente og forventede utfordringer:

- kontinuerlig behov for tilrettelegging for elever med ulike og sammensatte behov
- krav om effektiv organisering innenfor stramme rammer
- videre arbeid med å sikre stabile fagmiljøer etter endringer innen videreutdanning
- opprettholde god kvalitet i både grunnleggende ferdigheter og det psykososiale miljøet

Utfordringene håndteres gjennom tett samarbeid i personalet, tydelige prioriteringer og systematiske rutiner.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Utvikling:

- Alle stillinger er nå besatt.
- Saksbehandlingstiden er redusert.
- KS-konsulent har jobbet tett og godt med tjenesten for å heve de ansattes kompetanse. Skolene og barnehagene involveres i dette arbeidet i 2026.

Utfordring:

- Nytt lovverk og nye forventninger til samarbeidet mellom PPT, skole og barnehage, krever gode prosesser der både ledernivå og ansatte involveres.
- Det tar tid å på nytt opparbeide de gode relasjonene mellom tjenestene.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	2025	2025		
1600-Innvandrertjeneste	1 895	1 816	1 706	111	6,1 %
2100-Bagn skule	18 847	19 726	18 020	1 706	8,6 %
2110-Oppvekst og kultur, felles drift	7 543	7 530	7 637	-107	-1,4 %
2120-Sør-Aurdal Frivilligsentral	371	396	374	22	5,5 %
2200-Sør-Aurdal ungdomsskole	13 711	13 984	13 032	952	6,8 %
2320-Begnadalen barnehage	10	2 394	2 630	-236	-9,9 %
2330-Hedalen naturbarnehage	5 903	4 601	4 567	34	0,7 %
2340-Reinli barnehage	13 816	14 747	15 382	-634	-4,3 %
2350-Sør-Aurdal folkebibliotek	1 105	1 423	1 264	158	11,1 %
2400-Hedalen barne- og ungdomsskole	10 011	10 909	10 470	439	4,0 %
Sum	73 210	77 526	75 083	2 443	3,2 %

Kommentar til status økonomi

Samlet sett et avvik på 3,2 %

Tjeneste	Forklaring
Innvandrer-tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Økte utgifter til introduksjonslønn da kommunen har bosatt flyktninger i en aldersgruppe som har rett på deltakelse. • Lavere forbruk til husleie, inventar og utstyr ved bosetting enn budsjettet. • Høyere utgifter til transport enn budsjettet på grunn av mangel på barnehageplass i Reinli barnehage.
Frivilligsentralen	<ul style="list-style-type: none"> • På budsjett
Sør-Aurdal folkebibliotek	<ul style="list-style-type: none"> • Lavere utgifter til bemanning enn budsjettet. Vikar lavere årslønn
Bagn skule	<ul style="list-style-type: none"> • Refusjon sykelønn 377 000 høyere enn utgifter til sykevikarer • Pensjon og arbeidsgiveravgift: 416 000 lavere enn budsjettet. • Refusjon fra kommuner: 586 000 høyere enn budsjettet. • Lønnsutgifter til ett årsverk fagarbeider lå inne i budsjettet til Bagn skule men fagarbeideren ble overført til annen skole fra august.
SAUS	<ul style="list-style-type: none"> • Refusjon sykelønn 677 000 høyere enn utgifter til sykevikarer. • Pensjon og arbeidsgiveravgift: 257 000 lavere enn budsjettet.
HEBU	<ul style="list-style-type: none"> • Refusjon sykelønn 451 000 høyere enn utgifter til sykevikarer. • Pensjon og arbeidsgiveravgift: 185 000 lavere enn budsjettet. • Refusjon fra kommuner: 781 000 høyere enn budsjettet.
Begnadalen barnehage	<ul style="list-style-type: none"> • Lønn i faste stillinger: 246 000 i merforbruk grunnet vikarpool. Dette skal også sees i sammenheng med Hedalen naturbarnehage. • Tilretteleggingsmidler for student: 60 000 som ikke var budsjettet. Vikarpool dekker opp deler av fravær. • Pensjon og arbeidsgiveravgift: 28 000 høyere enn budsjettet som følge av vikarpoolen. • Refusjon sykelønn 54 000 høyere enn utgifter til sykevikarer.
Hedalen naturbarnehage	<ul style="list-style-type: none"> • Tilretteleggingsmidler for student: 60 000 som ikke var budsjettet. Vikarpool dekker opp deler av fravær. • Refusjon sykelønn 69 000 høyere enn utgifter til sykevikarer.
Reinli barnehage	<ul style="list-style-type: none"> • Refusjon sykelønn 351 000 høyere enn utgifter til sykevikarer.

Årsmelding 2025

	<ul style="list-style-type: none"> Samlet sett et overforbruk på lønn grunnet endringer i barnetallet fra august 2025. Dette var ikke ivaretatt i barnehagens ramme.
OPK fellesdrift, adm	<ul style="list-style-type: none"> Utgifter til PPT 186 000 lavere enn budsjettet. Refusjon sykelønn 223 000. Ingen utgifter til sykevikarer. Utgifter gjesteelever i andre kommuner 284 000 høyere enn budsjettet

Oppsummering tiltak

- Driften innen oppvekst og kultur har vært preget av nøktern ressursbruk, god intern styring og bevisste prioriteringer i organisering av personalressursene.
- Reduksjon i årsverk: Våren 2025 ble bemanningen for skoleåret 2025–2026 planlagt grundig for å sikre et tilfredsstillende tilbud innenfor vedtatt ramme for oppvekst og kultur.
- Det ble ikke foretatt budsjettjusteringer i løpet av 2025, og mange av lederne styrte derfor mot et bestemt overforbruk eller underforbruk innenfor sitt område.
- Som kommentarer under status økonomi viser, har en vesentlig del av fravær innen området blitt dekket opp uten bruk av eksterne vikarer. I tillegg er vikarpoolene brukt godt inn i både korttidsfravær og langtidsfravær. Dette kommer blant annet fram i differansen mellom utgifter til sykevikar kontra inntekter i refusjon sykelønn.
- Utstrakt bruk av teamsmøter. Dette reduserer utgifter til kjøring, vi får mer effektive møter, og vi kan bruke arbeidstiden bedret ved å redusere tiden vi bruker til kjøring.
- Spesialpedagog barnehage ble satt inn i grunnbemanning.
- Det ble ikke satt inn vikar ved fravær innen oppvekst og kultur felles drift

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
	1				
Nye tiltak					
Frivilligsentralen endre sektor	328	0	328	Ferdig	
Endring statsbudsjettet Grunnskole	606	0	606	Ferdig	
Utgifter til barn/elever fra SAK som er gjesteelever i andre kommuner	800	0	800	I arbeid	Det er lagt inn en forventet økning på våre kostnader forbundet med gjesteelever bosatt i andre kommuner. Kommunen har ikke mottatt ny sakkyndig vurdering og refusjonsgaranti fra kommunene. Det er derfor usikkerhet forbundet med dette tiltaket.
Løpende opptak i henhold kommunestyrevedtak	800	0	800	Ferdig	Det ble i KS - 073/24 vedtatt at barnehage ikke skulle ha økt grunnbemanning for å ivareta løpende opptak.
Drift av innvandrertjenesten	2 080	0	2 080	Ferdig	Det er knyttet usikkerhet til hvor mange som blir bosatt og kostnader til bosettingen. Kommunen vet ikke alder, om det er enslige eller familier, behov for bistand og så videre.

Årsmelding 2025

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
	1				
Sum	4 614	0	4 614		
Innsparingstiltak					
Reduksjon bemanning SAUS	-466	0	-466	Ferdig	Det er redusert bemanningen ved SAUS fra august 2025. En stor del av denne reduksjonen er gjennomført ved ledighold av permisjoner. Arbeid med omstilling vil fortsette og forslag til langsiktige løsninger vil bli lagt fram for kommunestyret i juni.
Reduksjon bemanning Bagn skule	-366	0	-366	Ferdig	Det er redusert bemanningen ved Bagn skule fra august 2025. En del av denne reduksjonen er gjennomført ved ledighold av permisjoner. Arbeid med omstilling vil fortsette og forslag til langsiktige løsninger vil bli lagt fram for kommunestyret i juni.
Reduksjon bemanning HEBU	-300	0	-300	Ferdig	Det er redusert bemanningen ved HEBU fra august 2025. I arbeidet med omstilling ligger det nå 1,75 % pedagog over forslag til bemanning inne i prognosen til HEBU. Dette er ressurser som kan overføres internt innenfor skolene og brukes som vikarpool ved lengre fravær. Arbeid med omstilling vil fortsette og forslag til langsiktige løsninger vil bli lagt fram for kommunestyret i juni.
Begnadalen barnehage	0	0	0	Ikke startet	
Sum	-1 132	0	-1 132		
Sum tiltak	3 482	0	3 482		

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,11 %	7,71 %	9,82 %
Årlig sykefravær 2022	2,05 %	6,33 %	8,38 %
Årlig sykefravær 2023	2,39 %	5,60 %	7,99 %
Årlig sykefravær 2024	1,97 %	5,82 %	7,79 %
Årlig sykefravær 2025	1,95 %	5,43 %	7,38 %

Status sykefravær og HMS

Vi ønsker spesielt å trekke fram Reinli barnehage der det er en svært gledelig utvikling i sykefraværet.

	2023	2024	2025
Reinli barnehage	13,6 %	10,3 %	7,0 %

Innvandertjenesten, Bagn skule, Hedalen barne- og ungdomsskole og Sør-Aurdal folkebibliotek ligger stabilt lavt, mens ved Sør-Aurdal ungdomsskole har vi hatt en jevn økning fra 3,9 % i 2023, 8,0 % i 2024 og 10,1 % i 2025.

Vi er nødt til å få HMS-arbeidet inn i et forpliktende årshjul for samtlige tjenester. Etter å ha hatt to tilsyn fra Arbeidstilsynet, ser vi at vi er nødt til arbeide mer med dette. Vi må aktivt bruke resultatene fra disse tilsynene.

Oppsummering tiltak sykefravær og HMS

- Reinli barnehage og Hedalen barne- og ungdomsskole deltar i et arbeid sammen med NAV Arbeidslivssenter.
- Tett og god oppfølging av personalet for å tidlig fange opp behov for tidsavgrensede tilpasninger slik at personalet klarer å stå i arbeid.

Helse og omsorg

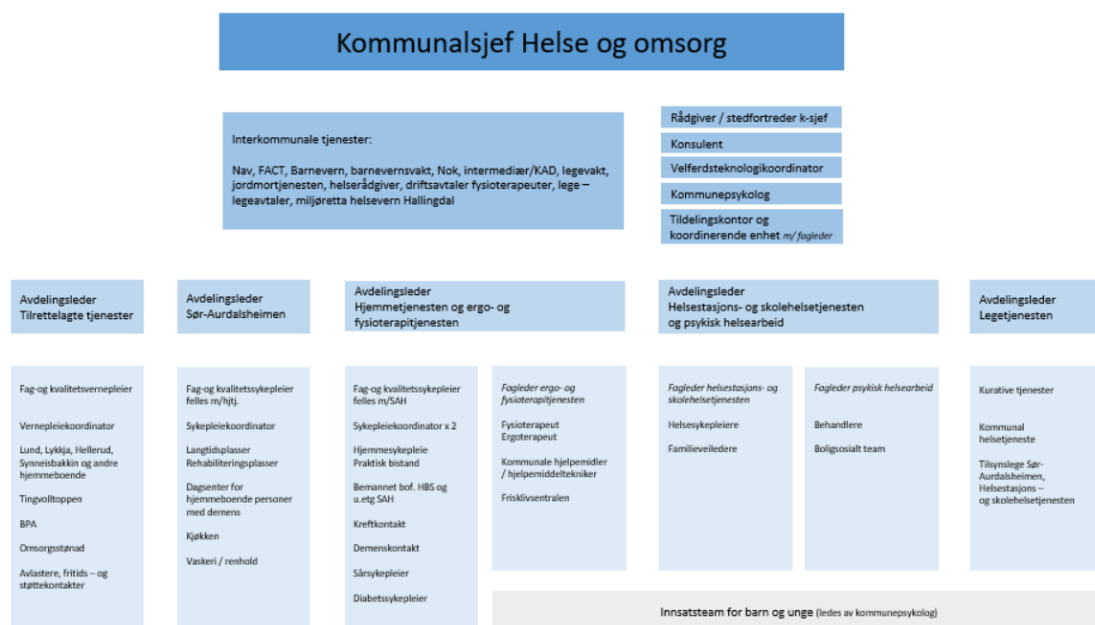
Tjenesteområdebeskrivelse

Helse og omsorg består av følgende tjenester:

- Helse - og omsorg administrasjon
- Institusjon
- Tilrettelagte tjenester
- Hjemmetjenesten
- Helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Legetjenesten
- Ergo- og fysioterapitjenesten
- Psykisk helse
- Interkommunale tjenester

Samlet ca 140 årsverk.

Organisasjonskartet til sektoren pr.31.12.25:

Helse - og omsorg administrasjon

Fellesfunksjoner i helse og omsorg inkludert tildelingskontor -og koordinerende enhet, velferdsteknologikordinator og kommunepsykolog.

- **Tildelingskontoret og koordinerende enhet** ivaretar rollen som **rettighetsforvalter** innen **helse- og omsorgstjenester**, kommunens **koordineringsansvar** innen **habilitering og rehabilitering**, samt **behandling av søknader om kommunale boliger og omsorgsboliger**.

- **Velferdsteknologikoordinator** har en **sentral rolle** i kommunens arbeid med **digitalisering og utvikling av helse- og omsorgstjenestene**. Stillingen bidrar gjennom **prosjektledelse og implementering av velferdsteknologiske løsninger**, i samarbeid med ledere og tjenester, samt noe **systemansvar**.
- **Kommunepsykolog** ivaretar en **sentral del** av kommunens **forebyggende og helsefremmende arbeid**, med vekt på **tidlig innsats for barn og unge**. Arbeidet skjer hovedsakelig på **systemnivå**, med **utviklingsarbeid og tverrfaglig samarbeid**, samt enkelte **kliniske oppgaver**.

Årsverk: 6,4 (hvorav 0,4 er kommunepsykolog som Etnedal kommune faktureres for).

Institusjon

Sør-Aurdalsheimen, sykehjem/institusjon, er kommunens **høyeste omsorgsnivå**. **Langtidsopphold** er for personer som har behov for **døgnskuttinuerlige pleie- og omsorgstjenester** for å sikre **nødvendige og forsvarlige tjenester**. Tjenesten ivaretar også tilbud til personer som har **midlertidig behov** for heldøgns helse - og omsorgstjenester for en **begrenset periode**, som behandling og opptrening, kartlegging av behov for videre behandling, lindrende omsorg ved uheldredelig somatisk sykdom som er i behov av avansert symptomlindring.

Tjenesten består pr. 31.12.25 av **32 plasser**, fordelt på **fire avdelinger** (Midtgarn, Øvre Midtgarn, Vestgarn og Rehab). I tillegg omfatter tjenesten **produksjonskjøkken, vaskeri og renhold**, samt **dagtilbud for hjemmeboende personer med demens**.

Årsverk: 40

Tilrettelagte tjenester

Tilrettelagte tjenester yter tjenester til personer med **utviklingshemming** og andre med behov for **bistand og tilrettelegging** for å ivareta **egen helse og daglige gjøremål**, for å sikre **nødvendige og forsvarlige tjenester**.

Tjenesten består av **fire bofellesskap** (Synneisbakkin, Lykkja, Lund og Hellerud), samt **ambulante tjenester** til personer som bor utenfor bofellesskapene. Videre omfatter tjenesten **arbeidstilbud på Tingvolltoppen**, inkludert **VTA-plasser, dagsenter og kantinedrift**.

Tjenesten har også ansvar for **omsorgsstønad, støttekontakt, brukerstyrt personlig assistanse (BPA) og avlastning**.

Årsverk: 48

Hjemmetjenesten

Hjemmetjenesten består av **hjemmesykepleie og praktisk bistand/hjemmehjelp**, og yter tjenester til **hjemmeboende** etter **individuelle vedtak** om helse- og omsorgstjenester. Formålet med tjenesten er å **sikre nødvendig og forsvarlig helsehjelp** i hjemmet ved **kort- eller langvarig sykdom**, herunder forebygge, behandle og tilrettelegge for mestring av psykisk- og fysisk sykdom, skade, lidelse og nedsatt funksjonsevne.

Tjenesten har tilknyttet **demenskontakt, kreftkontakt** samt **sår- og diabetessykepleier**, som alle arbeider både **forebyggende og behandlende**, på system og individnivå.

Hjemmetjenesten har ansvar for bemanning av **heldøgnsbemannede omsorgsboliger** (HDO) ved Hedalen bo- og servicesenter og ved underetasjen Sør-Aurdalsheimen.

Årsverk: 30

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten driver **helsefremmende og forebyggende virksomhet** rettet mot **barn og unge**. Målet er å styrke **fysisk, psykisk og sosial helse**, samt forebygge **sykdom og skade**. Tjenesten er et **lavterskeltilbud**.

Tjenesten arbeider etter et **friskfokus**, med utgangspunkt i **barnets og familiens ressurser**. **Styrking av foreldrekompetanse og tidlig innsats** er sentrale satsningsområder.

Det er et tett **tverrfaglig samarbeid** med **barnehager, skoler, øvrige tjenester** i helse- og omsorg, samt **spesialisthelsetjenesten**.

Årsverk:3,65

Legetjenesten

Legetjenesten gir **nødvendig helsehjelp** til alle som bor og oppholder seg i kommunen. Legene har **oppfølgingsansvar** overfor **sykehjem, hjemmesykepleie og helsestasjons- og skolehelsetjenesten**, og ivaretar **kommunelegegeoppgaver**.

Tjenesten deltar i det **interkommunale legevaktsamarbeidet**, som kommunen er **lovpålagt** å ha.

Årsverk: 6,16

Ergo- og fysioterapitjenesten

Tjenesten tilbyr **polikliniske behandlinger**, deltar i **skolehelsetjeneste, barnehager og helsestasjon**, samt arbeider med **rehabilitering, hverdagsmestring og hjelpemiddelformidling**. Tjenesten er **samløkalisert** med fysioterapeuter med driftsavtale.

Hjelpemiddelformidling omfatter både **korttids- og langtidsutlån**. Tjenesten har også ansvar for drift av **trygghetsalarmer**.

Frisklivssentralen tilbyr veiledning innen **fysisk aktivitet, kosthold og tobakk**, gjennom **individuelle samtaler og gruppetilbud**.

Årsverk: 3,4

Psykisk helse

Tjenesten yter **helsehjelp** til hjemmeboende personer som trenger helsehjelp og andre tiltak **som følge av ulike psykiske utfordringer, psykiske lidelser og/eller ved rusmiddelavhengighet**. Milde til moderate vansker skal som hovedregel behandles i kommunen. Hjelpen gis i form av **terapigrupper - og kurs, individuell oppfølging etter vedtak, samt veiledning og praktisk støtte til å mestre utfordringer i dagliglivet med mål om økt egenomsorg**. Tjenesten samarbeider med andre kommunale tjenester og

spesialisthelsetjenesten. Psykisk helsearbeid er også en del av det **kommunale kriseteamet - og psykososialt kriseteam**.

Tjenesten består av behandlere og boligsosial team (BST).

Årsverk: 5

Interkommunale tjenester

De interkommunale tjenestene sikrer at Sør-Aurdal kommune kan **oppfylle lovpålagte krav** innen tjenester som krever **spesialisert kompetanse**, og bidrar til **robuste og bærekraftige tjenester**.

Tjenesteområdet består av: Barneverntjeneste og barnevernsvakt, Krisesenter, Miljøretta helsevern, NOK, Helserådgiver, Regional kreftkoordinator, Jordmortjeneste, NAV, FACT-team, Valdres lokalmedisinske senter (VLMS) m/ legevakt, intermedisæravdeling og kommunale akutte døgnplasser.

Utvikling og utfordringer

2025 har vært et krevende og samtidig viktig utviklingsår for helse- og omsorgssektoren i Sør-Aurdal kommune. Sektoren har over tid hatt et betydelig økonomisk press, samtidig som tjenestene står overfor et økende og mer komplekst behovsbilde. Flere eldre, økte krav til tjenestekvalitet og en vedvarende mangel på kvalifisert arbeidskraft stiller høye krav til både organisering, prioritering og omstilling.

Gjennom året har det vært et tydelig og forsterket fokus på forbedring, effektivisering og videreutvikling av tjenestene. Arbeidet har vært nødvendig for å sikre bærekraftige tjenester innenfor vedtatte økonomiske rammer, og for å tilpasse sektoren til fremtidige utfordringer. Selv om det er gjennomført en rekke viktige tiltak, er det samtidig erkjent at sektoren ikke er i mål, og at omstillingsarbeidet må videreføres med høy prioritet i årene som kommer.

Utvikling

I løpet av 2025 er det gjennomført flere strukturelle, organisatoriske og faglige tiltak som samlet sett skal bidra til mer bærekraftige tjenester:

- **Ny midlertidig lederstruktur i helse og omsorg** ble satt i drift fra februar 2025, etter et grundig kartleggingsarbeid høsten 2024. Endringen innebærer færre ledernivåer og en omfordeling av lederressurser, og prøves ut i ett år med påfølgende evaluering. Det er planlagt at evalueringen tas inn i organisasjonsutviklingsprogrammet som kommunen skal gjennomføre i 2026-2027.
- **Systematisk lederutvikling** gjennom deltakelse i opplæringsprogrammet *God ledelse i praksis*, i regi av Statsforvalteren. Programmet styrker etterlevelse av *Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenestene* og bidrar til mer strukturert styring, tydeligere prioriteringer og forbedringsarbeid i tjenestene.
- **Samarbeid med NAV Arbeidslivssenter** er etablert i flere tjenester. Samarbeidet har hatt særlig fokus på tettere samhandling i trepartssamarbeidet (ledelse, tillitsvalgte og vernetjeneste), samt tilgang til nyttige råd, verktøy og metoder for arbeid med nærvær, sykefraværsoppfølging og forebyggende arbeidsmiljøtiltak. Dette vurderes som et viktig bidrag i arbeidet med å sikre stabile og bærekraftige tjenester.
- **Strategisk kompetansearbeid**, herunder revidering og ferdigstilling av Strategisk kompetanseplan for helse og omsorg 2025–2028, med tilhørende tiltaksdel.

- **Helseberedskap:** Arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) for helseberedskap er videreført, med tilhørende planverk i tråd med lovpålagte krav. Mål om ferdigstillelse første halvår 2026.
- **Velferdsteknologi:** Utskifting til nye trygghetsalarmer for om lag 100 brukere, med økt funksjonalitet og felles plattform med signalanlegget ved Sør-Aurdalsheimen. Videreføring av digital hjemmeoppfølging fortsetter.
- **Bruker- og pårørendemedvirkning:** Gjennomføring av pårørendeundersøkelsen *IVARETATT*. Oppslutningen var lavere enn ønsket, men gir likevel viktige innspill til forbedringsarbeid. Det er identifisert behov for bedre informasjon og dialog med målgruppen.
- **Oppfølging av forvaltningsrevisjon:** Det er jobbet systematisk med anbefalte forbedringstiltak etter forvaltningsrevisjon om bruker- og pårørendemedvirkning i de hjemmebaserte tjenestene.
- **Strukturelle endringer i institusjon og boligtilbud,** herunder nedtak av langtidsplasser og etablering av heldøgnsbemannede omsorgsboliger (HDO), i tråd med Helhetlig boligplan. Effektene vurderes fortløpende, særlig med tanke på tjenesteleveranse og ressursbruk.
- **Etablering av økt samarbeid for bedre kompetanse - og ressursutnyttelse** mellom tjenesten, særlig turnusområdene er påbegynt, i tett dialog mellom ansatte, tre- partsgrupper og ledere. Arbeidet følges tett opp med evalueringer fremover.
- **Tjenestebeskrivelser og omsorgstrapp:** Arbeid med tjenestebeskrivelser og revidering av omsorgstrapp ble igangsatt for å tydeliggjøre kommunens helse- og omsorgstjenester basert på lovkrav, faglige vurderinger og politiske prioriteringer. Arbeidet er viktig for felles forståelse og forventninger til nivå på tjenestetildeling, bedre prioritering og vil erstatte tidligere serviceerklæringer.
- **Ferieavvikling 2025** ble gjennomført med tre feriepuljer i turnusområdene, noe som bidro til økt tilstedeværelse av fast personell og ingen bruk av vikarbyrå.

Utfordringer

- **Økonomisk ubalanse,** hvor sektoren ikke har klart å realisere nødvendige innsparinger i tilstrekkelig tempo til å nå budsjettbalanse i 2025.
- **Vedvarende mangel på kvalifisert helsepersonell,** og sikre at kompetansen nyttes på mest effektive måte til det beste for pasient/bruker og tjenestene for øvrig. Dette gir sårbar drift og begrenset handlingsrom.
- **Omstilling som en varig del av drift og utvikling.** Omstillingsarbeidet er ikke lenger tidsavgrenset, men må forventes å være en del av et kontinuerlig forbedringsarbeid i sektoren. Dette oppleves krevende for både ansatte og ledere. Det er gjennom året jobbet målrettet med holdninger, kultur og forståelse for nødvendige endringer i samarbeid mellom ledere og trepartssamarbeidet. Samtidig er det tydelig at dette arbeidet må videreføres over tid.
- **Balansen mellom effektiv drift og gode arbeidshverdager.** Ansatte er sektorens viktigste ressurs for å sikre nødvendige og forsvarlige tjenester. Samtidig er det krevende å gjennomføre nødvendige endringer for mer effektiv drift. Det stiller store krav til ledelse, dialog, medvirkning og evne til å jobbe smartere, ikke bare mer.
- **Oppgaveforskyvning fra spesialisthelsetjenesten** til kommunen, som medfører økt ansvar, høyere kompleksitet og behov for mer spesialisert kompetanse, særlig innen psykisk helse og arbeid med barn og unge.

Helse og omsorg – administrasjon

Utvikling

- Tildelingskontoret og koordinerende enhet (TDK) har hatt stabil bemanning på 2,6 årsverk gjennom året. Det arbeides systematisk med saksbehandling i tråd med gjeldende lovverk innen helse- og omsorg, samt innenfor det boligsosiale arbeidet. Det er god fremdrift i rutineutvikling og samhandling for mer effektiv drift.
- Det er igangsatt arbeid med utarbeidelse av tjenestebeskrivelser (skal erstatte tidligere serviceerklæringer), samt revidering av omsorgstrappen, for å tydeliggjøre tjenestenivå og tilpasse tilbudene til dagens og fremtidens behov. Arbeidet er administrativt og politisk forankret, med planlagt ferdigstillelse første halvår 2026.
- Velferdsteknologikoordinator har hatt økt fokus på implementering av digitale løsninger, med praktisk støtte ute i tjenestene, noe som har bidratt til bedre implementering og lederavlastning.
- Det er igangsatt og gjennomført flere arbeidsprosesser innenfor flere områder i helse og omsorg administrasjon, der forenkling av arbeidsoppgaver og oppgaveforskyvning resulterer i økt samhandling og mer effektiv ressursbruk.

Utfordringer

- Det er en jevn økning i søknader og komplekse saker, som krever betydelige ressurser til kartlegging, vurdering og koordinering.
- Prioriteringer i andre sektorer har ført til en forskyvning av enkelte oppgaver innen boligsosial lovgivning til tildelingskontoret, med påfølgende økt ressursbruk og arbeidsbelastning.
- Fravær i sektoren, særlig siste halvår, har medført hard prioritering av oppgaver på alle nivå. Mange ansatte opplever høy og vedvarende arbeidsbelastning, særlig i en periode med omstillingsarbeid, samtidig som forsvarlig drift skal opprettholdes.

Institusjon (Sør-Aurdalsheimen)

Utvikling

- I 2025 ble institusjonskapasiteten redusert fra 38 til 32 plasser, ved nedleggelse av én gruppe med seks plasser (Solstugu). Endringen er gjort med bakgrunn i Helhetlig boligplan.
- Tjenesten har i hovedsak hatt god tilgjengelighet på KTO-plasser, ofte med tilbud samme uke eller innen én uke. Avlastningsbehov hos pårørende er ivaretatt når behov har oppstått. Det har vært få overliggerdøgn på sykehus, da institusjonen har hatt kapasitet til å ta imot pasienter etter utskrivelse.
- Det har ikke vært venteliste på LTO-plasser.
- God samhandling med tildelingskontoret, hjemmetjenesten og frivillige fungerer godt.

Utfordringer

- Nedleggelse av en gruppe medførte flytting av pasienter og ansatte, noe som var krevende og ressursbelastende i første del av året. Dette påvirket både arbeidsmiljø og drift. Etter at omorganiseringen var fullt gjennomført fra september, har situasjonen stabilisert seg, og det oppleves nå økt ro og forutsigbarhet i de fire gjenværende gruppene.

Tilrettelagte tjenester

Utvikling

- Tjenesten arbeider videre med omstillingsarbeid og “Rusta for framtida”, med fokus på smartere arbeidsformer og økt samarbeid på tvers av bofellesskap og arbeidstilbud.
- Digitale tilsyn (RoomMate) er tatt i bruk der det er hensiktsmessig, og bidrar til bedre ressursutnyttelse og økt trygghet for brukerne.
- Opplæringspakken for nyansatte er oppdatert og tydeliggjør rolle- og ansvarsfordeling for å sikre nødvendige og forsvarlige tjenester til brukerne.
- Bruk av Teams som arbeidsflate har bidratt til mer effektiv og synlig kommunikasjon i tjenesten.
- Dagsenteret ved Tingvolltoppen videreføres som et lavterskeltilbud.

Utfordringer

- Tilrettelagte tjenester ytes i dag til brukere som bor spredt geografisk. Dette medfører at både kompetanse -og personalressurser må fordeles på flere enheter, noe som gir utfordringer knyttet til kvalitet, kontinuitet og effektiv ressursutnyttelse. På sikt forsterkes dette av ytterligere forventet knapphet på arbeidskraft.
- Tjenesten har samtidig vedvarende rekrutteringsutfordringer, særlig når det gjelder fagarbeidere og vernepleiere. Vakante helger og enkeltvakter er krevende å dekke, og ferieavvikling forutsetter tett og strukturert planlegging. Samtidig har bruk av 3 feriepuljer gitt positive erfaringer, og tjenesten gjennomførte sommerferieavviklingen uten bruk av vikarbyrå.
- Endret lederstruktur, med overgang til én avdelingsleder og etablering av vernepleierkoordinator, har krevd tid til innarbeiding. Tilrettelagte tjenester er en stor og kompleks tjeneste med flere enheter, noe som gir et bredt lederspenn og gjør tett oppfølging av alle enheter utfordrende. Det bør derfor vurderes om organiseringen er hensiktsmessig over tid. Samtidig er det viktig å arbeide systematisk med forventningsavklaring, rolleforståelse og kultur blant ansatte, herunder tydeliggjøring av at oppgaver kan være delegert til andre ressurspersoner som vernepleierkoordinator og fag- og kvalitetsvernepleier. Ordningen følges opp og skal evalueres i 2026.

Hjemmetjenesten

Utvikling

- Per 31.12.2025 mottok 165 personer hjemmesykepleie og 56 personer praktisk bistand. Tjenesten har i stor grad klart å ivareta hjelpebehov i eget hjem, og de fleste prosedyrer gjennomføres hjemme.
- Oppstart av HDO-leiligheter i Bagn har vært krevende, men tilbudet har vært i full drift siden medio september.
- Ansatte viser stor fleksibilitet og innsatsvilje, og det jobbes kontinuerlig med rutiner og støtteverktøy for å sikre kvalitet og mestring i en travel hverdag.

Utfordringer

- Sykefravær, vakante stillinger og rekrutteringsutfordringer påvirker tjenesten. Vakante helger og ferieavvikling er særlig krevende. Det er behov for videre fokus på prioritering av oppgaver, stressmestring og tydelige rammer for forsvarlig tjenesteyting.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Utvikling

- Det ble registrert 26 fødsler i kommunen i 2025, og barseltreff er gjennomført med god oppslutning.
- Innsatsteam for barn og unge har hatt månedlige møter, med videreutvikling av arbeidsformer gjennom formøter og reflekterende metode.
- Tjenesten har hatt betydelig kompetanseheving innen blant annet TIBIR, Tuning Into Kids/Teens og COS-P.
- Tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet har muliggjort ekstra ressurs ved skolene deler av året.
- Endring i lederstruktur fra februar 2025, har medført at fagleder har mer tid til oppfølging av fag - og drift av tjenesten, dette oppleves positivt for tjenesten.

Utfordringer

- Høyt fravær gjennom året og rekrutteringsutfordringer har medført behov for streng prioritering av oppgaver, særlig siste halvår.
- Det er behov for tydeligere avklaringer av tjenestenivå, rolle og forventninger i samarbeid med andre tjenester.
- Det er behov for å prioritere ROS-arbeid, særlig knyttet til HMS.

Legetjenesten

Utvikling

- 2025 var første året med alle leger i kommunale stillinger. Tjenesten har ved utgangen av året to leger i 100 % stilling og én i 70 %, samt LIS1-leger i faste perioder.

Utfordringer

- Manglende rekruttering av LIS1 første halvår medførte bruk av vikarbyrå i perioder.
- Reduksjon i helsesekretær-/sykepleierressurs har gitt strammere drift og økt sårbarhet.
- Kapasitetsutfordringer og behov for å sikre stabil drift har også medført at arbeidet med å ta i bruk digital hjemmeoppfølging ikke har hatt forventet prioritet. Digital hjemmeoppfølging vurderes likevel som et viktig utviklingstiltak framover, med potensial for bedre pasientoppfølging og mer bærekraftig ressursbruk, og vil inngå i videre planlegging og prioritering neste år.

Ergo- og fysioterapitjenesten

Utvikling

- Tjenesten opplever økende etterspørsel og har styrket prioritering gjennom triagering.
- Det tilbys et bredt spekter av gruppetilbud, og det arbeides med videreutvikling av nye tilbud, blant annet Sterk og stødig. Frisklivsentralen har opprettholdt både gruppe- og individuelle tilbud.

Utfordringer

- Begrensede ressurser og fravær, særlig hos ergoterapeut, gjør det krevende å etablere hverdagsrehabilitering fullt ut. Hjelpemiddellageret har utfordringer knyttet til plassmangel og ren/uren sone.

Psykisk helse

Utvikling

- Tjenesten har styrket lavterskeltilbud og gruppebaserte behandlingsformer gjennom blant annet terapigrupper, med gode tilbakemeldinger fra brukere.
- Boligososialt team (BST) et tre-årig prosjekt ut 2025 ble bredt evaluert, internt og tverrfaglig, med gode resultater og tilbakemeldinger. Etter drøfting ble det vurdert at metoden og jobbe etter blir videreført i ordinær drift fra 2026. Gjennom evalueringen kom det frem behov for å samlokalisere med psykisk helse arbeid for økt samhandling og ressursutnyttelse. BST samlokaliseres med psykisk helse i 2. etg Tingvoll fra januar 2026.
- Gjennom året har driften av Skoglund dagsenter blitt evaluert og gjennomgått som følge av generelt omstillingsarbeid. Antall brukere av dagtilbudet har hatt en jevn nedgang over flere år, og det erfarer at de fleste brukerne i tjenesten i dag har behov for -og ønsker annen oppfølging en tradisjonelt dagsenter tilbud. Etter drøftinger ble det besluttet å avvikle driften, og omdisponere ressursene til andre tjenester. Brukere blir ivaretatt med andre tilbud ut fra individuelle behov.

Utfordringer

- Samhandlingsreformen medfører økte krav til kompetanse og kapasitet i kommunens psykisk helsetjenesten.
- Det erfarer en jevn økning i antall søknader, i alle aldersgrupper, om behov for oppfølging og behandling. Tjenesten har tatt i bruk digitale kartleggingsverktøy som benyttes for å raskt kunne sette mål og lage behandlingsplan sammen med pasienten. Videre må dette utvikles, og ytterligere digitale selvhjelpverktøy ses nødvendig at tjenesten tar i bruk, for å kunne styre ressursene til de som trenger det mest. Dette arbeidet må videreføres neste år.
- Midlertidige endringer i lederroller fra februar 2025 og fravær i tjenesten gjennom året, har påvirket ønsket fremgang på utviklings- og endringsarbeidet.
- Det er behov for videre arbeid med interne rutiner, samarbeid og ROS-analyser, særlig knyttet til HMS.

Interkommunale tjenester

Det vises til egen årsmeldinger for de ulike samarbeidspartnere / vertskommuner.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	2025	2025		
1450-Interkommunale tjenester	26 067	28 066	26 786	1 280	4,6 %
4400-Institusjon	34 003	32 770	33 005	-235	-0,7 %
4410-Helse- og omsorg administrasjon	4 366	5 370	4 578	792	14,7 %
4450-Tilrettelagte tjenester	33 125	31 055	36 003	-4 947	-15,9 %
4470-Hjemmetjenesten	23 838	24 735	25 228	-493	-2,0 %
4500-Helsestasjon og skolehelsetjeneste	3 077	3 365	2 476	890	26,4 %
4515-Legetjenesten	8 829	8 584	7 774	810	9,4 %
4520-Ergo- og fysioterapitjenesten	2 514	2 906	3 265	-359	-12,4 %
4530-Psykisk helse	7 206	5 581	5 133	448	8,0 %
Sum	143 025	142 433	144 248	-1 815	-1,3 %

Kommentar til status økonomi

Samlet resultat for sektoren ble et merforbruk på 1,3 % (kr. 1.815'). Merforbruket skyldes i hovedsak lavere inntekter enn forutsatt, høyt tjenestebehov, begrenset tilgang på vikarer som gir økte lønnsutgifter, samt nødvendige investeringer og omstillingstiltak. Samtidig er det gjennomført omfattende tiltak for å begrense kostnadsvekst, særlig innen lønn, noe som har bidratt til å redusere samlet avvik betydelig mot slutten av året.

Tjeneste	Forklaring
HO - administrasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Mindreforbruk knyttet til lavere lønnsutgifter -og ledigholdeles av stillinger ved fravær gjennom året.
Institusjon	<ul style="list-style-type: none"> • Merforbruk skyldes i hovedsak lavere inntekter knyttet til reduksjon i antall plasser fra 38 til 32, samt vedvarende ledighet på plasser gjennom året. • Det er iverksatt målrettede tiltak for å redusere lønnskostnader, blant annet begrenset innleie ved fravær og reduisert bruk av vikarer.
Tilrettelagte tjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Merforbruket er i hovedsak knyttet til at statlige refusjoner og tilskudd ble lavere enn budsjettet, blant annet som følge av <ul style="list-style-type: none"> ○ reduisert refusjonsgrunnlag ○ høyere innslagspunkt for ressurskrevende tjenester ○ endret arbeidsform som gir lavere direkte kostnader per bruker • Det er gjennomført kostnadsreduserende tiltak i ordinær drift, blant annet reduksjon i bemanning og mer fleksibel arbeidsform på tvers av boliger og tilbud. Tiltakene er gjennomført uten reduksjon i tjenestebehov og bidrar til lavere lønnsutgifter.

Tjeneste	Forklaring
	<ul style="list-style-type: none"> • Høyt sykefravær har medført økte kostnader til sykevikarer og overtid for å sikre forsvarlig drift, til tross for reduisert bemanning og mer effektiv organisering. • Inngåelse av avtale med privat tjenesteyter for BPA har gitt økt kostnadsnivå per bruker, men har samtidig reduisert administrativ belastning og frigjort kapasitet til andre lovpålagte oppgaver.
Hjemmetjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Merforbruket er i hovedsak knyttet til vikarbruk og overtid for å opprettholde forsvarlig drift ved fravær. • Inntektssiden er noe svekket gjennom færre hjemmehjelpsmottakere og lave egenandeler, blant annet som følge av flere brukere under 2G.
Helsestasjons - og skolehelsetjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Mindreforbruk skyldes i hovedsak ulønnet permisjon og ikke innleie av vikar ved fravær.
Legetjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Året startet med legemangel i 70 % stilling, som nødvendiggjorde bruk av vikarbyrå, og medførte økte kostnader i første halvår. • Fra 1. september 2025 ble legemangelen dekket gjennom ansettelse av LIS1-lege, noe som bidro til reduerte lønnskostnader mot slutten av året. • Kommunal ansettelse av alle leger i hele 2025 ga bedre forutsigbarhet i drift og bidro til høyere inntekter enn budsjettet. • Det ble oppnådd økte inntekter fra Helfo-refusjoner og egenandeler, som følge av økt kommunal legedekning.
Ergo - og fysioterapitjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Merforbruk skyldes i hovedsak økte driftsutgifter knyttet til innføring av ny velferdsteknologi, herunder nytt trygghetsalarmsystem med parallell drift i overgangsperiode, samt investeringer i alarmtavler. • Det er gjennomført målrettede investeringer for mer effektiv drift. Tiltakene innebærer engangskostnader i rapporteringsåret, men gir forventede gevinster i form av bedre ressursutnyttelse og reduserte driftskostnader på sikt.
Psykisk helse	<ul style="list-style-type: none"> • Mindreforbruk er knyttet til ledigholdelse av behandlerstilling og tilbakeholdenhet med innleie ved fravær.

Tjeneste	Forklaring
Interkommunale tjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Mindreforbruk totalt sett, men med variasjoner mellom tjenestene. • Stort mindreforbruk innen barnevernstiltak utenfor hjemmet, knyttet til normale variasjoner i tiltaksbehov. • Merforbruk på legevakt, særlig knyttet til ferieavvikling. • Merforbruk på administrasjon sosialtjenesten knyttet til økte klientutgifter – sosialhjelp.

Status økonomiplaniltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
Innsparingstiltak					
Redusere med 6 plasser ved Sør-Aurdalsheimen	-2 000	0	-2 000	Ferdig	Sør-Aurdalsheimen har redusert antall langtidsplasser med totalt 6 plasser gjennom vinter/vår 2025. Fra 1.september er det justert ned til nødvendig grunnbemanning.
Endring inntekter ressurskrevende tjenester	-1 000	0	-1 000	Ferdig	Det er i budsjettet lagt til grunn en innsparing på 0,6 mill. kroner knyttet til ressurskrevende tjenester. Det er knyttet usikkerhet til inntektsnivået som følge av ny beregningsmodell for statlig tilskudd, innført fra 2024. Oppdaterte beregninger viser at kommunen vil motta lavere tilskudd enn tidligere forutsatt. Dette skyldes endringer i regelverket for ordningen, kombinert med pågående arbeid med reduksjon og tilpasning av tjenestenivå, som samlet sett gir et lavere beregningsgrunnlag for tilskudd.
Ledigholdelse av stillinger ved permisjoner	-240	0	-240	Ferdig	Tiltaket er gjennomført fortløpende gjennom året.
Støttekontakt som gruppetilbud i stedet for individuelt tilbud	-100	0	-100	Ferdig	Det er vurdert å etablere gruppetilbud innenfor støttekontaktordningen som et innsparingstiltak. Støttekontakt er imidlertid en individuelt behovsprøvd tjeneste, og erfaring viser at forutsetningene for hensiktsmessige gruppe løsninger i begrenset grad er til stede. Tiltaket er derfor vurdert, men lar seg ikke gjennomføre innenfor gjeldende faglige og individuelle rammer.
Samlokaliserte boliger	0	0	0	Ikke startet	Var planlagt oppstart med prosjektering osv i 2024/2025, men er utsatt pga at andre byggeprosjekt må prioriteres (SAUS og beredskapsenter). Dette utfordrer mulighetene

Årsmelding 2025

Tiltak	Ramme år	Prognose	Avvik	Status	Beskrivelse
	1				for Helse og omsorg for innsparingstiltak, og vi vil fortsatt slite med "smådrifts-ulemper".
Sum	-3 340	0	-3 340		
Nye tiltak					
Endring statsbudsjett Kommunehelse	143	0	143	Ferdig	
Omgjøre 6 omsorgsleiligheter til leiligheter med heldøgns omsorgstjenester (HDO-plasser)	250	0	250	Ferdig	Oppstart av Heldøgnsbemannede omsorgsboliger (HDO) i u.etg Sør- Aurdalsheimen er startet opp medio september 2025. Tjenesten er en del av hjemmetjenesten.
Sum	393	0	393		
Sum tiltak	-2 947	0	-2 947		

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	2,93 %	10,97 %	13,89 %
Årlig sykefravær 2022	3,74 %	8,31 %	12,04 %
Årlig sykefravær 2023	2,98 %	8,26 %	11,25 %
Årlig sykefravær 2024	2,68 %	10,23 %	12,91 %
Årlig sykefravær 2025	2,82 %	10,03 %	12,85 %

Status sykefravær og HMS

Sykefraværet totalt for året er på 12,85 %, - som er en liten nedgang fra forrige år (12,91%). Det er variasjoner mellom tjenestene, samlet har korttidsfraværet økt litt og langtidsfravær har gått litt ned.

Oppsummering tiltak sykefravær og HMS

- Alle ledere deltatt i felles samling med NAV arbeidslivssenter, for opplæring i nærværarbeid og oppfølging av sykefravær.
- Institusjon , hjemmetjeneste og tilrettelagte tjenester har deltatt i utvidet oppfølging med NAV Arbeidslivssenter gjennom høsten. Fokus på trepartsgruppene primært, for å bygge kompetanse og opplæring i ulike verktøy for videre arbeid med hele ansattgruppen for å gode arbeidsmiljø, nærværarbeid og tydelige forventninger i fht sykefraværsoppfølging.
- Alle tjenester må jobbe videre med dette arbeidet fremover, sikre tett oppfølging og tydelige forventninger for å sikre stabilitet og at ansatte opplever en god arbeidshverdag.

Samfunnsutvikling

Tjenesteområdebeskrivelse

Sektoren *Samfunnsutvikling* består av to avdelinger; Plan og Teknisk, og omfatter kommunens arbeid med planlegging, byggesaksbehandling, teknisk drift, kommunale bygg og eiendommer, kart- og oppmåling, brannforebygging, landbruk, næringsutvikling og miljøforvaltning. Sektoren har ansvar for både langsiktig samfunnsplanlegging og daglig drift av kritisk kommunal infrastruktur. Dette inkluderer drift og vedlikehold av kommunale veier, vann- og avløpsanlegg, offentlige bygg, idretts- og kulturbygg, samt tekniske installasjoner. I tillegg ivaretas overordnet forvaltningsansvar knyttet til lovpålagte oppgaver innen plan- og bygningsloven, forurensningsloven, landbrukslovgivningen og deler av beredskapsarbeidet.

2025 har vært et år med høy aktivitet på tvers av sektorens fagområder. På teknisk drift har det vært gjennomført omfattende arbeid for å få bedre oversikt og kontroll på drift og vedlikehold. Arbeid med kartlegging og systematisering har gitt resultater, blant annet mindreforbruk på enkelte driftsområder som veivedlikehold - målet er å systematisere ytterligere også innenfor andre driftsområdet fremover. Sektoren har også fulgt opp en rekke prosjekter og håndtert flere akutte hendelser innen bygg og teknisk infrastruktur. Flere bygg har gjennomgått nødvendige vedlikeholds- og trygghetstiltak, inkludert vedlikehold av bygningsmasse, service på tekniske installasjoner og løpende oppfølging av avvik/mangler.

Innen plan, bygg og næring er arbeidet med kommuneplanens arealdel fortsatt svært sentral. Avdelingen har fulgt opp innsigelser og dialog med regionale myndigheter og er nå inne i en fase der man ser at planen snart kan ferdigstilles. Det er arbeidet systematisk med ulovlighetsoppfølging, tilsyn og kvalitetsheving i enkelte forvaltnings-/fagområder. Som en oppfølging av konsekvensene etter uværet Hans har kommunen i 2025 søkt og fått innvilget et tilskudd på 4 millioner kroner til arbeid med flomsikringstiltak i Bagn. Hendelsen avdekket at tidligere kartlegginger av flomutsatt område ikke var tilstrekkelig presise, og det var behov for en oppdatert og faglig forankret vurdering av risiko og nødvendige tiltak.

Prosjektet er lagt ut på anbud, og det er valgt leverandør for gjennomføring av den nye kartleggingen. Arbeidet med å identifisere og vurdere aktuelle flomsikringstiltak ble igangsatt i 4. kvartal 2025, og vil danne grunnlag for videre planlegging, prioritering og gjennomføring av tiltak i 2026. Tiltaket inngår som en viktig del av kommunens arbeid med klimatilpasning og redusert sårbarhet mot framtidige ekstremværhendelser.

Tiltakene vedtatt i økonomiplanen for 2024 har vært fulgt opp i 2025, med særlig fokus på:

- styrket budsjettkontroll hos arbeidsledere
- igangsatt arbeidet med mer presise vedlikeholdsplaner
- effektivisering av driften ved bedre koordinering av oppgaver
- gjennomgang og reforhandling av avtaler der dette har vært mulig

Tiltakene er i hovedsak gjennomført, men effekten av dem varierer som følge av ytre faktorer som prisvekst, uforutsette hendelser og økte krav til lovpålagte tjenester.

I tråd med vedtatt eiendomsstrategi har sektoren gjennomført avhending av tre kommunale bygg i løpet av 2025. Én kommunal bolig i Hedalen ble solgt på det åpne markedet i løpet av forsommeren. Videre ble Leirskogen grendehus avhendet ved at grendeutvalget overtok bygningsmassen. I tillegg ble rekkehuset på Vangen i Bagn klargjort for salg gjennom 2025. Avhendingene følger opp målet om å redusere kommunens bygningsportefølje, konsentrere driften og sikre bedre ressursutnyttelse. I tillegg

er det gjennomført oppgraderinger i Reinli barnehage, samt rehabilitering av kommunalt avløpsnett i Bagn Sentrum.

I tråd med vedtatt planstrategi har sektoren også fulgt opp flere planoppgaver:

- Kommuneplanens arealdel har vært under arbeid gjennom hele året og ble sendt ut på førstegangs høring i 2025. Arbeidet har involvert betydelig dialog med statlige og regionale myndigheter, herunder håndtering av mottatte innsigelser og videre bearbeiding av planforslaget.
- Temaplan landbruk ble ferdigstilt og revidert i 2025. Planen legger grunnlag for kommunens prioriteringer og arbeid med landbruksforvaltning de kommende årene, og erstatter tidligere temaplan fra forrige planperiode.
- Hovedplan for kommunalt vann og avløp, som etter planstrategien skulle revideres i 2025, er utsatt til 2026. Utsatt framdrift skyldes både kapasitetsutfordringer og behovet for oppdatert faggrunnlag før ny plan kan vedtas.

Samlet sett viser 2025 et år med tydelig framdrift både i gjennomføring av strategiske eiendomsbeslutninger og i oppfølgingen av kommunens overordnede planverk. Arbeidet legger et godt grunnlag for videre utvikling av sektorens tjenester i 2026.

Utvikling og utfordringer

Sektor for Samfunnsutvikling står overfor mange av de samme strukturelle utviklingstrekkene som beskrives nasjonalt i KS sin rapport *Status Kommune 2025*. Kravene til kompetanse, kapasitet, bærekraft og tverrfaglig samhandling vil øke betydelig. For å styrke gjennomføringsevnen og sikre robuste tjenester må sektoren utvikle både arbeidsmetoder, organisering, teknologi og kompetanse. De kommende årene vil sektorens evne til å jobbe mer helhetlig, tverrfaglig, helhetlig og strategisk være avgjørende for å sikre en bærekraftig utvikling.

Digitalisering vil være et sentralt virkemiddel for å øke effektiviteten, redusere sårbarhet og sikre bedre kvalitet i saksbehandlingen. For plan innebærer dette bedre/mer bruk av digitale hjelpemidler og mer interaktive prosesser. Innen teknisk drift og eiendom vil videreutvikling av og andre styringssystemer gi større muligheter for systematisk vedlikehold, bedre dokumentasjon og mer datadrevet beslutningstaking. Den digitale utviklingen gjør det også mulig å automatisere flere rutineoppgaver, som igjen frigjør tid til andre oppgaver eller besparelser i måten vi bruker ansatte på i dag. For å realisere disse gevinstene må sektoren prioritere opplæring, systemforståelse og kontinuerlig kompetansebygging.

Kompetanseutvikling er et annet avgjørende område. Flere av fagområdene er små og sårbare, og konkurransen om kvalifisert arbeidskraft er sterk. Rekruttering alene vil ikke være tilstrekkelig; sektoren må utvikle egne ansatte, sikre god intern kunnskapsoverføring og legge til rette for at ansatte kan vokse "der de er", i form av etterutdanning og/eller kurs. Dette gjelder spesielt tekniske fag der vi ser at konkurransen er stor til private. Et større fokus på å bygge attraktive fagmiljøer, både faglig og sosialt, vil/kan være nødvendig for å beholde medarbeidere over tid.

KS peker på økonomisk press som en av de største utfordringene for norske kommuner. Dette speiles også lokalt. Økonomiske rammer og investeringsbehov er en vedvarende utfordring. Mange av kommunens bygg og tekniske anlegg har et betydelig vedlikeholdsetterslep. Krav til energieffektivisering, klimaomstilling og universell utforming fører til ytterligere kostnader. Det er derfor viktig at investeringsprosjekter, men også vedlikeholdsprosjekter har en tydelig prioritering mellom behov og bedre styring av kostnader. Sektoren bør jobbe for å legge til rette for utvikling som også er

økonomisk bærekraftig for kommunen på sikt. Dette krever god kompetanse, politiske prioriteringer og vilje til å gjøre endringer.

Klimaendringer vil påvirke sektoren i økende grad. Ekstremvær, flom, skred og økt belastning på infrastruktur gjør at kommunen må planlegge for mer usikkerhet og høyere risiko. Dette krever både grundigere ROS-arbeid, bedre beredskapsplaner, mer kunnskap om naturfare og større evne til å integrere klimarisiko i arealplanlegging og investeringsbeslutninger. Å balansere behovet for utvikling med hensynet til naturressurser, jordvern, klima og sikkerhet vil fortsatt være krevende og innebærer hyppige interessekonflikter. Dette stiller store krav til faglig kvalitet, kommunikasjon og politisk forankring.

Å imøtekomme innbyggerne med å være tilgjengelig og yte god service er sentralt for sektoren. Flere ønsker tett oppfølging i byggesaker, medvirkning i planprosesser og klare svar på spørsmål om teknisk drift, eiendom og kommunal infrastruktur. For å møte disse forventningene bør sektoren se på hvordan man kan få en bedre innbyggjerdialog i mer brukervennlige kontaktflater.

Oppsummert står sektoren overfor betydelige utfordringer, men også store muligheter. Evnen til å jobbe smartere, mer digitalt, mer tverrfaglig og mer strategisk over tid blir avgjørende for å lykkes. Dersom sektoren klarer å styrke kompetansen, forbedre arbeidsprosessene og utvikle en mer robust organisering, vil den stå bedre rustet til å møte framtidige krav og samtidig levere tjenester av høy kvalitet til innbyggere og politisk nivå.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Rev. bud.	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	2024	2025	2025		
1540-Plan og næring	12 950	11 730	11 542	188	1,6 %
5000-Felles teknisk drift	1 822	2 624	2 306	318	12,1 %
5400-Veier	4 582	4 447	4 212	236	5,3 %
5500-Feier, renovasjon og slam (IKS)	4	0	2	-2	0,0 %
5800-vann og avløp	-3 080	-2 694	-2 937	243	9,0 %
5900-Teknisk lokaler, institusjon og botilbud	14 923	13 702	15 276	-1 574	-11,5 %
Sum	31 202	29 810	30 401	-591	-2,0 %

Kommentar til status økonomi

Plan:

I det store og det hele er det inntekter på oppmåling og byggesak/spredt avløp hvor inntektene er mindre enn budsjettert. Årsaken til dette er mindre byggeaktiviteter i kommunen og liten vilje i markedet til å investere i nybygg. I tillegg til dette er det få reguleringsplaner som er vedtatt de siste årene, dette gjenspeiler også mindrearbeid for byggesak og oppmåling.

Det har vært et mindreforbruk på lønn i 2025. Årsaken til dette er at stillinger har stått vakant i en periode av året.

Teknisk: Teknisk drift ligger under sektoren Samfunnsutvikling, som i 2025 endte med et merforbruk på om lag 591 000 kroner i forhold til budsjett. Regnskapet viser at tjenesteområdet samlet brukte 30,4 millioner kroner, mot et vedtatt budsjett på 29,8 millioner kroner. Merforbruket skyldes i stor grad kostnader knyttet til tekniske lokaler, institusjonstjenester og botilbud. Etterslep på vedlikehold og uforutsette hendelser preger, som tidligere år, driftsresultatet.

Lønn: 2025 har vært preget av samme situasjon som foregående år, med vakante stillinger. Dette har gitt lavere forbruk på faste stillinger, men samtidig økt bruk av overtid og ekstraressurser for å holde drift og beredskap stabil. Særlig gjelder dette: Tekniske vaktordninger, som fortsatt har hatt redusert bemanning.

VA-området, som har hatt flere ekstra runder på grunn av lekkasjer og driftsforstyrrelser.

Utgifter: Det har vært større utgifter enn budsjettet for de tekniske tjenestene i kommunen. Samtlige faste utgifter som alarmsystemer, serviceavtaler, drivstoff, kjemikalier til vannverk, renseanlegg og basseng, renholdsmidler og forsikringer, er høyere enn budsjett. Særlig er det et betydelig avvik på serviceavtaler. Dette skyldes i stor grad lovpålagte sikkerhetskontroller, årlige serviceavtaler og nødvendige reparasjoner på tekniske installasjoner i kommunale bygg.

Status økonomiplan tiltak

Rammeendringer i økonomiplanen

Beløp i 1000

Tiltak	Ramme år 1	Prognose	Avvik	Status Beskrivelse
Innsparingstiltak				
Brann - overføring av brannstasjoner til kommunen	-778	0	-778	I arbeid
Rekruttering ny landmåler	-289	0	-289	Ferdig Denne blir antagelig utsatt og prøver å finne andre løsninger.
Leie Sør-Aurdal beredskapssenter	0	0	0	I arbeid
Sum	-1 067	0	-1 067	
Nye tiltak				
Frivilligsentralen endre sektor	200	0	200	Ferdig fjernet føring av intern husleie, da frivilligsentralen nå er kommunal.
Sum	200	0	200	
Sum tiltak	-867	0	-867	

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2021	0,63 %	6,17 %	6,80 %
Årlig sykefravær 2022	1,65 %	2,34 %	3,98 %
Årlig sykefravær 2023	1,76 %	0,95 %	2,71 %
Årlig sykefravær 2024	1,20 %	3,70 %	4,90 %
Årlig sykefravær 2025	1,39 %	4,19 %	5,58 %

Status sykefravær og HMS

Det er generelt lavt sykefravær innenfor sektoren, der enkeltfravær gir relativt store utslag fordi avdelingene består av få ansatte. Det langtidsfraværet som har oppstått, kan knyttes til belastningforhold og/eller ulykker på arbeidsplassen. Dette følges i så fall opp i tråd med kommunens rutiner og retningslinjer.

Oppsummering tiltak sykefravær og HMS

Sykefravær følges jevnlig og systematisk opp av nærmeste leder. Det er fokus på tilrettelegging og dialog. Målet er alltid å støtte den ansatte slik at vedkommende kan komme tilbake i arbeid så raskt som mulig, på en trygg og forsvarlig måte.

Årsregnskap

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Rammetilskudd	-159 834	-169 225	-169 225	-170 333	1 108	-169 225
Inntekts- og formuesskatt	-87 780	-95 370	-95 370	-96 016	646	-95 370
Eiendomsskatt	-22 196	-23 944	-23 944	-23 978	34	-23 944
Andre generelle driftsinntekter	-15 569	-7 938	-7 938	-16 350	8 412	-7 938
Sum generelle driftsinntekter	-285 379	-296 477	-296 477	-306 677	10 200	-296 477
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	268 395	286 529	287 229	289 261	-2 032	287 229
Avskrivninger	13 571	12 597	15 261	15 261	0	15 261
Sum netto driftsutgifter	281 966	299 126	302 490	304 522	-2 032	302 490
Brutto driftsresultat	-3 413	2 649	6 013	-2 155	8 168	6 013
Renteinntekter	-7 471	-5 400	-5 400	-6 976	1 576	-5 400
Utbytter	0	0	0	-82	82	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	15 434	14 350	14 350	15 132	-782	14 350
Avdrag på lån	10 553	11 913	11 913	11 402	511	11 913
Netto finansutgifter	18 516	20 863	20 863	19 477	1 386	20 863
Motpost avskrivninger	-13 571	-12 597	-15 261	-15 261	0	-15 261
Netto driftsresultat	1 532	10 915	11 615	2 060	9 555	11 615
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	3 122	945	945	1 019	-74	945
Avsetninger til bundne driftsfond	17 419	1 257	1 257	3 438	-2 181	1 257
Bruk av bundne driftsfond	-9 970	-2 189	-2 189	-6 207	4 018	-2 189
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-12 103	-10 928	-11 628	-310	-11 318	-11 628
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 532	-10 915	-11 615	-2 060	-9 555	-11 615
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Politiske styringsorganer	7 781	13 324	13 824	11 419	2 405	13 824
Sentraladministrasjonen	19 913	27 449	22 605	24 686	-2 081	22 605
Oppvekst og kultur	73 210	75 979	77 526	75 083	2 443	77 526
Helse og omsorg	143 025	139 561	142 433	144 248	-1 815	142 433
Samfunnsutvikling	31 202	29 183	29 810	30 401	-591	29 810
Sum bevilgninger drift, netto	275 131	285 497	286 197	285 836	360	286 197
Herav:						
Avskrivninger	13 571	12 597	15 261	15 261	0	15 261
Motpost avskrivninger	-13 571	-12 597	-15 261	-15 261	0	-15 261
Netto renteutgifter og - inntekter	-155	-100	-100	-109	9	-100
Avsetninger til bundne driftsfond	16 861	1 257	1 257	2 892	-1 635	1 257
Bruk av bundne driftsfond	-9 970	-2 189	-2 189	-6 207	4 018	-2 189
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	268 395	286 529	287 229	289 261	-2 032	287 229

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Investeringer i varige driftsmidler	51 694	49 550	42 244	15 774	26 469	42 244
Tilskudd til andres investeringer	250	0	0	169	-169	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	945	945	945	1 019	-74	945
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	52 889	50 495	43 189	16 962	26 226	43 189
Kompensasjon for merverdiavgift	-8 933	-6 460	-7 599	-2 391	-5 207	-7 599
Tilskudd fra andre	-12 219	0	0	-869	869	0
Salg av varige driftsmidler	-601	0	0	-1 400	1 400	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-35 094	-43 090	-35 871	-9 917	-25 954	-35 871
Sum investeringsinntekter	-56 847	-49 550	-43 469	-14 577	-28 892	-43 469
Videreutlån	1 037	4 500	4 500	0	4 500	4 500
Bruk av lån til videreutlån	-1 037	-4 500	-4 500	0	-4 500	-4 500
Avdrag på lån til videreutlån	364	400	400	1 597	-1 197	400
Mottatte avdrag på videreutlån	-579	-400	-400	-994	594	-400
Netto utgifter videreutlån	-215	0	0	603	-603	0
Overføring fra drift	-3 122	-945	-945	-1 019	74	-945
Avsetninger til bundne investeringsfond	11 061	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	-3 195	3 195	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-2 540	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	1 226	1 226	0	1 226
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	5 398	-945	281	-2 988	3 269	281
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	1 226	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Solgte eiendommer	9	0	0	140	-140	0
Sum	9	0	0	140	-140	0
Sør-Aurdal						
Kirkene i Sør-Aurdal maling og skifte av vinduer	250	0	610	169	441	610
Eiendomsarkiv digitalisering	501	0	0	333	-333	0
SAUS- oppbygging	122	0	0	3 240	-3 240	0
Riving A og B Saus	76	0	0	2 327	-2 327	0
Opprusting Hedalen b/u skole	34 953	0	2 000	1 276	724	2 000
ENØK HEBU	3 137	0	0	0	0	0
Uteområdet barnehagene i Sør- Aurdal	115	0	0	0	0	0
Nytt inventar skole	540	0	0	0	0	0
Hedalen barnehage	365	0	0	0	0	0
Universell utforing Bagn skule	0	700	700	522	178	700
Bagn skule, skifte av tak A-blokk	756	0	0	0	0	0
Begnadalen barnehage 2024- bygg	1 029	0	0	0	0	0
INV- Reinli barnehage avvik	0	0	2 834	1 435	1 398	2 834
SAH, utstyr	232	300	300	250	50	300
Samlokalisering boliger	0	15 000	0	0	0	0
Solskjerming Sør- Aurdalsheimen	481	0	0	0	0	0
INV- SAH Toppsystem	0	0	750	738	12	750
Bytte av bil	0	500	500	300	200	500
Tingvolltoppen						
Velferdsteknologi - utstyr	102	0	0	0	0	0
Biler helse og omsorg	1 492	0	0	0	0	0
Tingvoll-fasade	643	0	0	0	0	0
Bibliotektjenesten	251	0	0	0	0	0
Kjøp av grunn	2 540	0	0	29	-29	0
Adgangskontroll- formålsbygg	500	500	0	0	0	0
Vann/Avløp, hovedplan	2 282	1 500	3 500	2 061	1 439	3 500
Nye tilkoblinger vann/avløp	0	250	250	447	-197	250
Kommunale veger	780	800	800	803	-3	800
Sør-Aurdal beredskapssenter	539	30 000	30 000	1 703	28 297	30 000
Sum Sør-Aurdal	51 685	49 550	42 244	15 634	26 609	42 244
Investeringer i varige driftsmidler	51 694	49 550	42 244	15 774	26 469	42 244

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
INV- Kirkene i Sør-Aurdal maling og skifting av vinduer	250	0	0	169	-169	0
Tilskudd til andres investeringer	250	0	0	169	-169	0

3. Investeringer i aksjer og andeler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Egenkapitalinnskudd KLP	945	945	945	1 019	-74	945
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	945	945	945	1 019	-74	945

4. Utlån

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Sum del 1-4	52 889	50 495	43 189	16 962	26 226	43 189

Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
Rammetilskudd	-159 834	-169 225	-169 225	-170 333	1 108	-169 225
Innteks- og formuesskatt	-87 780	-95 370	-95 370	-96 016	646	-95 370
Eiendomsskatt	-22 196	-23 944	-23 944	-23 978	34	-23 944
Andre skatteinntekter	-6 105	-829	-829	-6 260	5 431	-829
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 534	-8 038	-8 038	-11 193	3 155	-8 038
Overføringer og tilskudd fra andre	-72 387	-37 493	-37 493	-62 010	24 517	-37 493
Brukerbetalinger	-10 548	-10 329	-10 329	-9 439	-890	-10 329
Salgs- og leieinntekter	-37 967	-38 606	-38 606	-40 769	2 163	-38 606
Sum driftsinntekter	-407 350	-383 834	-383 834	-419 998	36 165	-383 834
Lønnsutgifter	210 040	204 994	204 994	214 522	-9 528	204 994
Sosiale utgifter	39 651	43 276	43 276	44 598	-1 322	43 276
Kjøp av varer og tjenester	120 076	116 762	116 762	121 269	-4 506	116 762
Overføringer og tilskudd til andre	20 600	8 853	9 553	22 194	-12 641	9 553
Avskrivninger	13 571	12 597	15 261	15 261	0	15 261
Sum driftsutgifter	403 937	386 483	389 847	417 843	-27 997	389 847
Brutto driftsresultat	-3 413	2 649	6 013	-2 155	8 168	6 013
Renteinntekter	-7 471	-5 400	-5 400	-6 976	1 576	-5 400
Utbytte	0	0	0	-82	82	0
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	15 434	14 350	14 350	15 132	-782	14 350
Avdrag på lån	10 553	11 913	11 913	11 402	511	11 913
Netto finansutgifter	18 516	20 863	20 863	19 477	1 386	20 863
Motpost avskrivninger	-13 571	-12 597	-15 261	-15 261	0	-15 261
Netto driftsresultat	1 532	10 915	11 615	2 060	9 555	11 615
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	3 122	945	945	1 019	-74	945
Avsetninger til bundne driftsfond	17 419	1 257	1 257	3 438	-2 181	1 257
Bruk av bundne driftsfond	-9 970	-2 189	-2 189	-6 207	4 018	-2 189
Avsetninger til disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-12 103	-10 928	-11 628	-310	-11 318	-11 628
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 532	-10 915	-11 615	-2 060	-9 555	-11 615
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Årsmelding 2025

Regnskap 2024	Oppr. bud. 2025	Politisk vedtatt budsjett 2025	Regnskap 2025	Avvik i kr	Rev. bud. 2025
------------------	--------------------	---	------------------	------------	-------------------

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Tabellen under viser disponering av netto driftsresultat etter ny kommunelov, dvs. hvilken strykninger ig bruk av disposisjonsfond som er gjennomført uten budsjett. Det fremkommer at vi har et budsjettavvik/mindreforbruk på 11,3 millioner, som avsettes til disposisjonsfond.

Oversikt over budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner drift (§ 5-9)	2025
Netto driftsresultat	-2 060 349
Avsetning til bundne driftsfond	-3 438 018
Bruk av bundne driftsfond	6 207 267
Overført til investering	-1 018 881
Bruk av disposisjonsfond	11 627 687
Årets budsjettavvik	11 317 706
Strykning av bruk av disposisjonsfond	-11 317 706
Mindreforbruk etter strykning	-

Oppstillingen under viser strykninger som gjennomføres etter ny kommunelov, og vi inntektsfører bruk av lån ihht. budsjett og tilbakefører den andelen vi ikke trenger til finansiering ved å stryke bruk av lån.

Oversikt over budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner investering (§5-9)	2025
Sum utgifter og inntekter eks bruk av lån	12 904 830
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-3 195 110
Budsjettet bruk av lån	-35 870 700
Overføring fra drift	-1 018 881
Dekning av tidligere års udekket beløp ihht budsjett	1 225 900
Årets budsjettavvik	-25 953 961
<u>Strykning bruk av lån- tatt opp mindre lån enn budsjett</u>	<u>25 953 961</u>
Udisponert/udekket etter strykning	-

Årsmelding 2025

Oversikt - balanse	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler	11	981428327,9	907256879,5
I. Varige driftsmidler		378001262,3	379329841,8
1. Faste eiendommer og anlegg		344454538,6	345513510,1
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		33546723,71	33816331,63
II. Finansielle anleggsmidler		26402394,57	26377683,75
1. Aksjer og andeler	4	20095591	19076710
2. Obligasjoner		0	0
3. Utlån	10	6306803,57	7300973,75
III. Immaterielle eiendeler		0	0
IV. Pensjonsmidler	2	577024671	501549354
B. Omløpsmidler	1	139496398,8	130306537,4
I. Bankinnskudd og kontanter		45070526,54	41314984,64
II. Finansielle omløpsmidler		17015877	16051703
1. Aksjer og andeler		0	0
2. Obligasjoner	13	17015877	16051703
3. Sertifikater		0	0
4. Derivater		0	0
III. Kortsiktige fordringer		77409995,21	72939849,73
1. Kundefordringer		25477425,92	23699519,44
2. Andre kortsiktige fordringer		0	0
3. Premieavvik		51932569,29	49240330,29
Sum eiendeler		1120924727	1037563417
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		214564695,5	215731138,5
I. Egenkapital drift		60026248,78	63105478,54
1. Disposisjonsfond		34598182,65	34908162,83
2. Bundne driftsfond	5	25428066,13	28197315,71
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0	0
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0	0
II. Egenkapital investering		11143284,15	13112494,87
1. Ubundet investeringsfond		858495,06	858495,06
2. Bundne investeringsfond	5	10284789,09	13479899,81
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	-1225900
III. Annen egenkapital		143395162,5	139513165,1
1. Kapitalkonto	6	145664325,5	141782328,1
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen inv.	15	-2269163	-2269163
D. Langsiktig gjeld	14	853473521	768600810
I. Lån		280491982	268990785
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		130491982	118990785
2. Obligasjonslån		100000000	100000000
3. Sertifikatlån		50000000	50000000
II. Pensjonsforpliktelse	2	572981539	499610025
E. Kortsiktig gjeld	1	52886510,19	53231468,33
I. Kortsiktig gjeld		52886510,19	53231468,33
1. Leverandørgjeld		14010287,51	13693873,44
2. Likviditetslån		0	0
3. Derivater		0	0
4. Annen kortsiktig gjeld		38876222,68	39537594,89
5. Premieavvik		0	0
Sum egenkapital og gjeld		1120924727	1037563417
F. Memoriakonti		0	0
I. Ubrukte lånemidler		17709518,67	3126257,67
II. Andre memoriakonti		0	0
III. Motkonto for memoriakontiene		-17709518,67	-3126257,67

Note 0 Regnskapsprinsipper, vurderingsregler og organisering (F § 5-10,b)

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Som følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, skal virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Det vises til pliktig note nr 15 jf forskrift om årsregnskap § 5-10c, for nærmere opplysninger.

Kommunens omløpsmidler er vurdert etter laveste verdis prinsipp av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Kommunen har ikke periodisert variable lønn desember, ved å utgiftsføre påløpt ikke utbetalt variabel lønn, men regnskapet inneholder 12 måneders variabel lønn.

Fakturering av vesentlige inntekter for vann, avløp, egenbetaling bhg osv er periodisert til riktig regnskapsår ut fra om inntekten er opptjent pr 31.12.2025.

Ved lånefinansiering av investeringer kan påløpte renteutgifter i byggeperioden tas med som del av anskaffelseskost jf KRS 2 pkt 2.1. Kommunen praktiserer ikke å legge påløpte renteutgifter til anskaffelseskost.

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av Valdres brann og redning IKS, IKT Valdres IKS, VLMS-E og renovasjonsordningen for Husholdningsavfall og Slam organisert i Valdres kommunale Renovasjon IKS. Disse 4 IKS'ene avlegger selvstendig regnskap.

I tillegg deltar kommunen i interkommunalt samarbeid på flere områder hvor Nord-Aurdal kommune er vertskommune, dvs. PP-tjenesten, felles legevaktjeneste, jordmortjeneste og barnevern. Sør-Aurdal kommune er vertskommune for innkjøpskoordinator, vannområdet og Psykolog (Etnedal og Sør-Aurdal)

Note 1 Endring i arbeidskapital (F§ 5-10a)

Balanseregnskapet :	31.12.2025	31.12.2024	Endring
2.1 Omløpsmidler	kr 139 496 399	kr 130 306 537	
2.3 Kortsiktig gjeld	kr 52 886 510	kr 53 231 468	
Arbeidskapital	kr 86 609 889	kr 77 075 069	kr 9 534 820
Drifts- og investeringsregnskapet (bevilgningsoversikt) :			Sum
Anskaffelse av midler :			
Inntekter driftsregnskap			kr 419 998 471
Inntekter investeringsregnskap			kr 4 660 353
Innbet.ved eksterne finanstransaksjoner			kr 17 968 484
Sum anskaffelse av midler			kr 442 627 308
Anvendelse av midler :			
Utgifter driftsregnskap			kr 402 582 149
Utgifter investeringsregnskap			kr 15 943 508
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner			kr 29 150 091
Sum anvendelse av midler			kr 447 675 748
Anskaffelse - anvendelse av midler			kr (5 048 440)
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)			kr 14 583 261
Endring arbeidskapital i drifts-og investeringsregnskap			kr 9 534 821
Endring arbeidskapital i balansen			kr 9 534 820
Differanse (forklares nedenfor)			kr 1

Noter 2 Pensjoner (F § 5-12, c)**Generelt om pensjonsordningene i kommunen**

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samlet pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene samordnes med utbetaling fra NAV.

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 5-12 c i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for

Årsmelding 2025

premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik.

Spesifikasjon av pensjonskostnader og årets premieavvik	2025	2024
Åretspensjonsopptjening, nåverdi	24 998 013	21 694 071
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	22 333 429	19 488 096
- forventet avkastning på pensjonsmidlene	-24 428 279	-21 275 708
Administrasjonkostnader	878 770	849 740
Netto pensjonskostnader (inkl adm)	23 781 933	20 756 199
Betalt premie i året	36 226 915	32 609 689
Åretspremieavvik	-12 444 982	-11 853 490
Pensjonsmidler, pensjonsforpliktelser og akkumulert premieavvik	2 025	2 024
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr 31.12	572 850 006	498 895 412
Pensjonsmidler pr 31.12	577 024 671	501 549 354
Netto pensjonsforpliktelser pr 31.12	-4 174 665	-2 653 942
Arbeidsgiveravgift	-131 533	-714 613
Årets premieavvik	12 444 982	11 853 490
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01)	46 278 507	42 965 424
Sum amortisert premieavvik dette året	-9 914 684	-8 540 407
Akkumulert premieavvik pr 31.12	48 808 805	46 278 507
Premiefond	2025	2024
Innestående på premiefond 01.01	16 370 873	9 650 280
Tilført premiefond i løpet av året	23 685 771	13 741 138
Bruk av premiefondet i løpet av året	-11 053 798	-7 020 545
Innestående på premiefond 31.12	29 002 846	16 370 873

Note 3 Kommunens garantiansvar (F § 5-12 d)

Garanti erstilt for	Type garanti	Eierandel	Låneramme	Sum lån	delansvar gjeld	Tillegg for renter og omkostn. ol	KS- sak	Utløper
Valdres Kommunale renovasjon IKS	Garanti	16,43 %	200 000 000	125 511 058	20 292 863	ikke aktuelt	74/22	2026
IKT Valdres IKS	Garanti	16,67 %	12 000 000	11 812 446	1 969 135	ikke aktuelt	86/12	
Valdres Brann og redningstjenester IKS	Garanti	25 %	150 000 000	20 278 521	5 069 630	ikke aktuelt	33/23	
Valdres Lokalmedisinske senter eiendom IKS	Garanti	12,70 %	300 000 000	140 000 000	11 963 250	ikke aktuelt	10/13	
Valdres Storhall	selvskyldner kausjon	33,30 %	1 200 000	innfridd 15.05.25		10 %	2015	2039
Valdres Folkemuseum AS	selvskyldner kausjon	17,80 %	1 400 000		249 200	10 %	42/20	2040
Valdres Folkemuseum AS	selvskyldner kausjon	16,66 %	3 000 000		499 800	10 %	13/17	2037
Valdres Arbeidssenter	selvskyldner kausjon	12,20 %	9 500 000		1 159 000	10 %	3/18	2028

Note 4 Aksjer og andeler i varig eie (F § 5-11b)

Selskapets navn	Eierandel i selskapet	Balanseført verdi 31.12.25	Balanseført verdi 31.12.24
Innlander Revisjon IKS	1,55 %	kr 36 900	kr 36 900
Egenkapitalinnskudd KLP		kr 15 543 317	kr 14 524 436
Egenkapital ved etablering VKR IKS	17,67 %	kr 718 632	kr 718 632
Valdres Lokalmedisinske senter IKS	12,70 %	kr 1 522 388	kr 1 522 388
Aksjer i Valdres Storhall A/S		kr 1 500 000	kr 1 500 000
Begna Bruk AS	8,00 %	kr 97 000	kr 97 000
Kommunekraft AS	0,31 %	kr 1 000	kr 1 000
Sør Aurdal Energi		kr 20 000	kr 20 000
Valdres Næringshage AS	0,13 %	kr 21 000	kr 21 000
Valdres Kompetansevekst AS	12,20 %	kr 490 440	kr 490 440
Valdres Folkemuseum AS		kr 48 114	kr 48 114
Valdres lab AS	16,92 %	kr 91 800	kr 91 800
Valdres Opplæringskontor SA		kr 5 000	kr 5 000
Sum		kr 20 095 591	kr 19 076 710

Årsmelding 2025

Note 5 Bruk og avsetning av fond (F §5-13,a)

Bundne driftsfond	2025	2024	Avsetning	Bruk	SUM
BUNDNE DRIFTSFOND	-25 428 065	-28 197 318	-3 438 017	6 207 268	2 769 253
25199004 Komm.viltfond	-343 948	-315 690	-28 258		-28 258
25199005 Tapserst. etabl. lån	-122 329	-122 329			-
25199010 Fysioterapi- iflg. driftsavtale m/Fysioterapeutene	-52 677	-52 677			-
25199019 F.tilsk.-Kulturelle skolesekken(tj.4680)	-2 274	-2 274			-
25199025 Rehabilitering/ rehabilitering	-	-30 000		30 000	30 000
25199026 Bilfører 65+	-26 555	-26 555			-
25199030 Gavekonto Solbraut Bu og servicesenter	-196 223	-196 453	-5 605	5 835	230
25199040 Gavekonto Hedalsheimen	-104 264	-118 375		22 085	14 111
25199041 Gavekonto Hjemmesykepleien ytre del	-29 900	-47 962		18 062	18 062
25199042 Gavekonto Hjemmesykepleien øvre del	-72 307	-78 661	-18 750	25 104	6 354
25199043 Gavekonto Sør-Aurdalsheimen	-267 466	-11 132	-62 423	50 647	-256 334
25199049 Komm.Næringsfond	-1 693 827	-1 642 958	-86 469	35 600	-50 869
25199050 Kraftfond	-3 100 699	-2 699 924	-1 220 775	820 000	-400 775
25199051 Vassfarfond	-2 433 691	-2 369 664	-104 028	40 000	-64 027
25199052 Kulturvernplan for Vassfaret	-3 383 528	-3 247 089	-142 290	5 851	-136 439
25199055 K.Kleven fond-S.Aurdalsh.	-	-244 558			244 558
25199057 Gavefond Hedalsheimen	-	-7 974			7 974
25199080 Skogavg.komm.skoger	-116 532	-166 950	-3 932	54 350	50 418
25199081 Tilsk fra Husbanken i 2013 til viderefremidling	-490 000	-490 000			-
25199082 Tunnelberedskap	-200 000	-200 000			-
25199091 Svømmeopplæring i barnehage	-	-51 215		51 215	51 215
25199098 Vannområdet Valdres	-1 195 854	-1 246 741		50 887	50 887
25199100 Oppfølgingsordningen	-200 000	-200 000			-
25199101 Frisklivsentralen 2019	-37 932	-37 932			-
25199107 Bredbånd Valdres	1	-238 298		238 298	238 299
25199108 Arne Øilunds fond	-1 064 997	-1 020 210	-44 787		-44 787
25199109 Bjarne Dokken's minnefond	-1 098 295	-1 057 108	-46 187	5 000	-41 187
25199110 Inkludering av barn og unge - 2022	-88 831	-161 785		72 954	72 954
25199112 Tilgjengelighet, tilstedeværelse og samarbeid for unge og barn	-214 283	-144 295	-214 283	144 295	-69 988
25199116 Statstilskudd ekstremeret "Hans"	-6 403 217	-10 273 065		3 869 848	3 869 848
25199117 Frivilligsentralen	-435 506	-347 298	-180 920	92 712	-88 208
25199118 Harald og Marit Sørflatens fond	-481 281	-461 868	-20 239	826	-19 413
25199119 Tuning into kids/teens Valdres	-	-397 700		397 700	397 700
25199120 Biblioteket - aktiv formidling	-	-56 850		56 850	56 850
25199121 Kultur for alle i skolen - Folkehelseprogrammet 2024-2026	-245 549	-301 696	-63 002	119 149	56 147
25199122 Kompetanseheving Oppvekst og kultur	-130 032	-130 032			-
25199123 Ungdomsrådet - midler fra ULF Ungdommens livskvalitetsfond	-50 000	-	-50 000		-50 000
25199124 Spredt avløp	-268 069	-	-268 069		-268 069
25199125 Omstilling skjønnsmidler 2025	-878 000	-	-878 000		-878 000
BUNDNE INVESTERINGSFOND	-10 284 789	-13 479 900	-	3 195 111	3 195 111
25599064 Innfrielse av lånegjeld	-2 031 092	-2 633 886		602 794	602 794
25599068 SAUS oppbygging	-7 891 483	-10 483 800		2 592 317	2 592 317
25599069 Spangrud avløpsanlegg	-362 214	-362 214			-
Hva vesentlige bundne fond kan brukes til			Formål		
25199049 Komm.Næringsfond	-1 693 827		Næringsformål		
25199050 Kraftfond	-3 100 699		Næringsformål, i hovedsak		
25199051 Vassfarfond	-2 433 691		Næringsformål		
25199052 Kulturvernplan for Vassfaret	-3 383 528		Kulturvern av Vassfaret		
25199098 Vannområdet Valdres	-1 195 854		Vannområdet felles for Valdres, unntatt Etnedal		
25199108 Arne Øilunds fond	-1 064 997		Til det beste for ungdommen i Sør-Aurdal		
25199109 Bjarne Dokken's minnefond	-1 098 295		Til det beste for ungdommen i Sør-Aurdal		
25199116 Statstilskudd ekstremeret "Hans"	-6 403 217		Flom		
25199118 Harald og Marit Sørflatens fond	-481 281		Ingen fastsatte kriterier for bruken av fondet pt.		
25199125 Omstilling skjønnsmidler 2025	-878 000		Skjønnsmidler øremerket til omstilling		
25599064 Innfrielse av lånegjeld	-2 031 092		Investeringsfond. Nedbetale avdra på startlån		
25599068 SAUS oppbygging	-7 891 483		Forsikringsoppgjør		
25599069 Spangrud avløpsanlegg	-362 214		Forsikringsoppgjør		

Note 6 Kapitalkonto (F § 5-10b)

	Debet	Kredit
Inngående balanse		kr 141 782 328
Salg av fast eiendom og anlegg		
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 12 725 257	
Aktivering av fast eiendom og anlegg		kr 11 666 285
Oppskrivning av fast eiendom og anlegg		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler	kr -	
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, trsp.midler	kr 4 039 079	
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler		kr 3 769 466
Nedskrivning av aksjer og andeler		
Kjøp av aksjer og andeler		
Innbetaling av egenkapitalinnskudd til KLP		kr 1 018 881
Oppskrivning av aksjer og andeler		
Avdrag på utlån (mottatte avdrag)		kr 602 794
Avskrivning sosiale utlån		
Avskrivning andre utlån		
Utlån		kr -
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 9 916 739	
Avdrag på eksterne lån		kr 11 401 838
Urealisert kurstap valutalån		
Urealisert kursgevinst valutalån		
Pensjonsforpliktelser	kr 73 371 514	
Pensjonsmidler		kr 75 475 317
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpl.		
Utgående balanse	kr 145 664 320	
Sum		

Note 7 Salg av finansielle anleggsmidler (F § 5-11d)

Sør-Aurdal kommune har ikke hatt salg av finansielle anleggsmidler i 2025.

Note 8 Interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 20-2 (F§ 5-12nr 3)

Regnskap for interkommunale samarbeid etter tidligere kommuneloven § 27 skal inngå i årsregnskapet til den kommunen hvor samarbeidet har sitt hovedkontor. Årsregnskapet omfatter regnskap for slike samarbeid jf regnskapsforskriften § 12 nr 3, og utgjør følgende beløp :

Årsmelding 2025

År 2025				
Interkommunalt samarbeid jf KL § 20-2	Innkjøp Valdres	FOKVA	Vannområdet	Kommunepsykolog
Samarbeidets utgifter	1 138 191	105 341	488 260	1 029 806
Samarbeidets egne inntekter	-2 434	-	-488 260	-32 629
Netto utgifter	1 135 757	105 341	-	997 177
Overføring vertskommune	182 832	16 958	-	598 306
Overføring fra samarbeidskommuner	952 925	88 383	-	398 871
Resultat	-		-	-
Bundne fond			1 195 853	

Note 9 Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet (F§ 5-15)

Det er ingen vesentlige poster i årsregnskapet som er spesielt viktige å fremheve ved vurdering og analyse av årsregnskapet. Eventuell vesentlig bruk og avsetninger til bundne fond vises til note 5.

Note 10 Utlån (F § 5-11c)

Kommunen har følgende utlån i balansen:

	31.12.2025	31.12.2024
Sosial utlån		
Startlån	6 306 804	7 300 974
Totalt	6 306 804	7 300 974

Alle utlån er aktivert som anleggs fordringer, som betyr at utlånet er finansiert i sin helhet da utlånet ble foretatt. Dvs eventuell risiko med finansiell påvirkning for kommuneregnskapet er en fremtidig tapt inntekt ved tilbakebetaling av utlånet. Dette fremkommer ved avskrivning på utlån.

Sosiale utlån

Sør-Aurdal kommune har vurdert tilbakebetalingsevnen på sine sosiale utlån.

Fra 01.01.12 overtok Nord-Aurdal kommune regnskapsføring og innkreving av ytelser fra NAV, herunder sosial utlån.

Sosiale utlån	2025
Inngående balanse pr 01.01.2025	102 230
Utlån	140 951
Mottate avdrag utlån	-49 242
Tapsført lån i 2025	-1 500
Utgående balanse pr 31.12.2025	192 439

Note 11 Anleggsmidler (F§ 5-11,a)

1. Bokført verdi pr. 31.12.2025	5 ÅR	10 ÅR	20 ÅR	40 ÅR	50 ÅR	TOMTER	Sum
Bokført verdi 01.01.25	2 053 493	6 708 200	25 054 639	252 455 605	77 666 334	15 391 571	379 329 842
Tilgang i året	333 371	2 091 050	1 345 045	9 963 387	1 702 898	-	15 435 751
Avgang i året	-	-	-	-	-	-	-
Delsalg i året	-	-	-	-	-	-	-
Årets ordinære avskrivninger	-649 292	-1 031 672	-2 358 110	-8 294 949	-2 927 273	-	-15 261 296
Årets nedskrivninger	-	-	-	-1 407 351	-95 684	-	-1 503 035
Årets reverserte nedskrivninger	-	-	-	-	-	-	-
Bokført verdi 31.12.25	1 737 572	7 767 578	24 041 574	252 716 692	76 346 275	15 391 571	378 001 262
10 ÅR = ANL MIDLER, MASKINER, INV OG UTST, VERKTØY TRANSP M O L 20 ÅR = BRANNB, P P LASSER, TEKN ANL (VAR) 40 ÅR = BOLIGER, SKOLER, BARNEH, IDR H, VEIER, LEDN NETT O L 5 ÅR = EDB-UTSTYR, KONTORMASK O L 50 ÅR = ADM BYGG, SYKEHJEM, KULTURBYGG O L							

Note 12 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (F §5-11d)

Avtalenummer	Sum anskaffelseskost	Anskaffelsesår	Balanseført verdi 1.1.2025	Verdiendring	Balanseført verdi 31.12.2025
30796833000	Se tidl årsmeldinger	2006/2007/2015/2025	7 950 709	494 675	8 445 384
30894178000	Se tidl årsmeldinger	2007/2017	3 566 778	205 252	3 772 030
30543596000	Se tidl årsmeldinger	2010	4 534 216	264 247	4 798 463

Note 13 Obligasjoner som holdes til forfall

Ikke aktuell for 2025.

Note 14 Langsiktig gjeld og avdrag (F § 5-12 a og b)

Kommunen beregner minste tillatte avdrag jf kommuneloven § 14-18, ved å :

Beregne minste tillatte avdrag på lån etter en forenklet formel utgitt av KRD ved innføringen av dagens KL § 14-18. Denne forenklete formelen benyttes etter anbefaling fra Norges kommunerevisorforbund, da den gir et minste krav til avdrag som tilsvarer avskrivninger (kapitalslitet) på lånefinansierte anleggsmidler. Avskrivningene beregnes som sum langsiktig gjeld dividert på sum anleggsmidler multiplisert med årets avskrivninger i driftsregnskapet.

Utgiftsført avdrag i driftsregnskapet

Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	kr 11 401 838
Minste tillatte avdrag beregnet ut fra "forenklet formel"	kr 10 952 988
Avvik	kr 448 850

*1 Et positivt avvik betyr at kommunen betaler tilsvarende mer i avdrag enn det som antas å være kapitalslitet på anleggsmidlene (avskrivningene). Et negativt avvik kan ikke forekomme jf kommuneloven § 14-18.

Fordeling av langsiktig gjeld i kommunen på ulke områder	31.12.2025	31.12.2024
--	------------	------------

Årsmelding 2025

Lån kirkelige formål	0	0
Startlån og formidlingslån	15 621 734	13 071 617
Andre utlån og forskudd	0	0
L-gjeld på kommunens øvrige tjenesteområdet	264 870 248	255 919 168
Kommunens totale langsiktige gjeld	280 491 982	268 990 785
Ubrukte lånemidler	-17 709 518	-3 126 257

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langsikt gjeld 31.12.2025	Gj.sn rente
Langsiktig gjeld med fast rente:	kr 100 000 000	-2,02%
Langsiktig gjeld med flytende rente:	kr 180 492 000	4,99%

Sør-Aurdal kommune tok i månedsskiftet november/desember 2022 opp en driftskreditt på kr 20 mill. I forhold til vedtak i kommunestyresak 061/22. Denne kreditten er ubenyttet i 2025, og er derfor heller ikke hensyntatt i beregningene i denne regnskapsnoten. Ved årsskiftet var 64,35% av langsiktig gjeld flytende rente. Andelen langsiktig gjeld med flytende rente har økt med 1,53% i forhold til årsskiftet 2025. Andel fastrentelån er på 35,65%. Andel rentebinding er i tråd med kommunens reglement for finans- og gjeldsforvaltning. Sør-Aurdal kommune er bevisst på eventuelle refinansieringsrisiko ved bruk av sertifikatlån, og størrelsen på sertifikatlånet er uendret på 50 mill kr (samme som i 2024). Det ble i 2018 tegnet et obligasjonslån på kr 100 mill over 10 år med fast margin. Sør-Aurdal kommune tegnet i 2018 også 3 nye forward start fastrenteswap avtaler, slik at kommunen vil holde seg innenfor fastsatt andel innen fastrente/rentesikring (som samsvarer med vårt gjeldende reglement om gjelds- og finansforvaltning) frem til første utløp av rentebytteavtale på 20 mill i Sparebank 1 i mai 2027. Avtale på 40 mill i Sparebanken 1 utløper i juli 2028, og siste avtale på 40 mill i DnB i november 2029. Gjennomsnittlig samla rente i porteføljen siste 12 mnd er på 4,19%, mens gjennomsnittlig løpetid i porteføljen er på 12,33 år. Dersom man ser på vektet gjennomsnittlig kapitalbinding, ser man effekten av fremtidige avdrag. Da vil man få en gjennomsnittlig kapitalbinding på 6,80 år.

Note 15 Endringer i regnskapsprinsipp belastet konto "Prinsippendringer" (F § 5-10 c)

Endring i regnskapsprinsipp som følge av regelendring og presisering fra departementet er gjennomført fra 1993 til i dag ved direkte bokføring mot egenkapitalen (likviditetsreserven). Slike utgiftsøkninger er ikke kompensert ved økte overføringer fra staten.

Som en følge av endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning, er virkning av endringer i regnskapsprinsipp i 2008 og tidligere, som er regnskapsført mot likviditetsreserven, ført over til egne egenkapitalkontor for endring av regnskapsprinsipp. Tilsvarende ble virkningen av at tilskuddet til ressurskrevende brukere er lagt om fra 2008 ført mot konto for endring av regnskapsprinsipp.

Tabellen nedenfor viser de endringer i regnskapsprinsipp som kommunen har foretatt siden 1993, og som kommunen ikke har mottatt finansiering på fra staten.

Konto Prinsippendringer drift :	År	Utgift	Inntekt
Utbetalte feriepenger	1993	3 256 960	

Årsmelding 2025

Feriepenger til landbrukskontoret ved overtakelse	1994	0	105 774
Påløpte renter	2001	193 894	
Varebeholdning	2001	279 935	0
Kompensasjon for mva	2001	0	73 852
Tilskudd til ressurskrevende brukere	2008		1 282 000
Sum Prinsippendringer drift pr 31.12 (alle tall i hele tusen)		3 730 789	1 461 626

Note 16 Selvkostområder (F § 5-13,b)

	Inntekter	Kostnader	Over (+)/Underskudd (-)	Dekningsgrad
Vann	3 283 024	-3 751 929	-468 905	88 %
Avløp	4 853 515	-5 790 759	-937 244	84 %
Oppmåling	646 735	-1 737 100	-1 090 365	37 %
Byggesak	712 579	-1 177 207	-464 628	61 %
Tilsyn spredt avløp	881 694	-881 694	-	100 %
Renovasjon	11 920 825	-11 920 823	2	100 %
Slam	4 704 947	-4 704 947	-	100 %
Feiing	2 701 425	-2 701 325	100	100 %

Tilsyn spredt avløp er det satt av 268.069 til bundne fond.

Renovasjon- og slam tjenesten i Sør-Aurdal kommune blir utført av Valdres kommunale renovasjon IKS (VKR). Selvkostregnskapet føres i deres regnskap.

Feietjenesten blir utført av Valdres brann- og redningstjenester IKS, og selvkostregnskapet for feiing ligger i deres regnskap.

Note 17 Antall årsverk og ytelser til ledende personer og revisor (F§ 5-13,d-e)

Årsverk

Antall årsverk i kommunen var i 2025 på 270 (280 i 2024)

Ytelser til ledende personer	2025	2024
Kommunedirektør sluttavtale	1.185.650	1.185.650
Kommunedirektør konstituert	1.227.148	1.185.650
Ordfører	868.000	825.000

Kommunedirektør har lønnsøkning fra 01.05. Ordfører har økning fra 01.01.

Godtgjørelse til revisor

Innlandet revisjon IKS som er kommunens revisor. Samlede godtgjørelser til revisor utgjør for 2025 kr 752 003.

Av dette er:

Regnskapsrevisjon kr 487 750

Forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll kr 231 150

Møter kr 33 103

Note 18 Betingete forhold og hendelser etter balansedagen

Det foreligger ikke forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall som f eks rettssaker og lignende som vedrører årsregnskapet.

Note 19 Utgiftsført estimert tap på krav

Sør Aurdal kommune har vurdert verdien på utestående krav.

Pr regnskapsavslutning 31.12.25 ble vurderingen at vi ikke avsetter noe til tap på krav.